Vasárnapi szám 20 fill.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYED-ÉVRE 7 P, FÉLÉVRE 14 P, ÉVENTE 28 PENGŐ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 137. SZÁM. *Debrecen, 1937 junius 20 vasárnap* ÁRA: 20 FILLÉR.

A közalkalmazottak helyzete

A képviselőház elfogadta a köztisztviselők családi pótlékának felemeléséről szóló javaslatot. Egyelőre arról van szó, hogy a többgyermekes közalkalmazottak helyzetén kíván a kormány valamelyest segíteni. Ha összegszerűleg nem is valami nagy ez a segítség, de mégis jelentőséggel bír ez a törvény, mert *az első lépést jelenti hosszú idő óta a közalkalmazottak helyzetének javítására.*

Évek óta nem történt ezirányban semmi. A közalkalmazottak fizetését többszörösen lefaragták, az utolsó tíz esztendőben formálisan kétszer is leszállították. Régebben a B) lista, 1934. év óta a kényszernyugdíjazásról szóló rendelkezések függtek Damokles kardjaként a köztisztviselők feje fölött. *Most a Darányi-kormány tesz végre megbecsülésre és elismerésre való lépéseket a közalkalmazottak felé.* Fabinyi pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy teljes egyetértés van a köztisztviselői kar megbecsülése, helyzetének és munkájának fontossága tekintetében. Kijelentette: közvetlen tapasztalatból tudja, hogy nehéz helyzetben milyen kitűnő munkát végez a tisztviselői kar. Hozzátette a pénzügyminiszter, hogyha a viszonyok megengedik, tovább fog haladni a megkezdett úton.

Megelégedéssel lehet regisztrálni ezeket a felelős kijelentéseket. Mert nagyon égetővé kezd már válni a tisztviselők és általában a közalkalmazottak helyzete. *Ezt a helyzetet a letagadhatatlan drágulás teszi súlyossá.* Hiszen nem kell ahhoz valami nagy mathematikusnak lenni, hogy kiszámíthassuk: *mikor mindennek az ára emelkedik, ugyanolyan fizetésből, mint amit az alacsonyabb árak idején kaptak a köztisztviselők, kijönni nem lehet.* Kétszer kettő még mindig csak négy és nem öt.

A kérdés legtermészetesebb megoldása az általános fizetésemelés volna, legalább olyan arányban, amennyire a közszükségleti cikkek ára emelkedett. *Ez történt más országokban, mint legutóbb Olaszországban is.* Tulajdonképpen nem is fizetésemelésről lenne még szó, csak *az illetmények ama részének visszaadásáról, melyet annakidején elvettek.*

Koncedáljuk, hogy a pénzügyi kormányzat nehezen mehet bele egy általános fizetésemelésbe, mert nem tudhatja, hogy az államháztartás helyzete tartós javulást fog-e felmutatni. *Azonban tagadhatatlan, hogy a kérdést most már nem lehet levenni a napirendről és amint a múlt év államháztartási helyzete már megengedte a családi pótlékok emelését, a következő remélhetőleg jó év további hasonló lépést kell, hogy meghozzon.*

BILBAO ELESETT

A spanyol nemzeti csapatok véres harc után elfoglalták az ostromlott Bilbaot - A börtönökben fogvatartott politikai foglyok megvesztegették őreiket és fegyvert ragadtak

Saint Jean de Lous, jun. 19. A spanyol nemzeti rádióállomások jelentik szombat délután 4.10 órakor:

Bilbao, a spanyol nemzeti csapatok birtokában van. Csapataink bevették a várost.

A rádióállomások ezután kegyelettel emlékeznek meg a legutóbb szerencsetlenül járt Mola tábornokról, akit a bilbaoi győzelem tulajdonképpeni hősekent ünnepelnek.

Bayonne, jun. 19. Havas: Bayonneba a francia-spanyol határon át délután 4 óra tájban érkezett meg a spanyol nemzeti csapatok szállásának jelentése, amelyben közli, hogy a nemzeti csapatok elfoglalták Bilbaot. Bilbao elfoglalásának hírére a határmenti községekben s városokban, igy Beobiában, Fontarábiában és Irunban, a nemzeti hatóságok rendeletére megszólaltatták a harangokat. Irunban és a nemzeti csapatok birtokában levő több határmenti községben s városban az öröm leirhatatlan.

Róma, junius 19. A Stefani iroda tudósitója jelenti a Bilbao közelében levő Archanda hegycsucson levő nemzeti megfigyelő állásból:

A nemzeti csapatok első előőrse déli 12.30 órakor vonult be Bilbaoba. A város egyes kerületeiben a köztársasági csapatok még némi ellentállást fejtettek ki ebben az időpontban. A köztársasági csapatok a Nervion folyó valamennyi hidját felrobbantották. A nemzeti csapatok hadoszlopai San Domingo, San Roque és az Archanda magaslatok felől ereszkednek le a városba. Az éjszaka folyamán a bilbaoi börtönben fogvatartott politikai foglyok megvesztegették őreiket, akik erre kinyitották az ajtókat s kiszabaditották a foglyokat. A foglyok ezután fegyvert ragadtak, az örökkel együtt csatlakoztak a San Domingo felől közeledő nemzeti csapatokhoz. Szombat délelőtt a városból csapatosan indultak el férfiak, asszonyok s gyermekek fehér zászlókkal a nemzeti csapatok elé. Az emberek az utolsó napok borzalmainak hatása alatt valósággal megnémultak. Amikor azonban megpillantották a közeledo nemzeti csapatokat, lelkes éljenzésbe törtek ki. A nemzeti csapatok bevonulása a lakosság nagy lelkesedése mellett folytatódik.

Salamanca, jún. 11. Bilbao elestének hire itt este 6 óra tájban vált ismeretessé és a hir leirhatatlan örömet keltett. A harangokat meghúzták s a város néhány pere alatt zászlódiszt öltött. A nemzeti szervezetek lelkesen ünnepelték Franco tábornokot.

Salamance, jun. 19. A nemzetiek hadijelentése szerint a biscayai fronton küzdő csapatok szombat délután 1.10 órakor vették be Bilbaot. A madridi fronton a köztársaságiak erős támadást intéztek a nemzeti csapatok ellen, de a legerélyesebben visszaverték őket, ugy hogy 400 halottat vesztettek.

A spanyol vizeken torpedókat lőttek a Leipzig német hajóra

Sulyos nemzetközi bonyodalom támad az esetből
A nagyhatalmak képviselőit összehivták
Németország elégtételt követel

Berlin, június 19. Egyes külföldi lapokban június 15-én az a hir terjedt el, hogy a *Leipzig* német cirkálót megtorpedózták és a cirkáló elsüllyedt. *A Leipzig parancsnoka valóban azt jelentette, hogy a hadihajóra június 15-én Orántól északra három torpedót lőttek ki,* mégpedig reggel 9 óra 25 perekor, 9 óra 26 perekor és 9 óra 58 perekor. A torpedók útját lehallgató készülékkel ellenőrizték.

Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy Leipziget, mint ismeretes, nem érte találat, célszerűnek látszott, hogy további lépések megtételével megállapittassék, honnan erednek azok a hiresztelések, amelyek a torpedózást már kész tényként állitották be, bár német részről egyelőre kifelé semmit sem közöltek az ügyről.

Június 18-án újabb eset erősítette meg azt a megállapitást, hogy a hiresztelések egybehangzanak a Leipzig parancsnokának jelentésével. *Június 18-án 15 óra 33 perckor a Leipzig fedélzetén minden kétséget kizáró módon megállapitották, hogy a német hadi-*

A nemzeti társadalom egyik fontos és értékes rétege a tisztviselőosztály. Ennek sorsa és helyzete sem lehet közömbös a nemzet egyeteme előtt. Ma még sokak előtt irigyelt a tisztviselői pálya, pedig a drágaság illuzóriussá teszi a tisztviselő helyzetét. Ő nem háritható át fokozódó terheit senkire, ő nem találhatja meg számitását a gazdasági javulásban, ő csak a terhét érzi annak, ha az árnivó emelkedik. Ezért van szükség arra, hogy a kormányzat a közalkalmazottak hóna alá nyuljon és ne engedje, hogy életszínvonalának kényszerü csökkentésével nemcsak a maga és családja helyzetét süllyessze, hanem a közfogyasztást is hátrányosan befolyásolja vásárlóképességének csökkenésével.

Igy kapcsolódik bele a tisztviselőkérdés az általános érdekekbe, ez adja a legnyomósabb argumentumot arra, hogy minél előbb újra rendezni kell a tisztviselők fizetését.

Hotel Auguszt Abbázia

Elsőrangú magyar szálloda éskonyha. Központi fekvés. Minden komfort. Hideg, meleg folyóviz aszobákban. Felvilágositást nyujt fenti szálloda. Pensio összege befizethető Budapesten Auguszt cukrászdában I. Krisztina tér 3.

hajó ellen újabb torpedótámadás történt. Több biztos megfigyelő tisztán látta a torpedó kilövése által okozott hullámveréseket.

A kilőtt torpedók egyikét, amely a hadihajó orra előtt közvetlenül suhant el, a Leipzig lehallgató készülékeinek segitségével pontosan megfigyelték. Ez a negyedik támadás sem ért tehát célt.

A négy hatalom dolga lesz most, hogy a kötött megállapodások értelmében megtegyék a körülmények által szükségessé vált intézkedéseket. *A német birodalmi kormány semmiesetre sem hajlandó arra, hogy mindaddig tétlenül nézze a spanyol bolsevista tengeralattjáró kalózok lőgyakorlatait, amig végül mégis sikerül a célt eltalálniok.*

Ribbentrop londoni német nagykövet a tengeri ellenőrzésben résztvevő többi három hatalom képviselőit sürgősen tájékoztatta az eseményekről.

Hitler vezér és kancellár egyébként éjfélkor repülőgépen visszatért Berlinbe.

EURÓPA FELBECSÜLHETETLEN DÖNTÉS ELŐTT ÁLL, IRJÁK A NÉMET LAPOK

Berlin, június 19. (Német TI.) Valamennyi délutáni lap első helyen közli, hogy a spanyol vörös tengeralattjárók négyszer megkísérelt sikertelen torpedótámadását a Leipzig cirkáló ellen. A lapok utalnak arra a különös tényre, hogy »bizonyos külföldi körök« már a Leipzig elleni első torpedótámadási kísérlettel egyidejűleg, sőt még június 15 előtt is terjesztették a támadásról szóló hirt. A Berliner Tagblatt irja:

Most már a haladéktalanul esedékes tanácskozás tárgya világos: *Elégtételadás Németországnak és a valenciai lelkiismeretlen békebontók elleni eljárás. Tisztában kell lenni azzal, hogy a szokásos »lépések« és tiltakozások Valenciában semmit sem használnak s elengedhetetlenek az olyan példás intézkedések, amelyek a gaztettek tűzfészkét s a felelősöket sujtják. Európa felbecsülhetetlen horderejű döntés előtt áll. Itt az ideje, hogy a hatalmak megértsék a helyzet komolyságát.*

A NÉGY HATALOM KÉPVISELŐI TANÁCSKOZÁSRA GYÜLTEK ÖSSZE

London, június 19. *Eden* külügyminiszter, valamint Németország, Olaszország és Franciaország nagykövetei délután öt órakor másfélórás tanácskozásra ültek össze. Az ülés végén kiadott közlemény hangsúlyozza, hogy a német nagykövet ismertette azt a jelentést, amelyet a német kormány a Leipzig német cirkáló megtámadásával kapcsolatban kapott. A négy hatalom képviselője kötelezte magát, hogy megkérdezi kormányát. A hatalmak képviselői megegyeztek abban, hogy a június 12-i egyezmény határozatai értelmében hétfőn ismét összeülnek.

A VALENCIAI KORMÁNY CÁFOL

Valencia, június 19. A honvédelmi miniszterium közleményt adott ki, melyben kijelenti, hogy a köztársasági hajóraj egyetlen egysége sem intézett támadást a Leipzig német hadihajó ellen.

Róma, jun. 19. **Az olasz közvélemény a Leipzig német cirkáló elleni támadásban ujabb vörös kihivást lát. Olasz részről hangoztatják, hogy egész Olaszország azonositja magát a német kormány álláspontjával.**

London, junius 19. Megerősitik azt a hirt, hogy Ribbentrop német nagykövet a külügyi hivatalban jegyzéket nyujtott át, amelyben ismertette a Leipzig cirkáló ellen intézett torpedótámadást.

Jól borotválkozva
ROTBART
ROTBART
jó a hangulat!
C. Duisberg, Budapest IV, Kossuth Lajos-utca 13.

A francia szenátus elvetette eredeti formájában a felhatalmazási javaslatot, a kamara viszont megszavazta az eredeti javaslatot

Páris, jun. 19. A francia szenátus szombaton tárgyalta a felhatalmazási javaslatot. Blum miniszterelnök kijelentete, hogy a pénzügyi bajok elősegithetik a nemzet összeomlását. Caillaux szenátor hangsulyozta, hogy a szenátus hajlandó lenne követni kormányt, de az a veszély áll fenn, hogy az egész közgazdasági élet összeomlik ha nem hozzák vissza a külföldre kiáramlott tőkét.

A szenátus elvette azt a javaslatot, hogy eredeti szövegezésében fogadják el a javaslatot, ellenben 238 szavazattal 52 ellenében a módositott szöveget fogadta el.

A kamara szombaton este ülést tartott, melyen 346 szavazattal 248 ellenében az eredeti szöveget fogadta el.

A szenátus és a kamara ellentétes állásfoglalásából sulyos belpolitikai bonyodalmak származhatnak.

Páris, junius 19. Politikai körökben általánosságban igen komolynak tekintik azt az ellentétet, amely a szenátus pénzügyi bizottsága és a kormány között bekövetkezett. Rist és Baudoin pénzügyi szakértők lemondásával kapcsolatban azt mondják, hogy a szakértők a lemondó levélben kiemelték, hogy a kormány most már kimeritet minden rendelkezésére álló pénzügyi eszközt.

A Jour ezzel kapcsolatban azt irja, hogy mig a miniszterelnököt szerdán a kommunisták részéről fenyegette a megbuktatás veszélye, most a radikálisok részéről fenyegeti ez a veszély. A kommunisták most azt hangoztatják, hogy hajlandók közremüködni egy megerősitett kormányban, amely a a népfrontra támaszkodik. Ez annyit jelent — irja a lap —, hogy Sztalin megengedte Thoreznek, Duclosnak és társainak, hogy résztvegyenek egy uj kormányban, amelyből azonban a radikálisokat kizárnák. Ha a parlament vonakodna megadni egy ilyen kormánynak a cselekvési szabadságot, akkor a parlamentet egyszerüen félretolnák.

Mi van Sztalinnal?

Moszkva, június 19. Most válik csak ismeretessé, hogy Lenin nővérének, Uljanova Máriának temetésén az eddigi híradásokkal ellentétben — mégis résztvett Sztalin. Vorisilov hadügyi népbiztossal és két másik magasrangú szovjetemberrel együtt ő vitte a vállán a koporsót a Kreml faláig. A Tuhacsevszkij-pör tárgyalása óta ezuttal mutatkozott először Sztalin a moszkvai uccán, de nem csoda, hogy kevesen szereztek róla tudomást, mert a katonai hatóságok olyan méretü biztonsági intézkedéseket foganatositottak, hogy Sztalint alig lehetett látni. — A gyászmenet útvonalán tizes sorokban helyezkedett el kétoldalt a katonaság és a fegyveres rendőrség, az útvonalat szegélyező házak utcára néző ablakaiban GPU-emberek helyezkedtek el s a kapukat bezárták.

Feltünést kelt, hogy Jegorov tábornagy, a vörös hadsereg vezérkari főnöke megjelent azon a diszlakomán, amelyet Litvinov külügyi népbiztos adott a Moszkvában időző Munters lett külügyminiszter tiszteletére. Jegorovról napok óta az a hir járta, hogy kegyvesztett lett, mert nem volt hajlandó résztvenni annak a badbiróságnak a munkájában, amely meghozta a halálos itéleteket Tuhacsevszkij és hét tábornoktársa ügyében. A díszlakomán való megjelenésével, amelyről a sajtót is tájékoztatták, úgy látszik, azt akarta bebizonyitani, hogy a kegyveszteségről szóló hírek alaptalanok.

Végre kiderült hogy hogyan került a legutóbbi napokban politikai okokból letartóztatottak névsorába Arkadjev, a Moszkvai Művész Színház igazgatója és Litovszki, a Színház főrendezője, akiről senki sem sejtette, hogy bármi politikai tevékenységet fejtenek ki. Letartóztatásuk indoka az, hogy abba a szinészcsoportba, — amely Párisba utazik a világkiállitásra, szivességből felvettek több barátjukat, akik nem szinészek, ellenben úgy látszik jobbnak látták, ha valami úton-módon távoznak Oroszországból, ahol forró lett lábuk alatt a föld.

Varsó, június 19. Az itteni zugtőzsdén néhány nap óta óriási forgalom tapasztalható, aminek az oka a régi cári rubelnek a piacon való tömeges megjelenése.

A zugtőzsde környékén olyan nagy az élénkség, mint az egykori inflációs időkben. Nemcsak kinálják a cári rubelt, hanem erősen keresik is.

Tegnap ezer ilyen szép régi ropogós vörösszinü cári ezresbankó cserélt gazdát 50 cent és 1 dollár között váltakozó árfolyamon. — (Meg kell jegyezni, hogy ezer cári rubel névértéke a háború előtt 500 dollár volt.) A váratlan rubelhosszt az Oroszország belső életében beállott változtatásokkal magyarázzák. Az 1917-es forradalom után jóideig úgy Varsóban, mint a Balti-államokban még nagyban folyt a spekuláció a cári rubellel, amelynek akkor a szövjetköztársaságban már nem volt értéke.

Ez a spekuláció addig tartott, amig Franciaország diplomáciai kapcsolatba nem lépett a szovjettel, akkor azonban teljesen megszünt. Most úgy látszik, a varsói zugtőzsde nem tartja lehetetlennek az ellenforradalom győzelmét, s az élelmes spekulánsok megjátszák ezt a lehetőséget is.

Műasztalosnál elsőrendü kaukázusi
dióhálók
a cső árban kaphatók, asztalos munkák olcsón, izlésesen készülnek
Kiss Testvérek
műasztalos műhelyében
APAFFY UCCA 131. SZAM.

Bártfafürdő.
Vérszegények, gyermekeknek, ideális gyógyfürdő. Szénsavas, vasasviz, fenyőerdő, strand, inhalatórium. 2 pengős fürdővizum. — 66%-os vasúti kedvezmény. — Pengőlefizetés ellenében nyugodt nyaralás.
Érdeklődni
Lord uridivatnál, Piac ucca 42

x A nagyerdei tiszta levegőben pompás üdülés a nagyerdei csónakázó tavon az evezés.

VIGSZINHÁZ
Kellemes hűvös nézőtér!
Izgalmas bűnügyi regény
Éjféli látogató
KARL LUDVIG DIEHL a főszerepben
Előadások: vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor
hétfőn (utoljára) 5, 7 és 9 órakor

Fürdő-
trickót
legjobbat gyártja
olcsó árban
Benyáts ÁRUHÁZ

Filléresgyors
f. hó 27-én MISKOLCRA, jegy ára P 3.10 és EGERBE, jegy ára P 4.50.
Jegyek a Menetjegyirodában.

— **Vérszegény és sápadtságnál** reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz szabályozza a belek annyira fontos működését, a gyomoremésztést előmozdítja és az étvágyat erősen fokozza. — Az orvosok ajánlják.

AMERIKAI „GREENOIL" SPECIALIS MOTOR-, AUTÓ- ES TRAKTOROLAJ
nincs hőnfutás
nincs kokszképződés
jól tömit és nem kormoz
nem ragadnak be a hengergyűrük
az autó és traktor üzeme olcsó és gazdaságos
Vezérképviselet:
Gombosi Zoltán Déli-sor 4/b. Telefon 12-90

Hattagu család egy hétig a Kossuth uccai temető árkában lakott

Hároméves kisgyermek fedél nélkül szabad ég alatt töltötte az éjszakát. Akinek sem munkát, sem lakást nem akarnak adni. —

A mai élet nyomorusága már hosszu idők óta vonultatja fel meg szokott képeit az ember előtt. Mindennaposak lettek az olyan jelenségek, melyek előtt régebben, amikor ráért az ember a maga baja mellett máséra is vetni egy pillantást, meghökkenve, dermedt lélekkel állt meg... Azóta sok mindent megszoktunk. Ha az uccán fülünkbe énekel egy fojtott könynyekkel muzsikáló hang és azt panaszolja, hogy két nap óta nem evett már nem csodálkozunk... Elvégre hasonló jelenségek sürün előfordulnak. És igy vagyunk száz és száz más jelenséggel, amelyek számára erzéketlenné váltuñk.

Azért néha felvetődik valami olyan brutálisna súlyos és rikoltó eset, ami beledöbben a lélekbe s felharangozza a nagyon mélyre huzódott parányi szánalomérzést... Ami még most is megállásra kényszerit s ami mellett nem lehet szótlanul, vak lélekkel elmenni...

HATTAGU CSALÁD EGY HETE A TEMETŐ LAKÓJA...

A kiszélesedett város keleti részén terül el a Kossuth uccai temető. Pár lépésre a bérházaktól, a nyüzsgő, zakatoló városi élettől. A temető maga egy idő óta meglehetősen kihalt, különösen a Dobozytemető-rész felőli s a Csapókert felé eső része. Temetés ritkán van ujabban, hiszen a Köztemető megnyitása óta csak a családi sirboltokba lehet temetkezni, a családi sirboltokat pedig jórészt áthelyezték a halottak exhumálásával a köztemetőbe. A temetőbe tehát ujabban alig költöznek halottak.

Ellenben költöznek az élők. A Kossuth uccai temetőnek több, mint egy hete lakója van. Egy hattagu család huzódik meg itt, a szabad ég alatt nyolcadik napja, az Olajütő felőli részen. Eső veri, nap égeti a gyermekeket, akik közül a legkisebbik még 3 éves... De az emberek itt nem bántják őket. Nem kérnek lakbért, nem félnek a gyermeksirástól... Itt a halottak szomszédságában huzódott meg egy szegény család, akiket a városi élet kivetett magából.

AKIK A HALOTTAK MELLÉ KÖLTÖZTEK...

A férfi, a családapa, Halász Pál 40 év körüli szomorú arcú, fáradt alak. Ott ül a temető pázsitján. Körülötte a család ácsorog. Mindenikük arcán ott van a letörtség, a reménytelenség fekete bélyege. **Csak a hároméves gyermek mosolyog**, karját nyujtogatja az aranyrózsákat doboló nap felé s nagyokat kiáltva játszadozik. Annál sivárabb panasz ömlik a család többi tagjainak szájáról s végehosszatlan újrákban kivánkozik, bugyog elő a sok keserűség:

— *Ide jöttünk a halottak mellé, mert máshol nincsen helyünk* — mondja az apa keserűen.

— Mi a foglalkozása? — érdeklődünk.

— Kőművessegéd volnék — hangzik a válasz. — De ritkán kérdik me gtőlem, hogy miért tanultam mesterségemet.

— Nincsen munkája?

— Ugyan kérem, hol van munka ebben a városban?

— Mióta laknak itt?

— Több mint egy hete.

— Azelőtt volt lakásuk?

— Volt... Az Olajütőben laktunk a 30. szám alatt... Május 5-én kilakoltattak bennünket, mert a ház ott elkelt. El kellett mennünk hatodmagammal...

VAN BIZTOS FIZETÉSE?

— Elindultam lakást keresni... Négy gyermekem van, a legnagyobbik 13 éves, a legkisebbik háromesztendős... Jártam összevissza... Mindenütt azt kérdezték, *van-e biztos fizetésem és van-e gyermekem?*... Mondtam, hogy biztos fizetésem nincs, gyermekem azonban van négy. Erre mindjárt vagy olyan árat kértek a lakásért, hogy nem jöhetett szóba, vagy megmondták kereken, hogy nem adják a lakást. Fordítva jobban tetszett volna a válasz...

— Volt olyan hely, ahol tíz pengőt előre letettem volna egy kis lyuknak nevezhető lakásért. Oda sem kellettünk. A végső kétségbeesés kergetett aztán ki ide... Nekünk nincsen ebben a 120 ezer lakosú városban senki, aki fedelet adjon, mi nem kellünk az embereknek... Hát az emberek sem kellenek nekünk... Kijöttünk ide, a halottak birodalmába... Aki olyan helyzetben van, mint mi, annak jó barátkozni ezzel a hellyel, úgy sem tudja, hogy melyik pillanatban kerül ide...

— És éjszaka itt vannak a szabad ég alatt?

— Itt. Szerencsére kevés eső volt az utóbbi időben... De az éjszakák nappal akármilyen meleg volt, komiszul, embertelenül hüvösek. Bizony fáztunk... különösen a gyermekek. Az anyjuk a testével **takargatta őket...**

ÉLET A TEMETŐ ÁRKA MELLETT...

A hely, ahol a család letelepedett, az Olajütő közelében van, szinte már egészen szélén a temetőnek. Egy magyar család 1937-ben a temető árkában, a szabad ég alatt kicsi gyermekekkel. Csak kevesen járnak ezen a helyen. Mégis feltolul bennünk a kérdés:

— Látta magukat valaki, mióta itt vannak?

— Hogyne... Szegény emberek mennek itt keresztül tömegesen a zsibogó napokon... Azok szinte meg sem álltak mellettünk. Nálunk nem olyan nagy dolog a nyomor... lehet, hogy holnap már más is ide kerül... Híre ment, hogy itt vagyunk a szabad ég alatt s jöttek bámulni bennünket, mint valami érdekességet. De nem akadt senki, aki azt mondta volna, hogy ő tud a családomnak helyet... tud számomra valami munkaalkalmat... Mert nekem nem kellene könyöradomány. Nekem csak munkát adjanak, hogy el tudjam tartani a családomat...

— És meddig akarnak itt maradni ebben a szörnyű helyzetben? — kérdjük búcsúzóul.

— Amíg jobban nem lesz. Most ugyan pár napra került helyünk egy jóismerősnél, de ez sem állandó...

Hattagú család nyomora segítségért kiált a magyar ég alatt. Kisgyermekek dideregnek a hüvös éjszakában. Éheznek, fáznak. — Halász Pál kőművessegéd gyermekeinek kenyér kell és lakás kell.

Valakinek pedig segíteni kell rajtuk. **(kiss)**

KÖZ-vetlen a gyárból szövetet
Trunkhahn pontyaja
IV. PROHÁSZKA OTTOKÁR-U. 8.
VI. TERÉZ-KÖRUT 8.
VIDÉKRE MEG MA KÉRJE SZÖVETMINTÁINKAT
Gyártelep:
BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

Kinevezések a MÁV-nál

Ma hozták nyilvánosságra a MÁV-nal julius hó 1-i hatállyal történt tisztviselői kinevezéseket, illetőleg magasabb fizetési osztály elnevezésének és jellegének adományozását. A főiskolás tisztviselők csoportjában 168, az érettségizett tisztviselők közül 358, 4 középiskolás tisztviselők státuszában pedig 23, összesen tehát 549 tisztviselőt léptettek elő. Magasabb fizetési osztály elnevezését és jellegét 19 tisztviselő kapta. Ezenkivül 200 uj tisztviselői kinevezés történt. Ebből a főiskolás tisztviselők csoportjára 58, érettségizettekre 127, a 4 középiskolásokra pedig 15 kinevezés esett.

Mérget ivott egy lány mert megverték

Öngyilkossági kisérlet a Wesselényi uccán.

Abonyi Eszter 30 éves himzőnő, Wesselényi ucca 107. szám alatti lakos **tegnap este öngyilkossági szándékból ismeretlen méregből nagyobb adagot vett be lakásán.**

A méreg csakhamar éreztette hatását s Abonyi Eszter rosszul lett. **A házbeliek találtak rá a rendkivül sulyos állapotban levő életunt nőre s értesitették a mentőket, akik percek alatt a helyszinre érkezve, a kórházba szállitották az öngyilkos nőt.** A kórházban gyomormosást alkalmaztak s ettől Abonyi Eszter csakhamar jobban lett. Állapota sulyos, de nem életveszélyes.

Az öngyilkossági kisérletről jelentést tettek a debreceni rendőrségnek s még az esti órákban kihallgatta Hodik kapitány, ügyeletes rendőrtiszt rendelkezésére Szilassi detektiv Abonyi Esztert, aki **elmondta, hogy egyik ismerőse tettleg inzultálta s ezt vette anynyira szivére, hogy megakart válni az élettől.**

NÓTAFELISMERÉSI VERSENY AZ ANGOL KIRÁLYNŐBEN

E hó 22-én este 9 órai kezdettel az Angol Királynőben magyar nótafelismerési verseny lesz. Rácz Jancsi 100 magyar nótát játszik, melyek közül a legtöbbet felismerők értékes dijakban részesülnek. A dijakra és egyéb feltételekre lapunk következő számában visszatérünk.

Hajduszoboszlói Gyógyfürdő
ma már európai hirű.
Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatorium, strandfürdő.
Páratlanul eredményes fürdő- ivó- és belélegzőkúrák.
A fürdő Hajdúszoboszló 73 és 78 fokos sós, jódos, brómos, hidrocarbonatos hévvizei táplálják. 3.000 liter forróvíz percenként.
Magyar- és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő IGAZGATÓSÁGA

Országos lovasmérkőzés Debrecenben

Beszélgetés a lovasmérkőzés rendezőjével

Julius 2., 3., 4. napjain Debrecen az országos érdeklődés központjába kerül, **mert megjelennek nálunk a Nemzeti Lovarda által a Stadion pályán rendezendő lovasmérkőzésen Magyarország legjobb úrlovasai és úrlovasnői, akiknek szereplése az egész országban általános figyelmet kelt. Itt járt az előkészítés megtételére Cs. Szabó Kálmán a Nemzeti Lovarda igazgatója, akit** megkértünk, hogy nyilatkozzék a lovasmérkőzés céljáról és arányairól.

— Nagyon elölről kell kezdenem — mondta Cs. Szabó igazgató, — **hogy világos és megérthető legyen az, miért** rendezzünk és miért éppen Debrecenben ezt a lovasmérkőzést, melyet nagyarányúvá tesz az, hogy concourslovasaink közül senki sem fog arról hianyozni, mert valamennyien megjelenek Debrecenben.

Az olimpiásszal kell kezdenem, ahol a hatalmas Stadionban több mint százezer ember előtt, a **zárónapon** már négyszer húzták fel a győzelmi árbocra a magyar lobogót és négyszer lendült tisztelgően fel százezer ember karja a mi dicsőségünkre. Ilyen ünnepi hangulatban meghatottan néztük, hogy kis nemzetünk himnuszát már énekelni is megtanulták és a hátunk mögött tréfásan jegyezte meg egy úr himnuszunk hallatára:

— Wieder Ungarn?

És ekkor ott drukkolva, összebujva vártuk, hogy a végső koronát a győzelmi sorozatra lovasaink — akik 18 nemzet lovasaival együtt lépnek a pályára — teszik rá. A lónak és lovasnak a legnagyobb erőkifejtést kellett a leírhatatlanul nehéz pályán kifejteni és annál szorongóbb volt érzésünk, mert egymásutá véreztek el franciák, hollandok, olaszok világjárásukban hires csapatai és elvéreztünk mi is, amikor utolsó lovasunk Platthy József huszárkapitány már majdnem sötétben „Sellő" nevű lóval a pályára lépett.

A többit már mindenki tudja; hogy a világ legjobb ötvennégy lovasa és lova között Platthy kapitány, a beállott sötétség dacára, a harmadik helyet biztosította nekünk. Ebben a szorongó érzésben, amelyet e délutánon formálisan szenvedtünk, ott a Stadionban megfogadtuk, hogy ha hazamegyünk mindent el fogunk követni, hogy ezt a dicsőséget a világ előtt a jövőben is elérhessük és így még fokozottabb munkához kezdünk. De fokozta lelkesülésünket az is, hogy a résztvevő nemzetek lovai között igen sok lovat találtunk, amely származásilag magyar földről való és minthogy ezt bizonyítani nem tudtuk volna, csak magunk között állapítottuk meg. Annál nagyobb és örvendetesebb volt meglepetésünk, hogy ez év május hó 27-én, amidőn éppen a mi meghívásunkra **Rau Gusztáv,** a német állami ménesek felügyelője és a Német Olimpiai Bizottság főtitkára Kormányzó úr őfőméltósága jelenlétében az Urániában felolvasás keretében bemutatta az olimpiász lovasrészének teljes filmsorozatát. A minden részletre kitérő előadás keretében német alapossággal utánkutatva állapította meg azt, hogy az olimpiászon résztvett lovak közül **21 ló volt magyar származású.** Rau Gusztávnak, — aki a német lótenyésztésnek és lovassportnak legjelentősebb vezéregyénisége — ezen megállapítása annál nagyobb szenzáció és dicsőség tenyésztésünknek, mert Rau ezt a felolvasást az összes résztvett nemzetek fővárosaiban már megtartotta vagy megtartani fogja és ott mindenütt a magyar ló dicsőségéről szól megemlékezése.

Ezért munkánk intenzívebb lett és ezért akarjuk a nagyobb és jelentősebb vidéki városokban felkelteni az általános érdeklődést a lovassport iránt, mely a magyar lótenyésztésnek a zászlóvivője. Igazán nem tudnám megmondani, **hogy melyikre nézve** fontosabb a lovasmérkőzés; a lovassportra-e, vagy a lótenyésztésre, mert ezek annyira szoros kapcsolatban vannak egymással, hogy könnyen mondhatom azt, mindkettőre.

Lókivitelünk folytán külkereskedelmi mérlegünkben lótenyésztésünk jelentős eredményt tud produkálni és hogy ez mily fontos közgazdasági ügy azt bizonyítanom nem kell.

Ezért jöttünk Debrecenbe, mint első stációra az Országos Lovassport Szövetség felkérése folytán, rendezve július 2, 3, 4. napjain való lovasmérkőzést. Ha olyan erkölcsi sikert érünk el, amilyent elérni óhajtunk, akkor azt hiszem a szövetség a jövőben szívesen fog belemenni **egy nemzetközi lovasmérkőzésnek Debrecenben való megrendezésébe** és hogy ez külföldi vonatkozásban is milyen fontos lenne, ezt azt hiszem mindenki tudja. Az itteni **Stadion közönsége** helyezésileg a legjobb és pályája is teljesen megfelelő. És itt szeretném megnyugtatni azokat, **akik e pályának zöld gyepét a lovak járásától féltik, hogy semmiféle kárt nem teszünk, mert ez a pálya most már megállapodott.** A gyepes részen pedig ahol máskor a futballcipőnek nyomait szintén eltüntetik, **éppen úgy fogjuk mi is a nyomokat teljesen eltüntetni és visszaállítani akként, ahogy kaptuk.** Erre magunkat köteleztük is és ezt megtartani a kötelezőn kívül az is serkent, hogy mi örömmel jövünk Debrecenbe, viszont **azt akarjuk, hogy mindörökké örömmel gondoljanak reánk a debreceniek és egyetlen momentumnak sem szabad előfordulni, amely disszonanciát kelt.** Erre nekünk kell vigyáznunk és vigyázni is fogunk. A **helyárakat** — szemben más országok hasonló lovasmérkőzéseivel, — **egészen minimálisan állapítottuk meg,** mert hiszen 30 fillérért már bárki nézo lehet és **mi azt akarjuk, hogy minél nagyobb és szélesebb néprétegek érdeklődését is felkeltsük** és térjen vissza az a régi hit minden ember szívébe, hogy tényleg lovasnemzet a magyar.

Ha a Stadiont a közönség zsufolásig megtölti, büszke örömmel fogjuk megállapítani, hogy célunk és munkánk nem volt hiábavaló.

Darányi miniszlerelnök érdekes beszéde a felsőházben

„Leghelyesebb fejlődésnek azt tartom, ha a mezőgazdasági munkásság egyszer földbirtokossá válik. Szükségesnek tartom a gazdatársadalom szervezkedését."

Budapest, június 19. A felsőház tegnap a mezőgazdasági érdekképviseletről szóló javaslatot tárgyalta. Több felszólalás hangzott el. *Vásáry József* azt hangoztatta, hogy a nagyipar és mezőgazdaság között a közteherviselés terén nem áll fenn **arányosság.** Majd azt kifogásolta, hogy a mezőgazdasági kamarák az utóbbi időben szerinte politikai küzdőtérré alakultak át.

Darányi Kálmán miniszterelnök válaszolt a felszólalásra. A mai viszonyok között, ha egy törvényjavaslattal jön a szakminiszter, akkor sokan abból a szempontból óhajtják elbírálni a javaslatot, tartalmaz-e nagy reformot, vagy sem. A **maga részéről** boldog, ha *mint földmüvelésügyi miniszter a magyar gazdaság útjából egy szalmaszálat is elvehet.* Ez a javaslat mégis nagyobb igényekkel rendelkezik.

— Tizenöt év tapasztalatait felhasználva igyekeztünk a hézagokat kitölteni és egynéhány hasznosítást belevinni a mezőgazdasági kamarák életébe. Ezek a gazdaközönség kívánságai és óhajai is voltak. A törvényes érdekképviselet működése az elmúlt idő alatt kielégítő volt. Az érdekeltségek együttműködésére nagy súlyt helyezek. (Helyeslés.) A felszólalók helyeselték a jelen javaslatba felvett módosításokat és így abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy *ebben a vitában nem kell különösebb érvekkel alátámasztani és kérni a javaslat elfogadását.* Nem volna helyes incidentaliter az eddigi területi beosztásokat megzavarni. A kormány átérzi a mezőgazdasági munkásságnak a nemzeti termelésben való szerepét. (Helyeslés.)

— *Leghelyesebb fejlődésnek azt tartom, ha a mezőgazdasági munkásság egyszer földbirtokossá válik.* Minden mezőgazdasági munkás gyűjthessen magának annyit, hogy földet vásárolhasson. A gazdaságot minden felesleges kiadástól meg kell óvni. Szükségesnek tartom, hogy a közigazgatás vezetői foglalkozzanak a gazdatársadalom szervezkedésével. Erre vonatkozóan már serkentő utasítást adtam. Remélem, hogy a javaslat törvényerőre emelkedése után a gazdaközönségnek és az országnak hasznára válik. (Taps.)

Általánosságban és részleteiben is elfogadták a javaslatot.

TÜZ A RAKOVSZKY UCCÁN

Tegnap délután riadalmat okozott a Rakovszky uccán kisebb tüzeset. Az iskola háta mögött levő térségen a száraz avar és az oda hordott szemétcsomó valószínűleg gyermekek által eldobott cigarettavégtől kigyulladt és lángolni kezdett. Értesítették a tűzoltókat, akik *Parenthézy* ügyeletes tiszt vezetésével kivonulva rövid idő alatt eloltották a tüzet.

Legolcsóbban kifogástalanul! **fest és tisztit** WEISZ, Arany János ucca 20 | Egy öltöny tisztítása vasalása 3 pengő

MA VAN A CSERKÉSZZÁSZLÓ-AVATÁSI ÜNNEPÉLY A FA- ÉS FÉMIPARI SZAKISKOLÁBAN.

A Fa és Fémipari szakiskola cserkészcsapata, megalakulásának 15-ik évfordulóján zászlót avat, szép ünnepség keretében. Az ünnepély programját az alábbiakban közöljük:

Délelőtt 10 órakor a Kossuth uccai templomba vonul a csapat, ahol a zászlót megáldja **Török Tibor** a cserkészkerület ügyvezető elnöknője.

A zászlóavatási ünnepély délután 5 órakor kezdődik az iskola udvarán, ahol ünnepélyes keretek között fogják a zászlószegeket beverni. Ünnepi beszédet mond **Kiszely Árpád** tanügyi főtanácsos az intézet igazgatója. Majd **Kiszely Árpádné** zászlóanya átadja a zászlót. Utána az ujonccserkészek fogadalmat tesznek, melyet **Török Tibor** ügyvezető elnök vesz ki. **Frimmer Pál** a csapat parancsnoka ismerteti a csapat történetét. Az ünnepség után tábortüz lesz. A parancsnokság ezuton is meghivja az érdeklődőket. Belépődíj nincs. (o)

Olvasóinkhoz!

A nagyarányu papirdrágulás és az ujságok előállitási költségeinek folytonos emelkedése folytán a debreceni napilapok kénytelenek áraikat mérsékelten emelni

Néhány őszinte szóval és bejelentéssel fordulunk olvasóinkhoz

A napilapok életében rendkivül komoly, sőt válságos fordulópont következett be. A papirárak különösen a rotációs papir ára óriási mértékben emelkedett.

Az emelkedés már eddig is 80 százalékot tesz ki, de julius 1-től kezdve újabb áremelkedés következik be,

úgyhogy etekintetben százszázalékos drágulással kell számolni, — vagyis rövid pár hónap alatt a papir ára éppen kétszeresére ugrott fel. Ennek oka nagyjában ismeretes az olvasóközönség előtt. A fegyverkezési verseny, a külföldi hadianyaggyártás, mind jobban igénybe veszi az ujságpapir előállitásának egyik legfontosabb kellékét, a cellulozét, a kereslet hallatlan mértékben felhajtja ennek az anyagnak az árát, ehhez járul a gyárak kartellszerü megállapodása és több más körülmény, melyek mind közrejátszanak abban, hogy

az ujságpapir ára folyton felfelé szökik és további drágulásra is kell számitani.

Ugyancsak a külföldi fegyverkezési verseny felhajtotta az ujságelőállitás egyik fontos kellékének, az

ólomnak az árát, még pedig nem kevesebb, mint 300%-kal.

Hozzá kell tenni, hogy az előállitáshoz szükséges más mellékcikkek sem maradtak az eddigi árnivón,

hanem 30—40%-kal emelkedtek.

Alulirott debreceni napilapok hónapokon át

a legnagyobb erőfeszitéssel és áldozatkészséggel küzdöttek az áremelkedés lavinája ellen.

Nem akarták a közönségre áthárítani azt a horribilis kiadási többletet, mely már az év kezdete óta a lapvállalatokat terheli. Tudták nagyon jól, hogy az olvasóközönség túlnyomó része szintén érzi a közszükségleti cikkek áremelkedésének súlyát és nem akarták gondjait a legkisebb mértékben sem súlyosbitani.

Most azonban elérkeztek a lapvállalatok a végső ponthoz. A maguk erejéből már nem tudnak megbirkózni a papir, az ólom és az előállitási költségek óriási emelkedésével.

A debreceni napilapok épen úgy, mint a budapesti ujságok, kénytelenek voltak számolni két lehetőséggel. Vagy tetemes mértékben leszállitják a lapok oldalterjedelmét, vagy az előfizetési és példányonkénti ár mérsékelt emelésével igénybeveszik a nagy közönség segitségét. A debreceni sajtó nem akarta

más vidéki városok sajtójának példáját követni, hol egymásután zsugorodnak össze a lapok és még nagy vidéki városokban is csak négy-hatoldalas napilapok jelennek mef.

A debreceni ujságok tudják nagyon jól, hogy a debreceni közönség igényesebb, tartalmas hirszolgálatot vár és

teljes tájékoztatást nemcsak a helyi, hanem az országos és a világi eseményekben is.

Ha a helyi lapok oldalterjedelmük további csökkentésével ellensúlyozták volna az előállitási költséget, de főleg a papir óriási áremelkedését, úgy az csak a közönség rovására történt volna, hiszen az oldalszám összezsugoritása folytán nem tájékoztathatták volna a közönséget a fontos országos és világi eseményekről, a debreceni eseményekről is csak úgy ahogy, amely körülmény viszont a közönség számára azzal a következménnyel járt volna, hogy kénytelen lenne helyi napilap mellett okvetlenül fővárosi lapot is megrendelni. Ez kettős kiadás lenne. Az emlitett eljárás tehát csak félmegoldás számba megy, nem állt volna a közönség érdekében, hiszen négy-hatoldalas lapot kapott volna 10 fillérért, mint más vidéki városokban van.

A debreceni lapok úgy vélték, hogy a mostani drágasági rohamban is hiven kitartanak vállalt kötelezettségeik mellett.

Nem követnek el öncsonkitást, nem zsugorítják össze ehhez a nagy városhoz méltatlan módon lapjaik terjedelmét, azt adják közönségüknek, amit eddig, a teljes helyi, országos és világeseményekről való tájékoztatást, a megszokott bő tartalmat.

Természetesen a közönség segitsége nélkül ezt a helyzetet sokáig nem tudnák tartani. Ezt a kötelezettséget teljes mértékben anyagiak hiányában nem tudnák tovább vállalni.

Eddig is nagymértékü áldozatot hoztak.

Most arra kérik közönségüket, hogy kis részben segitse őket legalább küzdelmükben, álljon mellékjük és ne engedje őket elbukni a könyörtelen drágulás által indított rohamban.

A debreceni sajtó és a közönség mindig megértő viszonyban volt egymással. Most is megértést és a megszaporodott terhek csak kis részének átvállalását kéri. A debreceni napilapok annak tudatában és reményében, hogy az olvasóközönség nem tagadja meg segitő kezét és támogatását, a következőket jelenti:

A papir százszázalékos áremelkedése és más cikkek hasonló drágulása folytán nem tarthatják tovább az eddigi előfizetési és példányonkénti árakat. Megállapodtak tehát a következőkben:

julius 1-től kezdve az egyformán nagy terjedelemben megjelenő »Debreczen« és »Debreceni Ujság« példányonkénti árát hétköznap 12 fillérben, vasárnap 24 fillérben állapitják meg.

Ugyanezen, nagyobb terjedelemben megjelenő lapok, tehát a »Debreczen« és »Debreceni Ujság« előfizetési ára julius 1-től kezdve egy hónapra 3.— pengő, negyedévre 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egy évre 36.— pengő.

A kisebb terjedelemben, hétköznaponkint 8 oldalon megjelenő »Debreceni Független Ujság példányonkénti ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér, előfizetési ára egy hóra P 2.40, negyedévre P 7.20, félévre 14.40, egész évre 28.80 pengő.

A régi árak összevetéséből kitűnik, hogy az áremelkedés jó részben alig 20—25—30%, ugyanakkor, mikor a lapvállalatokat a papirdrágulás és az előállitási költségek emelkedése folytán százszázalékos tehertöbblet sujtja. Tehát ez mutatja, hogy a terheknek csak egy kis hányadát hárítják át a lapvállalatok az olvasóközönségre és a terhekből még mindig nagyobb részt vállalnak magukra.

A debreceni lapok fennállásuk alatt számtalanszor adták tanujelét annak, hogy nem hajtja őket haszonvágy. Hiszen mikor a multban az előállitási költségek mérséklődtek, nyomban leszállitották a lapok árát, mig ellenben a drágulás idején, mint most is, utolsók a terhek némi részében való áthárításában. Most is igazán a 12-ik órában fordulnak hűséges olvasóközönségükhöz.

Alulirott lapok azt kérik, hogy változatlanul fogadja szeretettel ki-ki kedvelt lapját. A kényszerito körülmények folytán terhelik meg a fent jelzett áremeléssel a közönségüket. Aránylag csekély az áldozat, amit kérünk és bizton hiszszük, hogy senki sem tagadja meg tőlünk eddigi olvasógárdánkból.

Mi pedig változatlan hűséggel, szeretettel és munkakészséggel igyekszünk kötelességünknek megfelelni, továbbra is minden erőt megfeszitve arra törekszünk, hogy közönségünknek igényeit mindenben kielégitsük, jogos érdekeit hűséggel szolgáljuk és ragaszkodását ragaszkodással viszonozzuk.

»DEBRECZEN«
kiadóhivatala és szerkesztősége

»DEBRECENI UJSÁG«
kiadóhivatala és szerkesztősége

»DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«
kiadóhivatala és szerkesztősége

Silk hernyóselyem harisnya „Holiday" a piac szenzációja
Kapható: Klein Miksa cégnél.

Kigyulladt a szikrától ruhája s belehalt sérüléseibe egy 4 éves gyermek

Szabó Gábor 4 éves balmazujvárosi gyermek 18-án délelőtt, mialatt szülei a réten kaszáltak, a tüzre akart tenni. **Tüzrakás közben egy szikra kipattant s ettől kigyulladt ruhája. A szerencsétlen gyermek sikoltozva rohant le fel a szobában, közben a lángok már testét égették. Borzalmas jajgatására végre előkerült egyik szomszéd, aki letépte a gyermekről a lángoló ruhadarabokat.** A kis Szabó Gábor ekkorra azonban már rendkivül súlyos égési sebeket szenvedett s eszméletét vesztette.

A gyermeket a helyi orvos részesitette első segélyben, majd a börgyógyászati klinikára szállitották, ahol **azonban a gondos ápolás daczára sem lehetett megmenteni s a kis fiu másnap belehalt borzalmas sérüléseibe.**

A csendőrség telefonon jelentést tett a halálesetről a debreceni ügyészségnek, Zsögöd Jenő vizsgálóbiró a nyomozás során kiszáll a helyszinre. Egyben elrendelték Szabó Gábor holttestének felboncolását.

Tüneményes vékony nyári ing
P 8·80
8 divatszinben
LORD
uridivatnál
Piac utca 42.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: „Szárnyas titánok" (Repülő halál) Warner Baxter főszereplésével. Megelőzik: Hiradók. Előadások: 3—5—7—9 órakor!

x Egészséges, olcsó szórakozás: evezés a nagyerdei csónakázó tavon!

TÖKÉLETES UJITÁS A
SENATOR BLOK
CIGARETTAPAPIR!
Nem kell bajlódni a lap szétválasztásával, mert
egyenkint kihuzható!
Nem nyilik szét a cigaretta, mert a lap széle iz- és szagmentesen
MÉZGÁZOTT!
Mindenki csodálkozik, mert ára csak
12 FILLÉR
Kérje trafikosát, hogy a papir ötletes kezelését mutassa be.

A tizfilléres tölcsér

IRTA: BOT ANDOR.

— Kérek egy málnát banánnal!
— Egy puncsot citrommal!
— Egy vaniliát ibisszel!

Hangzik a kis cukrászda pultja előtt a zsivajgó, követelő rendelés lármás zűrzavarja...

S a »filléres« tölcsér tetején mosolyogva vándorol kezedbe egy kis fagyasztott víz, minek szint, izt, illatot adott a föld egyik vagy másik gyümölcsének egy kis kivonata vagy meghamisított vegyülete. — S a tölcséres élvezet kivonul az uccára, a terekre; gyermek és öreg, szegény és gazdag mohón nyalja az ucca zsivajában e kis hűsítő édességet, hogy öt perc mulva kétszer úgy érezze a kánikula hevét s a mindennap keserűségét. Ha van e kornak jellegzetes tünete, fényképe, vetülete, úgy ebben a tölcséres élvezetben száz százalékig benne van.

Az embereket komoly, országot, ügyeket vezetők megvígasztalják: »a pénz pedig egy fillérrel sem csökken, értékéből egy fikarenyit sem veszít,« s pár hónapon belül búza, árpa, rozs, liszt, hús, kenyér, ruha, bútor másfélszeres áron kapható; gyermekek könyvei, tandíja a jegenyéknél magasabbra nő, minden drágul és az ember itt áll kifosztottan, — kinek higyjen — mikor vezetői így félrevezetik — szeretne élni, örülni ifjúságnak, napsugárnak, dalra, szórakozásra, örömre, élvezetre vágyik, hisz csak most volt a világháború, láttuk, mit ér az élet; fejünk fölött itt lebeg most is a bizonytalanság felhője!...

Ez a kor a gyorsaság kora... »Sietni, sietni, sietni muszáj« — mondja a költő, sietni kell az élvezetekkel, elibe kell menni a boldogságnak, nem, nem lehet várni nagy komoly örömökre... De kinek van ma jókor, idejében pénze egy kedves vacsorára Gundelnél, vagy a Spolaricsban, az Arany Bikában, vagy az Angol Királynőben; ki tud ma betérni boldog kvaterkákra derüs sörözésekre! Hol vannak a kedves sétakocsizások, nyári szinielőadások, kedves családi összejövetelek?

Oh igen! Vannak még ilyenek; kik az első uborkára többet költenek, mint egy maharadzsa egy havi kosztjára! De a nép, a tömeg, a középosztály? Dolgozó milliók! Ezek gépelnek, számolnak, írnak, foltoznak és szabnak, árut kínálnak és a szemük kicsik, a torkuk bedagad, míg valamit el tudnak adni! A tisztviselő, iparos, kereskedő... ez megy este az ötven fokos hőség átnyaralása után és boldogan néz egy tiz filléres tölcsért:

— Egy málnát banánnal!...

Benne van az élvezete, az öröme, a ma boldogsága. Benne van a reménye, a holnap iránti hite... holnap is dolgozom, holnap is szabok, eladok valamit, egye meg a fene.. csak lesz valahogy! Benne van az udvariassága, szeretete: nesze anyjuk neked is egy tiz filléres; a szerelme: jöjjön Mancika, együnk egy tizfillérest! Ugye milyen jó? Hideg? De mi nem hülünk le tőle ugye. Benne van az egész napjának, munkájának gyümölcse, benne van az izlése, előkelősége.... az egész mindensége... S ahogy elolvad három perc alatt az egész s egy puszta ostyaszerű tölcsér töredéke és ragadós masszája marad a kezébe, úgy olvad el vele hite, reménysége, szeretete, szerelme és minden nemes érzése... melyet pillanatok szülnek és pillanatok nyelnek el...

1937-ben vagyunk... Nyár van... s a fagylaltot tölcsérből nyaljuk reggeltől estig hivatalban, munkában és munka nélkül s ez a mai pezsgője, bóléja, zserbója s minden élvezete a világon!

Ezzel tanul kezében a diák, emellett varr a varrónő, főz és foltoz az édesanya, ezzel vall szerelmet az ucca lovagja és ezzel él és élvez a ma embere. Izlés élvezet, mámor és vágyak szimboluma az ucca életének mannája, egy nincstelen kor minden tőkéje és kamata, a rikkancsok versenyének megszégyenítő olimpiai győztese tiz fillér... málna, eper, banán vizben, jégben és egy maszatos tölcsérben!

Kérek én is egyet... nem bánom legyen puncs és eper!....

Aki nem tudja, hogy miért ölt

Hat évi fegyházra ítélt a debreceni tábla egy zokogó embert a halálos csapás miatt.

Herbák József tiszacsegei napszámos szándékos emberölés bűntettével vádolva állott a debreceni tábla *Barankay*-tanácsa előtt. — A fiatalembert fogházőr kísérte fel a debreceni fogházból a tárgyalásra. Dr *Balogh* István táblabíró volt az ügy előadója.

Herbák vadházasságban élt Balogh Zsófiával. Szerették egymást, gyermekük is született és csak azért nem tudtak törvényes házasságra lépni, mert a leány anyja ellenszenvvel viseltetett a napszámos Herbákkal szemben. A mult év karácsony napján Herbák összeszólalkozott anyósával, eközben *apósát ököllel kétszer megütötte.* Az anyós segítségül hívta Vig Imrét, Herbák ezt is arcul ütötte, mikor felelősségre vonta az öreg ember bántalmazása miatt. Vig megfogta Herbák nyakát, majd elment.

Herbák, akiben volt egy deci pálinka, utána ment, felkapott *egy 9 centiméteres átmérőjű akácfadorongot és üldözőbe vette Viget.* Az emberek kiáltoztak Vig után, hogy meneküljön. Erre *Vig hátrafordult és eközben Herbák irtózatos erővel lesujtott a karóval Vig fejére.* Az ütéstől Vig a földre zuhant, Herbák pedig káromkodva ezt mondta:

No most már mehetsz!

Azzal otthagyta áldozatát. *Haza térve ráeszmélt szörnyű tettére, öngyilkos akart lenni, de ebben felesége megakadályozta. Vig ko-*

Ma sem tudom az eszem meghalt, Herbák másnap önként jelentkezett a csendőrségen.

A debreceni törvényszék előtt azzal védekezett, hogy nem akart ölni, tettét megbánta, ha anyósa nem csinál olyan ribilliót ma nincsen semmi baja. A törvényszék szándékos emberölés bűntette és az öreg Balogh megverées miatt könnyű testi sértés vétsége címen *hat évi fegyházra ítélte.*

A táblán így védekezett Herbák:

Ma sem tudom a zeszem megérteni, miért szaladtam Vig után. Nem tudom mi volt a számításom.

Hangja zokogásba fúl és zokogva várja a folyosón az ítéletet.

A tábla *helyben hagyta* az elsőfokú ítéletet, mert tudnia kellett ütésének következményét.

— *Inkább akassznak fel* — zokogja Herbák az ítélet kihirdetése után *azt sem bánom.*

Majd rövid tusakodás után kijelenti:

— *Megnyugszom...*

Az ítélet jogerős.

A vasutasok trianoni vándorserlegét nagy ünnepség közben adták át Debrecennek

A magyar államvasutak országos szövetsége a mult évben vándordíjat alapított Trianon emlékezetére, azzal a céllal, hogy állandóan ébrentartsa a trianoni békeszerződés sérelmeit. A vándorserleg »Nem, nem soha!« felírású és őrzői az üzletvezetőségek szerint alakult kerületi csoportok. A serleg évről évre helyet cserél, »vándor« jellegének megfelelően — rendszerint a trianoni gyásznap beköszöntésének idején. Először a miskolciak őrizték a vándorserleget kegyelettel és most, amint azt már jelentettük a debreceni kerület lépett sorba, azzal a lelkes elhatározással, hogy a következő esztendőben vállalja az őrzés nemes gondját.

Az átadás fényes ünnepségek keretében történt meg az egész országból összesereglett Máv főtisztviselők küldöttségének, valamint a hivatalos élet és a társadalom kiválóságainak részvételével, Egerben. Az ünnepségen a debreceni kerület részéről megjelentek dr Major Sándor ny. főtanácsos, kerületi elnök, dr Dakó János ker. főtitkár, Nagy Sándor ker. titkár. Az ünnepség színhelye a városi színház volt, melyet zsufolásig megtöltött az illusztris közönség. Művészi számok után következett a Szövetség trianoni serlegének átadása.

A serleg — a függöny széthuzása után — egy kis asztalra helyezve tárult a közönség elé dr Pataky Sándor miskolci kerületi elnök és dr Major Sándor debreceni kerületi elnök között. Mögöttük félkörben a miskolciak énekkara helyezkedett el. A felemelő kép után dr Pataky Sándor, az átadó miskolci kerület nevében mondott szép beszédet.

Rámutatott többek között arra, hogy a miskolci kerület egy évig őrizte a vándorserleget, majd így folytatta: Most letelt ez a határidő és mi elküldjük most ezt a serleget az Alföld egyik ngay metropolisába, Debrecen városába és arra kérjük a mi kedves debreceni vasutas testvéreinket, hogy a mi egységünk ragyogó jelképét, a mi kimondott vágyunk látható szimbólumát őrizzék tovább. — A serleget a Szövetség debreceni kerületének átadom.

Dr Major Sándor, a debreceni kerület nevében a következő beszédel vette át a serleget.

— Midőn a MAVOSZ debreceni kerülete részéről a trianoni serleget — a magyar vasutasság rendületlen hazafiságának és az integer Magyarországba vetett rendületlen hitének és bizodalmának ezt a szimbólumát átveszem — úgy érzem, hogy ehhez a serleghez csak becsületes, tiszta kézzel szabad nyulni, aki ezzel a serleggel a kezében beszél, az csak az önzetlen hazafiság átszürt, kristálytiszta gondolatait hirdeti.

Átveszem a serleget és elviszem azt kicsiny országunk nagy kegyeleti metropolisába, a világhíres, délibábos Hortobágy határába, — Debrecen városába. Elviszem, hogy azt egy álló esztendeig áhitattal és ragaszkodó szeretettel megőrizzük, hogy azután a jövő év Trianon évfordulóján átadjuk azt a szegedi kartársaknak, a szegedi kerületnek.

A magyar sors mindig a küzdelem és szenvedések szakadatlan láncolata volt. Népünk mindig az egzisztenciáért küzdött és ezer esztendő alatt alig volt kétszer, háromszor olyan félszázada, mely alatt nyugodtan dolgozhatott volna.

Ezeknek a szakadatlan küzdelmeknek, harcoknak két nagy tanulsága volt: az egyik az, hogy a magyar nép élete örök kockázat, a másik, hogy fennmaradása örök csoda. És ha mi ezt a csodát, népünk fennmaradását a jövőre is biztosítani akarjuk, — le kell ráznunk azokat a bilincseket, melyeket Trianon rakott ránk, mert ezek megélhetésünket, fejlődésünket lehetetlenné teszik s ha mák sokáig viseljük azokat, népünk, országunk biztos pusztulását jelenti.

Az erre irányuló nagy küzdelemben már nem leszünk és nem vagyunk egyedül, mert vannak már hűséges bajtársaink, vannak már hatalmas barátaink, támogatóink, kik minket segíteni fognak. Kedves magyar testvéreim! A mi igazságunk a magyar igazság már elindult a maga rögös útján. A páriskörnyéki békeparancsok kegyetlen bilincseiben vergődő népek bethlehemi csillaga, a békés revizió lehetősége, ma fényesebben ragyog, mint valaha.

A trianoni serleg átvételekor az a mi meleg óhajtásunk, az a mi forró imádságunk, hogy vezesse ez a bethlehemi csillag mielőbb a magyar igazságot a megváltáshoz, a feltámadáshoz.

A beszédet nagy tapsvihar fogadta.

JAKABFFI MAGDA NÖVENDÉKHANGVERSENYE AZ UJSÁGIRÓ CLUBBAN.

Tomboló siker mellett, művészi s kitünően összeválogatott programmal, hatalmas közönség jelenlétében tartotta meg növendékhangversenyét **Jakabfi Magda,** államilag képesített okl. zongoratanárnő.

A növendékhangverseny félhat órakor kezdődött szombaton délután az Ujságíró Clubban s a termet zsúfolásig megtöltötte a közönség. A hangverseny maradéktalanul megragyogtatta **Jakabfi Magda** már a múltban is megcsodált zenepedagógiai készségét, — mellyel a legnehezebb kompozicióknak művészi előadására inspirálta, valóban komoly tehetséget felmutató tanítványait. Páratlanul csodálatos volt az a finom muzikalitás, bravuros technikai készség, mely valamennyi növendék játékában megnyilvánult.

Egytől-egyig remekeltek a szereplők. A nagyszerű fejlődést mutató **Füzes Erzsébet, Felberman Médy,** aki Bartók „Ha felmegyek a budai hegyre és a Debrecenbe kéne menni“ előadásával mindenkit tapsra ragadtatott. **Fürst Juci** Mozart száma élményszerű finomságával, **Kohn Ágnes, Adler Vera, — Weisz Anikó** és **Keiner Edit** tüneményes technikai tudása, finom frazirozása meglepetés volt.

Feltünt művészi előadásával **Lindenfeld Anny, Kende Éva Balogh Kató** a pompásan játszó **Székely Éva** és **Reich Judit, valamint Herbst Gizi.** Tüneményesen játszott s nagy sikere volt **Orbán Tamásnak,** aki Bartók „Este a székelyeknél és a Medvetánc“ c. darabokat adta elő olyan sikerrel, hogy nem akarták leengedni a pódiumról. Őszinte elismerés illeti **Jakabfi Magdát** a gyönyörűen sikerült hangversenyért, melynek minden száma őszinte tetszést aratott.

Nyaraljunk a BALATONLELLEI Magyar tenger pensioban vagy BALATON-SZÁNTODON a gyönyörü Mavosz üdülőben
mindenütt teljes komfort
Teljes Pensio juniusban P. 5·— től
„ „ főidényben P. 6·50 „
Felvilágositással szivesen szolgálunk és prospektusokat dijtalanul küldünk.

SZINHÁZ

— **Vitéz Bánky Róbert Kamaraszinháza Debrecenbe jön.** Vitéz Bánky Róbert Kamaraszinháza Debrecenbe jön s június 28-án kezdi meg előadásait. A megnyitó előadáson Scribe »Egy pohár viz« c. darabja kerül bemutatásra, de a sorrakövetkező többi darabok is igazi élményei lesznek Debrecen szinházlátogató publikumának, mely őszinte szeretettel várja a Bánky társulat kitünő tagjait, kiknek soraiban olyan régi, kedves ismerősök vannak, mint vitéz Bánky Róbert, Bánky Elemér, B. Orbán Viola, Zemplény Zoltán és a kitünő társulat többi tagjai.

x **Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „Hajduint" használjon, hatása biztos, íze kellemes. — Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Sztankay gyógyszertár, Debrecen.**

Kerékpár-t legjobbat, legolcsóbban, leghosszabb részletre Gumi-t Alkatrész-t Soltész nál Kálvin-tér 2.

Mi történt Erdei István szakszervezeti titkárral Nyirbátorban

A csendőrség nem fogadta el igazoló íratait, a község elhagyására utasította, másnap a főszolgabíró határozatot hozott, mely »eltoloncolásáról« gondoskodik, mert »ma gatartása csavargó voltára enged következtetni«

Erdei István, az Országos Szakszervezeti Tanács debreceni kerületi titkára és a szociáldemokrata párt debreceni titkára a mult napokban Nyírbátorba utazott, hogy az ottani cipészmunkásokkal a legkisebb munkabér és a munkidő tárgyában informativ jellegű megbeszéléseket folytasson. Felkereste a cipészmunkások ottani helyiségét, de a megbeszélést még meg sem kezdte, amikor a helyiségbe bement két csendőr és igazolást kértek Erdei Istvántól. Erdei felmutatta a szakszervezeti tanács által kiállított igazolványát, a MÁV vasúti bérletjegyét, a kereskedelmi miniszterium által kiállított hírlaptudósítói igazolványát, azonban mindezeket a csendőrök nem fogadták el igazolásul, azzal a megokolással, hogy ezek lehetnek hamisak is. Nem kis feltűnést keltett aztán, hogy Erdei Istvánt fegyveres kísérettel a községházára kísérték, ahol viszont ugyanazokat az igazoló íratokat elfogadták, de utána a szállására kísérték, útipodgyászát átvizsgálták, de abban semmi kifogásolnivalót nem találtak. Megengedték neki, hogy éjszakára ott maradhasson, azonban kikötötték, hogy mással, mint szállásadójával, nem érintkezhet. Arra utasították, hogy reggel hagyja el a községet, ami meg is történt.

Erdei István hazaérkezése után dr *Sonnenvirth Lajos* ügyvéd útján panaszt adott be a csendőrkerületi parancsnoksághoz a nyírbátori csendőrőrs eljárása miatt és megemlítette azt is, hogy a csendőrőrs az egész eljárásról jegyzőkönyvet nem vett fel, csak jegyzeteket készítettek.

Erre a panaszra még válasz nem érkezett, ellenben tegnap kézbesítő útján megérkezett Erdei István címére a nyírbátori járás főszolgabírájának határozata, melyben hivatkozik az Erdei előtt élőszóval kihirdetett határozatra, holott Erdei István — mint kijelentette — egyáltalában nem is volt a nyírbátori főszolgabíróságon, egyetlen emberrel ott nem beszélt a csendőrsöt kivéve. Ebben a határozatban Erdei Istvánt debreceni tartózkodásra utasítja, a nyírbátori járás területének elhagyására hívja fel azzal, hogy bizonytalan időre ki is tiltja és figyelmezteti, hogy visszatérése kihágást képez.

Feltűnő a szóbanforgó főszolgabírói határozatnak a megokolása, amely a következő:

»*Panaszlott rendes foglalkozást felmutatni nem tud, igy magatartása csavargó voltára enged következtetni, miért is a közrend és közbéke megóvása érdekében illetőségi helyére való utasításával kapcsolatos kiutasítását is el kellett rendelni.*«

Az esetnek többrendbeli következménye lesz. A képviselőház szerdai ülésén interpelláció formájában szóbakerül az ügy. Azonkívül a belügyminiszterhez felülvizsgálati kérelmet intéznek a szóbanforgó határozat ellen. Egyidejűleg Erdei István felhatalmazásra üldözendő becsületsértés miatt feljelentést tesz a kir. ügyészségen a főszolgabírói végzésben foglalt állítások miatt, amit szerinte azzal követett el a főszolgabíró, hogy foglalkozását kétségbevonta.

Az esetben bizonyára meginduló hivatalos vizsgálatnak nem kívánunk elébe vágni. Azonban, bár polgári felfogásunkat a szociáldemokrata párttól egy világ választja el, mégis meg kell jegyezni, hogy az ilyen esetek nem szolgálják a szükséges belpolitikai békét és nem alkalmasak a nyugalom megteremtésére.

A holland királynő udvari papja Debrecenben

Igen előkelő és neves vendége van Debrecennek, közelebbről pedig dr Kállay Kálmán egyetemi tanárnak. Ez a neves vendég dr Obbink Hermann Theodor utrechti egyetemi tanár, aki felesége és családja társaságában napok óta Magyarországon tartózkodik és most eljött Debrecenbe is, ahol Kállay Kálmán egyetemi tanárhoz szállott, akinek visszadta a látogatását. Kállay professzor ugyanis az elmult esztendőben látogatta meg utrechti kollégáját.

Tulajdonképpeni magyarországi célja az volt a neves tudósnak, hogy a pápai főiskolán megtartsa székfoglaló beszédét abból az alkalomból, hogy a pápai főiskola díszdoktorrá választotta. Nevezetes vendégünk ismert az egész világon, még abból az időből, mikor a holland trónörökösnőt ő eskette meg, de ő volt az is, aki a királynő férjét annak idején temette. Nagy népszerüségére jellemző különben, hogy az utrechti magyar diákok is és azok, akik mostanában az utrechti egyetemen tanultak, mindig szivesen látott vendégei voltak a neves professzor házának.

Most itt van nálunk és az első nap után ugy megszerette ezt a nagy magyar várost, hogy mindjárt ki is jelentette, hogy nem utoljára jár itt, mert Isten segitségével legközelebb a Kollégium jubileumi ünnepélyei alkalmával minden körülmények között eljön hozzánk ismét. A jelek szerint Vilma holland királyné udvari papja az első látogatás után igen jól érzi magát köztünk és egy lelkes magyar baráttal többet vallhatunk neves személyén keresztül barátunknak.

A Kansz iskolai ösztöndija

A Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének ez évi tanulmányi ösztöndijából Debrecenben a következő középiskolai tanulók részesültek:

Harsányi Gusztáv (Ref. gimn.)
Sallay Ibolya (Dóczi),
Csatlós Lóránd (Kat. gimn.)
Meszlényi Iván (Áll. reálgimn.)

FÉNYES EREDMÉNNYEL ZÁRÓDOTT A SVETITS-INTÉZETI LEÁNYGIMNÁZIUM ÉRETTSÉGI VIZSGÁLATA

Tegnap záródtak le az érettségi vizsgálatok a Svetits-intézeti leánygimnáziumban. A vizsgálatra jelentkezett 21 tanuló közül kitüntetéssel érett 6 tanuló, 28.6%; jelesen érett 4 tanuló, 19%; jól érett 7 tanuló, 33.4%; érett 4 tanuló, 19%.

Kitüntetéssel érettek: Benke Magda, Bulyovszky Katalin, Imre Erzsébet, Szabó Éva, Tucherl Olga és Verzár Gabriella.

Jelesen érettek: Bozóky Éva, Fahidi Anna, Fonalka Éva, Klein Katalin.

Jól érettek: Alber Julia, Boskó Klára, Gencsy Sarolta, Lakatos Mária, Ortutay Katalin, Heszler Mária.

Érettek: Barczikay Magda, Blanár Márta, Kováts Judit, Szemerédy Klára.

A vizsgálatokon dr *Jászay Rezső* tanügyi főtanácsos, kat. középiskolai főigazgató elnökölt, kormányképviselő *Tóth Lajos* kegyesrendi tanár, szakfelügyelő volt. Az elnöklő főigazgató és kormányképviselő nagy elismeréssel nyilatkoztak az intézet működéséről, aminek bizonyságát szolgálja a fényes vizsgálati eredmény.

Nyári divatanyagokat szebbnél szebb mintákban olcsón vásárolhat a KLEIN DIVATHÁZBAN!!!

NÉHÁNY TAJÉKOZTATÓ ÁR!

Cricett imprimée	3.90	Csikos vászon angol ruhára	1.10
Pongyola satin gyönyörü minták	2.88	Divatvászon, szinekben	0.98
Divatanyag müselyem fonálból, uj minták	2.95	Burett minden szinben	0.98
Crepe de chine imprimée	1.98	Strand kartonok	0.98
Fahéncs imprimée	1.72	Dirndli anyagok	0.69
Goldberger Parisette	1.88	Csikos és kockás taffet	1.25
		Pettyes divatvászon	1.98
		Mintás divatvászon	0.88

DIVATKULÖNLEGESSÉGEK, valódi hernyóselyem imprimeék a legdivatosabb mintákban igen nagy választékban, olcsó árak mellett.

Az akrobata betörő, a körforgalmi betörőtársaság feje a bíróság előtt

Aki Váry Szabó Tibor főmérnök lakását kifosztotta s a kolóniabeli betörést elkövette.

Hatalmas arányú betörést jelentettek március folyamán a debreceni rendőrségnek. **A betörők Váry Szabó Tibor főmérnök lakásán a házbeliek távollétében betörtek s 2000 pengőt meghaladó értékű ezüstneműt vittek magukkal. — A tettesek észrevéve azt, hogy a házbeliek nincsennek otthon, behatoltak a lakásba, ahol a késő esti órákban nyugodtan dolgozhattak.**

Pár nappal később teljesen azonosan törtek be Ksvárdai János Máv, műhelyi alkalmazott kolóniabeli lakására. Kisvárdaiék a szomszédos Máv Egyetértés helyiségében az előadást nézték, **a betörők teljesen kifosztották a lakást. Elvitték Kisvárdainak az értékes rádióját, nagyobb összegről szóló betétkönyvét, a szekrényekből minden ruhanemüt felkapkodtak és a jó fogást csinált tetteseknek sikerült észrevétlenül elmenni a zsákmánnyal.**

A debreceni rendőrség pár heti bravuros nyomozás után megállapította, hogy a betöréseket Sulyok Gyula fodrászsegéd követte el, aki már régibb ügyével kapcsolatban, mint akrobata betörő volt ismeretes. Ugyanis, mikor a Csapó uccai egyik ékszerüzletben megkísérelt falbontás miatt a rendőrök üldözőbe vették, a Rózsa uccán háztetőről háztetőre ugrálva menekült a gummi ember.

Később egy másik betörésnek Miskolcon értékesíteni próbált anyagán rajtavesztett Sulyok Gyula s rendőrség kezére került. — A nyiregyházi ügyészség fogdájába került, majd egy hétre a debreceni rendőrségnek kiadták ittei bünlajstromának megállapítása végett. Vallomása alapján terelődött a gyanu Szilágyi András beregdaróci lakosra, akit szintén őrizetbe vettek a Debrecenben elkövetett lopások ügyében.

A debreceni törvényszék Trássy tanácsa tegnap tartott tárgyalást Sulyok Gyuláék bűnügyében. — Sok tanut idéztek be Nyiregyházáról és helyből a tárgyalásra. — Sulyok Gyula és Szilágyi András többrendbeli lopás büntettével, míg Sratter Dániel és Balogh Béla miskolci órás és ékszerészek orgazdaság büntettével vádolva kerültek a büntetőtanács elé.

A személyi adatok felvételénél kiderült, hogy Sulyok Gyula, a hatalmas, gladiátoralakú vádlott három elemit végzett, míg a nyiregyházi vizsgálóbírónál öt reált mondott be. Volt már büntetve egyhavi fogházra s jelenleg a nyiregyházi betörésért kapott egy éves büntetését tölti — Szilágyi András büntetlen előéletű.

A Váry Szabó Tibor és Marjai terhére elkövetett betöréseken kívül még többrendbeli kerékpárlopással is vádolták Sulyokékat. Igy, amikor Váry Szabó Tibor villájától zsákmánnyal megrakodva távoztak, a Köntöskertben loptak két gyengébb karban lévő kerékpárt s ezen folytatták útjokat. — A Vendég utcán egyik vendéglő előtt megláttak két jó kerékpárt, mire a két rosszat ezzel kicserélték s az új kerékpáron folytatták útjukat, a vádirat szerint. A lopott zsákmányt pedig valóságos körforgalom útján értékesítették. — Amit Debrecenben loptak, Nyiregyházán adták el, amit Nyiregyházán szereztek, azt pedig Miskolcon értékesítették a detektívek megállapítása szerint.

Sulyok Gyula a törvényszék előtt részben beismerő vallomást tett, de hangoztatta, hogy Szilágyi eszméje volt a Váry Szabónál elkövetett betörés s ő csak őrt állt. Hasonlóképpen azt vallottak, a Kisvárdainál elkövetett betörésre is, hogy Szilágyi ott is segédkezett.

Szilágyi András kihallgatása során tagadta a vádat s ártatlanságát hangoztatta. Kijelentette hogy 1935. év tavaszán járt Debrecenben s Sulyokot csak Nyiregyházáról ismeri, ahol vásárolt tőle. — Sretter Dániel ugyancsak ártatlanságát hangoztatta, nem tudta, hogy lopott ékszer értékesített nála Sulyok. Elegáns ruhában jelent meg nála azzal, hogy súlyos aranypecsétgyűrűt akar venni s beszélbetés közben mondta, hogy ezüstneműeket akar eladni.

Sulyok nem volt gyanus előtte, annyira elegánsan volt öltözve. — Hasonlóan vallott Balogh Béla miskolci órás, aki szintén jóhiszeműségét hangoztatta. Egy hölggyel együtt jelent meg nála Sulyok azzal, aki úgy volt öltözve, mint egy mágnás. Sulyok Lászlónak adta ki magát s házasságlevéllel igazolta személyazonosságát.

— Ha 1000 pengő értékűt kínált volna eladásra, akkor is gyanutlanul megvettem volna — mondta Balogh — olyan elegáns megjelenése s biztos fellépése volt a vádlottnak.

A károsultak: Váry Szabó Tibor főmérnök és Kisvárdai János MÁV alkalmazott kihallgatása után a többi tanuk vallomására került sor. Érdekes vallomást tett B. Erzsébet beregdaróci lakos, akinek szüleinél lakott Szilágyi András. B. Erzsébet elmondta, hogy Szilágyit szorgalmas, rendes embernek ismerte. Ugyanezt vallotta B. Erzsébet édesanyja is.

— Dehát maguk tudták azt, hogy Szilágyi András csempészni szokott — mondta Trássy tanácselnök.

— Az nem nagy dolog, nálunk sokan csinálják azt. Beregdaróc a cseh határon van s hordanak át denaturált szeszt és mást.

B. Erzsébettől megkérdezte még a tanácselnök:

— Maga menyasszonya volt Szilágyinak?

— Csak akartam lenni...

Lugossy Dániel és *Szücs Jenő* detektívek, akik a bünügyben nyomoztak, tettek még érdekes vallomást. Lugossy Dániel elmondta, hogy szerinte Sulyok egyedül nem követhette el a betörést, olyan kvantum volt úgy a Váry Szabó főmérnöktől, mint a Kisvárdai Jánostól elvitt zsákmány. Majd tisztázta Lugossy detektív a törvényszék előtt a titokzatos miskolci nő szerepét is, akiről kiderítette, hogy az Sulyok vadházastársa. Ezzel jelent meg az ékszerüzletben Sulyok Miskolcon. Tamássy MÁV műhelyi alkalmazott — mondotta Lugossy detektív — a rendőrségi szembesítés során felismerte hangjáról Szilágyi Andrást, aki nála járt, tehát nem áll az, hogy Szilágyi 1935 óta nem járt Debrecenben.

A tanukihallgatások után *Bényey* ügyész vádat módosított s Sratter Dániellel és Balogh Bélával szemben pedig elejtette a vádat, mire a törvényszék a két orgazdasággal vádolt ékszerész ellen megszüntette az eljárást. Bényey ügyész ezenkívül bizonyításkiegészítést kért elrendelni s ezzel kapcsolatban kérte Sulyok vadházastársának tanukénti beidézését és kihallgatását. Sulyok Gyula védője kérte védence elmeállapotának megvizsgálását, amit Sulyok édesapja külön beadványban is kér, mivel a védő előadása szerint a katonaságnál is úgy találták, hogy Sulyok Gyula csökkent beszámithatóságú s ezért le is szerelték. Szilágyi András védője hangoztatta, hogy Szilágyi ellen semmi konkrét bizonyíték nem merült fel, ellenezte a bizonyításkiegészítést és kérte védencének szabadlábrahelyezését.

A törvényszéki tanács elrendelte a bizonyításkiegészítést Sulyok vadházastársának kihallgatásával kapcsolatban, míg a Sulyok elmeállapota megvizsgálására, valamint Szilágyi szabadlábrahelyezésére irányuló kérelmet elutasította s a tárgyalás folytatását június 30-ára tüzte ki.

A 967. sz. Révész Bálint cserkészcsapat 10 éves jubileumi ünnepségei

Mint már több izben jelentettük, a »Kálvinisták Templomegyesületé«-nek 967. számú »Révész Bálint« cserkészcsapatának 10 éves jubileumi ünnepségei iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg és magának az ünnepségnek a megrendezése is egyre impozánsabb kereteket ölt.

Mint tudomásunkra jutott, a parancsnokság úgy határozott, hogy a csapatának Szervezőtestületi tagjait, volt parancsnokait, alapító- és öregcserkész tagjait névszerint és különkülön egy-egy szép értékes *emléklappal* ajándékozza meg, mely emléklap méltó emléke lesz az elmúlt tíz esztendő cserkészmunkájának.

Az emléklap művészi rajzát *Pikó László* öregcserkész készítette, kinek sok szép munkája díszíti már a csapat otthonát.

A parancsnokság az emléklapot július hó 10-én az »Angol Királynő« zöldtermében megtartandó banket alkalmával ünnepélyes keretek között fogja átadni.

A jubiláris ünnepségekre egyébként lázas igyekezettel készül a csapat és a parancsnokság mindent elkövet, hogy az ünnepség méltó keretek között menjen végbe. A július hó 10-i találkozóra már eddig is szépszámú jelentkezés történt és előreláthatólag még sokan fognak jelentkezni.

A csapat parancsnoksága ismételten kéri a csapat volt tagjait, akik még nem jelentkeztek lakáscímükkel, hogy azokat pár napon belül tudassák *Kiss Béla János* csapatvezetővel *Debreczen* kiadóhivatala, József királyi herceg utca 1. (Bikabérház), hogy a meghívókat zavartalanul minden volt Révész Bálint cserkész részére megküldhesse a parancsnokság.

Közöljük a csapat volt cserkészeinek névsorát, amelyeket sikerült a régi könyvekből kijegyeznünk, azzal a kéréssel, hogy akik nem találnák meg nevüket a névjegyzékben, kiigazítás végett szintén jelentkezzenek.

Alapitótagok:

Kiss Ernő, Kiss Béla János, Csontos Ferenc, Ferenczy László, Porcsalmy Sándor, Rácz István, Sós István, Szikszay Albert, Szilassy Imre, Patkós Lajos, Szász Gyula, Török László.

Öregcserkészek:

Molnár Márton, Pikó László, Herczeg József, Bereczky László, Nagy Károly, Balogh Tivadar, Réday Lajos, Frankl László, Szilágyi János, Fitori Ambrus, Tőkés Endre, Tóth Sándor, Pákozdi Bálint, Führer (Vezérfi) Kálmán, Végh Sándor, Mészáros Lajos, Király József, Király Sándor, Troszter Dezső, Nagy István, Timkó Zoltán, Fazekas József, Bornemisza Dénes, Csige Dezső, Tóth Ferenc, Székelyhidy Bálint, Baranyi Sándor, Maglóczky Sándor, Harsányi Kálmán, Ábel János, Balogh Sándor, Szathmáry Sándor, Boldogh Sándor, Elek Mihály, Czibere László, Szabó József, Kun Sándor, Illyés István, Siklóssy Ferenc, Horváth Kálmán, Kató Tibor, Szentesi László, Vincze Mihály, Nagy István (kereskedő), *Bornemisza János, Román Pál, Simkovits Imre, Baranyi István, Guti József, Boldizsár Károly, Kovács István, Tarsoly János, Győri Vilmos, Kiss László, Nyilas József, Szabó László, Kozma József, Király László, Király Béla, Kovács László, Komáromi Zsigmond.*

Kérjük, volt cserkésztestvéreinket, szíveskedjenek a lakáscímeiket közölni és erre a cikkre a többi cserkésztestvérek figyelmét is felhívni.

Parancsnokság.

Tizenegy előadás, négy darab szerepel a Szegedi Szabadtéri Játékok idei programján julius 31-aug. 15 között

Az idén nagy lendülettel kezdődtek meg az előkészületek a Dóm-téren évenként augusztusban rendezett ünnepi szabadtéri játékok előadásaira.

Szeged városa mindent elkövet, hogy tovább fejlessze a játékok művészi érdekességét és egyúttal lehetővé tegye mindenki számára a legkényelmesebb eszközökkel az előadások látogatását.

Az idén július 31-én kezdődnek meg az előadások a Dóm-téren. A tavaly nagy sikert aratott három darab bemutatásának megismétlésén kívül eredeti, nagyszabású új misztériumjátékkal bővítették a változatos és pompás programot olyan módon, hogy a Szegedre utazók felváltva nézhetik meg az ünnepi előadásokat. Július 31-én *Az ember tragédiája* egészen új sorozatával kezdődnek meg a játékok, Madách halhatatlan költeményének bemutatását aguusztus 8. és 11-én megismétlik, a *János Vitézt* augusztus 1., 8. és 12-én mutatják be, a *Bizáncot* augusztus 7., 11., 15-én a *Fekete Máriát* augusztus 4-én és 5-én, amikor az ősi alsóvárosi Ferences templom előtt megtartják a *Havi Boldogasszony* búcsút, amelyre a távol vidékekről tízezrek és tízezrek zarándokolnak Szegedre.

Szeged városi gondoskodik arról, hogy az idei művészi érdekességeken kívül *kényelmes utazási kedvezményekkel* is megkönnyítse az előadások látogatását. Július 30-tól az egész ország területéről félárú vasúti kedvezménnyel lehet Szegedre utazni, ezenkívül az egyes előadásokra a Máv. — mérlegelve a szegedi játékok kultúrális és művészi jelentőségét, a filléres vonatoknak megfelelő áru, rendkívüli úgynevezett *szabadtéri vonatokat* indít az összes vonalakról.

x A nagyerdei tiszta levegőben pompás üdülés a nagyerdei csónakázó tavon az evezés.

HIREK

Tizenöt esztendő

nem idő az emberiség életében, de egy cserkészcsapat kebelében már jelentős. A jó munkának, a kitartásnak, reménykedésnek, hitnek tizenöt esztendejében sok-sok percben szolgálta egy-egy csapat a jó munkát, a nemzeti munkát, az ifjúság jobb jövendőjét...

Most, mikor ilyen évfordulóhoz érkezett a 162-es Irinyi cserkészcsapat, a fa- és fémipari szakiskola jó hírnevű csapata, jóleső örömmel állapithatjuk meg, hogy ezt az időt, ezt a másfél évtizedet a legjobb felkészültséggel és szándékkal az igaz cserkészet szolgálatában töltötték el azok, akik ennek a csapatnak kebelében őrizői voltak a cserkészliliomnak.

Ez a tizenöt esztendő kötelez a jelenben és biztositék a jövendőre. Ez a tizenöt esztendő szépségesen szép volt és még szépségesebben szépnek ígérkezik mint jövendő alap.

A cserkészliliom sehol se kötelez annyira, mint azok között, akiket a foglalkozás és életkörülmények messzire vethetnének ettől a liliomtól.

A szakiskolák csapata nehezebb és küzdelmesebb munkával éri el a »jó munkát« és ezek a fiúk, akik itt töltik a cserkészpróbának idejét, több áldozatot is hoznak a cserkészgondolatnak nemes hivatású oltárán...

Itt nem külsőre, nem látszatra, de szivre megy a küzdelem és lélek szerint hordják a vérben és szivben a liliomot azok, akik vállalták ennek a virágnak minden édes izét, minden gyötrelmesen nehéz küzdelmét.

Ma zászlót kapnak az Irinyi cserkészek.

Ezen a zászlón is helyet teremtettek a cserkészliliomnak és a magyar szent gondolatnak.

Ez a kettős szent jel vezesse, irányitsa, istápolja és nevelje minden tagját ennek a csapatnak és Isten kegyelme ne hagyja el azokat, akik ennek a csapatnak tizenöt esztendőn keresztül atyai vezetői, pártfogói, istápolói voltak.

A nyári szélben lengő új zászlón égjen a liliom és égesse bele az új cserkésznemzedék lelkébe: jó munkát a szebb magyar jövendőért...

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Baczó Balázs. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Nagy Dezső, 11 órakor Kulcsár Dezső, délután 6 órakor Csánki Gábor. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Szenes László, délután 5 órakor Tamás Ferenc. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Csánki Gábor, délután 3 órakor Nagy Dezső. Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Kiss A. Jenő, délután 5 órakor Horváth György. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Papp Géza, délután 3 órakor Bécsi István. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Sulyok Sándor, délután 3 órakor Erdei Mihály. Wolaffkatelepen délután 3 órakor U. Nagy László. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Négyessy B., délután 3 órakor Görömbey Z. Csapókertben délelőtt 10 órakor Benkő Károly, délután 3 órakor Vándor Ernő th. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. Szatán délután 2 órakor Biró Béla. Horthy közkórházban délelőtt 9 órakor Siposs Imre. Nagyhegyesen délelőtt 9 órakor Rápolty Árpád. Késelyszegen délelőtt 10 órakor v. Szabó Endre. Nagycserei iskolában délelőtt 11 órakor Biró Béla. Ondód-Kádárdülőn délelőtt 11 órakor Rápolty Árpád. Pallagon délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc. Téglaskertben délelőtt 10 órakor Szabó László th. Sámsoni uton délután 3 órakor Váry László. Nyulason délelőtt 10 órakor Losonczi Géza.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai róm. kat. templomban és kápolnákban.** Rendes miserend reggel 6, 7, 8 órakor. Fél tiz órakor első szentmiséjét mutatja be Taróczpy Antal piarista tanár. Szent beszédet mond Lukács József volt debreceni gimnáziumi igazgató. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A kertségi kápolnákban a mult vasárnapi miserend az irányadó.

— **Első primicia a csapókerti róm. kat. templomban.** Vasárnap, folyó ho 20. napján lesz az első primicia a csapókerti római katolikus templomban. Vasárnap délelőtt 10 órakor tartja első miséjét Pálmai József, aki debreceni származású, itt járt gimnáziumba, majd a budapesti papnöveldében végezte kitünő eredménnyel a teológiát. Az új misés lelkész manudoktora dr Lindenberger János apostoli kormányzó, szentbeszédet dr Kerner József a budapesti központi szeminárium spirituálisa mond. Az ünnepélyes mise miatt a csapókerti hívek részére a vasárnapi szentmise délelőtt fél 9 órakor kezdődik kivételesen.

— **Istentiszteletek a gör. szert. róm. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. Délelőtt 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet mondja Papp Gyula szentszéki tanácsos. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság. F. hó 24-én, csütörtökön Keresztelő Szent János ünnepén vasárnapi rend. F. hó 25-én, pénteken délután 6 órakor Jézus Szive ájtatosság, szentbeszéddel.

— **Evangélikus istentiszteletek.** Az evangélikus templomban délelőtt 10 órakor és délután 5 órakor istentisztelet, prédikál mindkét alkalommal Pass László. Nagylétán délelőtt 10 órakor lesz szórványistentisztelet, prédikál Böjtös Sándor.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 10-től fél 11-ig prédikáció, délután 6—8-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig imaóra.

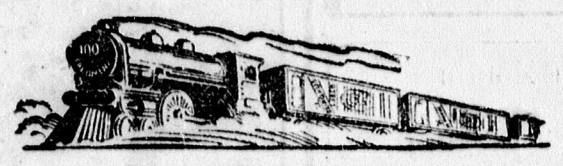
x **Máriássy Magda táncintézetében** junius 18-án tánctanfolyam kezdődött. Szent Anna 7.

— **Filléresgyors indul Miskolcra és Egerbe** junius hó 27-én Debrecenből. A vonat indul Debrecenből 4.48 perckor, Miskolcra érkezik 7.56-kor, Egerbe érkezik 9.44-kor, vissza indul Egerből 19.44-kor, Miskolcról 21.25-kor és Debrecenbe érkezik 0.13-kor. A menettérti jegy ára Miskolcra P 3.10, Egerbe P 4.50. Jegyek kaphatók a Máv Menetjegyirodában, Ferenc József ut 72. hétfőn reggel 9 órától.

— **A Déri muzeum** ma, vasárnap, junius 20-án délelőtt 9—1-ig nyitva. Belépődij nincs. A Közmüvelődési Könyvtár egésznap zárva. A Füvészkert ucca 2. sz. alatti Thaly Kálmán emlékmuzeumot az érdeklődők az Igazgatóság külön engedélyével megtekinthetik.

x **Cserépkályhák kitünő és olcso** Hard'muth és más rendszerű kályhát rendkivül nagy választékban, minden szin és nagyságban. Vállalok átrakás: helyben és vidéken, legjutányosabb árban, Krisch kályhásmester, nagy állomástól benyiló Ispotály tér 1. sz.

Örömhir fájóslábuaknak

Befutott a népszerű 28 filléres Szt. Rókus csomag!

A budapesti Szt. Rókus laboratórium az összes fájós lábuak részére lehetővé akarja tenni, hogy a Szt. Rókus lábsó csodálatos tulajdonságait minden szenvedő kipróbálhassa. Egyszeri kísérlet meg fogja győzni. Egy kanálnyi valódi Rókus lábsót felold egy lavor meleg vízben.

Áztassa fájós lábait vagy tíz percig.

A FÁJDALMAKAT MINTHA ELVÁGTÁK VOLNA.

Nem szorit a cipő. A lábégések megszünnek. Elmúlnak a szúródások, nyillalások. A tyúkszemek és bőrkeményedések annyira megpuhulnak, hogy kézzel eltávolithatók. Megszünik az ólomnehéz érzés. Friss érzés költözik a lábakba és a testbe.

A FÁJDALMAKAT MINTHA ELVÁGTÁK VOLNA.

Járhat vagy állhat egyhelyben órákig fáradság nélkül. Hordhat egy számmal kisebb cipőt.

Tegyen próbát még ma a 28 FILLÉRES SZT. RÓKUS NÉPSZERÜ CSOMAGGAL!

x **Nyári gyermekfoglalkoztatás** a szabadban Német társalgás, torna, Batthyányi ucca 16. Német Gyermekotthon.

— **60.000 ólomkatona.** Él Rómában egy Manke Hans nevü német ember, aki a világ egyik legérdekesebb gyüjteményének tulajdonosa. Mankenak nem kevesebb, mint 60.000 ólomkatonája van, ezeket mind maga gyártotta nagy művészi felkészültséggel. A gyüjteményből a római Angyalvárban kiállitást is rendezett, amelyen Manke legszebb ezer ólomkatonája került bemutatásra. Az ólomkatonák történelmi korok katonai egyenruháit viselik és a világtörténelem legnagyobb csatáinak, például a lipcsei, waterlooi stb. csatának egy-egy jelenetét mutatják be.

x **VIDÉKRE ÉS HELYBEN** 4 és 6 személyes modern kocsival, személyfuvarozást vállalok. Temetési s privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37. Nádas.

— **Mikor kell a gyümölcsfákat öntözni?** Erről ir a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a szőlő nyári kezeléséről, az őszibarackfák betegségeiről, az idei hernyóinvázióról, a legnagyobb szamócafajtáról, a nikotinos nyári permetezésről, a júniusban vethető zöldségfélékről, a rózsa dús virágoztatásáról, a peronospora elleni eredményes védekezés feltételeiről, a hangyák irtásáról stb. A dúsan illusztrált, színes gyümölcsképet is közlő két szaklapból a „Növényvédelem" kiadóhivatala (Budapest, V., Földmivelésügyi Minisztérium) egy alkalommal lapunkra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

x **Diák tánctanfolyam** kezdődik a Korona diszteremben julius harmadikán, gyerekeknek 4—6 óráig, felnőtteknek 7—9 óráig. Olcsó tandij. Schaff tánctanár.

— **Iparok forgalma.** Uj ipart váltottak: Horváth Mihály kisebb kőmives, Fógel Andor toll feldolgozó, Varga József gyümölcs és főzelék keresk., Pesti János küldönc, Fekete István hentes, Tóth Mária előnyomda, Tóth Mária kézimunka, rövidáru és illatszer ker. Borbély Zsuzsánna baromfi, tojás, gyümölcs, zöldség keresk., Borenstein Izidor férfiszabó, Ideál Cipőipari és Keresk. kft. cipész, Oláh Lajos hentes és mészáros, özv. Kovács Józsefné sz. Ádám Anna burgonya, zöldség, baromfi, tojás stb. ker., Széles József burgonya, baromfi, tojás, káposzta, stb. ker., Doktor Ármin tüzifa és szénkeresk., Postás Miklósné sz. Gelei Mária gyümölcs, burgonya, dinnye, zöldség stb. ker., Papp Andor telephelyről fuvarozó géperejü bérkocsi, Bohn István könyv, papir, irószer, zenemü és hangszeráru ker., Lámfalusi Ferenc bércséplés, Grünczweig Jenő bőr- és cipészkellék keresk., Bujdosó Erzsébet élő és müvirág, élő és müvirágból koszorú stb. ker., Takács József borbély, férfi és nőifodrász. — Megszünt iparok: Özv. Bökönyi Sándorné borbély férfi és női fodrász, Szücs Lajosné szatócs, Plajer Ferencné baromfi, tojás stb. ker., Kerecseny Lajos rőfös, rövid stb. ker., Rezes Sándor termény, liszt, stb. ker., Muraközi Sándor asztalos, Gyenes Béla férfiszabó, Skapinyecz Bertalan sütő.

— **Válóperes világrekord.** A newyorki törvényszék állitotta fel a legújabb világrekordot azzal, hogy nyolc óra leforgása alatt 60 válóperben hozott felbontó ítéletet. A 60 ítélet közül csak 8 volt olyan, amely az asszony hibájából választotta el egymástól a házastársakat.

— **A Svetits Szövetség** f. hó 29-én — kedden — Péter-Pál napján délután fél 5 órakor tartja évi közgyülését. A tagokat szeretettel várja az Elnökség. (:)

Családi értesitések:

Dusa Zoltán
vármegyei számvizsgáló és
Kormos Jolánka
1937 június 19-én házasságot kötöttek.
(Minden külön értesítés helyett.)

Tavasz--nyár

Zsálya, pitypang, margarét!...
Csupa mosoly most a rét;...
Hintás szellő fogja át,
S rengve ring a szarkaláb!

Fehér felhő: hab-esokor;
Csupa dal az ág,... bokor;...
S mind azt zengi, mondja itt:
Tavasz bontja szárnyait!

Forrón tűző napsugár,...
Arany létrán pille jár;
Szénaillat szállva száll,...
Búza omlik, — itt a nyár!

ZIVUSKA ANDOR.

A Pilóta Piknik részvevői a Hortobágyon

Beszámoltunk a pilótapiknik résztvevőinek hortobágyi kirándulásáról. Erről szóló cikkünkbe a hozzánk juttatott téves információ alapján olyan kitétel csúszott be, mely utólag meggyőződtünk, hogy nem felel meg a valóságnak.

A pilótapiknik egyik rendezője, a Magyar Touring Club igazgatója, Kelemen Ernő a legteljesebb megelégedését fejezte ki a külföldiek nevében is a Hortobágyi Csárda által nyujtott ellátásért és kiszolgálásért.

Meggyőződtünk továbbá arról, hogy a dirndliruhában táncoló bolgy külföldi volt, tehát az ehhez fűzött kommentár is tárgytalan.

— **A Kat. Népszövetség II. ker. Leánykőre ma este fél 7 órai kezdettel müsoros táncestélyt rendez a Rózsabokor kerthelységében.** — Szinrekerül Herczegh Ferenc: **Gyurkovics lányok** cimü vigjátéka. Belépti dij nincs, müsor megváltás kötelező. (:)

— **Az Urinők Kongregációjának** vezetősége ezúton is szeretettel hivja a helybeli kat. nőegyesületek tagjait s az egyesületeken kivül álló urinőket is — akik a lakáscim hiánya miatt meghivót nem kaptak — a junius 26—29. napjain a Svetits Intézetben P. Kőhler Ferenc lazarista házfőnök vezetésével tartandó lelkigyakorlatra. A lelkigyakorlat junius 26-án, szombaton reggel 8 órakor az intézet kápolnájában ad a Svetits intézet kápolnájában szt. misével kezdődik. Felvilágositást ad a Svetits Intézet.

x **Dr Lázár József** fogorvos rendelőét az Alföldi Takarékpénztárból, Piac ucca 16. annak belső átépitése tartamára ideiglenesen Rákosi Jenő ucca 8 szám alá helyezte át.

— **A Méliusz cserkészcsapat kerti ünnepélye.** A KIE 231. sz. Méliusz cserkészcsapatának kiscserkész rajai junius hó 20-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel rendezik müsoros kerti ünnepélyüket a vasuti állomás mellett lévő cserkészcsónakázó tónál. Belépti dij nincs. Virsli jegy ára 50 fillér, mely a helyszinen váltható. Minden érdeklődőt ezuton is meghiv a parancsnokság. (o)

— **Uccai szoba-konyhás** lakást keres a belterületen magános nő. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Magános" jeligére.

KÉPEK A DERECSKEI LEVENTEVERSENYRŐL.

Mit beszéltek a „Virradat" előadóestjén

A „Virradat" c. politikai lap szombaton Debrecenben a vármegyeháza disztermében előadást rendezett. Képviseltették magukat az előadáson a debreceni nemzeti irányú társadalmi egyesületek, továbbá egyes testületek.

A Nemzeti Hiszekegy elmondása után dr **Szabó Sándor,** a Magyar Jövő Szövetség elnöke mondott megnyitót. Ugy ő, mint a többi felszólaló is a szociális és gazdasági kérdéseket, az antiszemitizmus szemszögéből vették vizsgálat alá. A társadalmi egyesületek összefogását hirdette.

Borbély Andor előbb a magyar úri osztálynak a béke időkben elkövetett mulatozásaira mutatott rá, melynek a következménye lett a mai gazdasági lehetetlenülése. Aztán azt hangoztatta, hogy nem ablak- és fejbeverésekkel, hanem tehetséges generáció kitermelésével keresse a társadalom a kibontakozás útját. Kárhoztatta a Budapest és a „vidék" megkülönböztetését, — örömmel hallgatta **Darányi** miniszterelnök szegedi beszédét.

Dr **Balogh Gyula** az egyetemi gazdasági hivatal igazgatója is elitéli az „ablakbeveréseket", szaktudással kell a kérdéshez nyuini. Rámutat arra, hogy a kormánynak is benne van programjában a nagy szociális feladatok megoldása. Utalt a legutóbbi városi közgyülésen Jakobovits Jenő biz. tagnak felszólalására, vitéz Berényinek egy kijelentésével kapcsolatban, leszögezve azzal, hogy a keresztény nemzeti politikából nem lehet kizárni a zsidóságot teljesen.

Dr **Benkő Géza** országgyülési képviselő arról beszélt, hogy a Tiszántúl évszázadok áldozatai után nem részesült megfelelő támogatásban és 1920-ig csak morzsákat adtak ennek az ország résznek.

— Egy hang: Most meg semmit.

De szociális téren nem történt annyi gondoskodás évtizedek alatt, mint az utóbbi egy két év alatt.

Közbeszólás: Csak nem Debrecenben.

Benkő: Igaza van a közbeszólóknak de most következnek a szőnyegen levő intézkedések. Majd azt hangoztatta, hogy az öntözési csatorna építése folytán a kubikusoknál megszünik a munkanélküliség. A Hortobágy hasznositásáról szólott ezután, kijelentve, hogy szégyenli, hogy idegenforgalmi attrakciónak használják fel azt, hogy Közép-Európában ilyen nagy terület kihasználatlanul áll.

Fialata Ferenc a szociális nyomorról hozott fel megdöbbentő példákat. Elitéli az idegenforgalomnak azt a kinövését, mely olyan módszerekkel dolgozik, hogy a magyar vidéken vannak a világ legszebb leányai.

Dr **Halász Miklós** gazdasági akadémiai tanár többek közt a magyar ipar és kereskedelem táomgatását hangoztatta.

Az estélyt a debreceni Magyar Jövő Szövetség alelnökének zárószavai tejezték be, majd a Himnuszt énekelték el.

MEGHIVÓ

a Gebauer Károly fémáru, első hazai ére, fakoporsó és gyászkocsigyár rt. 1937. évi június hó 30-án délelőtt 10 órakor a gyártelep irodahelyiségében (Hid u. 10. sz.) tartandó XXVI. évi rendes közgyülésére.

Tárgysorozat:

1. Az 1936. évi zárszámadások bemutatása, az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése és ezek feletti határozathozatal. 2. Igazgatósági tagok választása. 3. Felügyelő bizottsági tagok választása. 4. Indítványok.

Az igazgatóság.

A részvényesek, akik szavazati jogukkal élni óhajtanak, kötelesek részvényeiket a lejárt szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyülés előtt a társaság pénztáránál letéti elismervény ellenében letenni.

Mérleg számla. Vagyon. Pénztár 696 P. 89 f, áru 10096 P. 47 f, ingatlan 28000 P, adósok 30186 P. 75 f, cseleknővváltók 931 P, felszerelési számla 3241 P, 1936. évi veszteség 2079 P. 69 f, összesen 75203 P. Teher. Részvénytőke 30000 P, tőketartalék 1610 P. 94 f, hitelezők 43592 P. 09 f, összesen 75203 pengő.

Debrecen, 1936. év december hó 31.

Az igazgatóság.

Eredmény számla. Veszteség. Tiszti fizetések 5272 P. 90 f, üzemi költségek és munkabérek 14806 P. 24 f, kamatok 3290 P. 93 f, adó 1398 P. 10 f, behajthatatlan követelések 4160 P. 25 f, összesen 28928 P. 42 f. Nyereség. Áru 25643 P. 73 f, lakbér 1205 P. 1936. évi veszteség 2079 P. 69 f, összesen 28928 P. 42 f.

Debrecen, 1936. év december hó 31.

Az igazgatóság.

A Gebauer Károly fémáru első hazai ére-fakoporsó és gyászkocsigyár rt. által 1936. évről előterjesztett zárszámadásokat megvizsgáltuk és azok a törvényes követelményeknek és alapszabályainknak megfelelően vannak összeállitva.

Debrecen, 1937. június hó 1.

A felügyelő bizottság.

TENNISZCIKKEK CSERKESZBOLTBAN

Jázmin

Az alvó bokrokat belepte
Egy éjen át ezernyi lepke.
Fogantak szines harmatágyon,
Csillagvilágos éjszakákon.

Az utszegélyen, sétatéren,
Reád nevetnek hófehéren.
Szivedbe lopnak illatálmot —
Szeresd a kis jázmin virágot.

ADORJÁN SÁNDOR.

A boldog házasélet szabálya

Az amerikai »Házasságokat Elősegitő Egyesület« kis füzetet adott ki a napokban, amely a házasulandókat van hivatva »felvilágositani« a házasélet veszélyeiről. — A szabályok igy hangzanak.

1. Ne nősülj, míg az egyévi kiadások negyedrésze nincs félretéve a bankban.

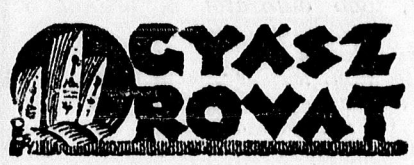
2. Lakbéred ne haladja meg a jövedelmed egyhatodrészét.

3. Házad vételára ne legyen magasabb két évi jövedelmednél.

4. Feleséged ne dolgozzon a házasság után.

5. Adósságaid összege ne haladja meg egy havi jövedelmedet.

Az egyesület szerint minden boldog házasságban megtartják fenti aranyszabályokat.

Özv. polgár Faragó Istvánné meghalt. Egy köztiszteletben álló polgárasszony dőlt ki az élők sorából. Meghalt özv. Faragó Istvánné szül. Szilágyi Mária. Szép kort ért el, nyolcvanhat évet. Nem is volt beteg, csak elszenderült a halálba. Nemeslelkü polgárasszony volt, mélyen vallásos életet élt. Halálát gyászolja veje, id. polg. Haja József gyermekeivel, sógornője, özv. Sipos Bálintné, továbbá az Erdei, Kovács, Boldogh Tóth, Kiss, Both, Süvöltös és Szilágyi családok. Az elhunyt polgárasszony temetése hétfőn délután négy órakor lesz a Köztemető diszravatalozójából a ref. egyház szertartása szerint.

polgár idős Bajdó Sándor 77. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozójából. Lakás: Homok ucca 80.. Temetését Bartha vállalat végzi.

Köszönetnyilvánitás. Ezuton is hálás köszönetünket fejezzük ki rokonainknak, ismerőseinknek és jóbarátainknak, akik szeretett feleségem, édesanyánk végtisztességtételén megjelentek és részvételükkel fájdalmunkban osztoztak. **Dobi László és családja.**

Köszönetnyilvánitás. Drága férjem és édesapánk elhunyta alkalmából kifejezett részvétnyilvánitásokért ezuton mond köszönetet **özv. Ruttner Lajosné és gyermekei.**

Köszönetnyilvánitás. Istenben boldogult jó feleségem elhunytával megnyilvánult meleg részvétért, ravatalára küldött koszoruk és virágokért, roknaimnak, barátaimnak és mindenkinek, kik vigasztaló szavaikkal nagy fájdalmamat enyhitették, a Horthy Dalegyletnek s különösen nagytiszteletü vitéz Szabó Endre és tiszteletes Erdey Mihály lelkipásztor uraknak jóságos fáradozásaikért hálás köszönetet mondok. **Zágonyi György** Máv. nyugdijas.

Országos lovasmérkőzések Debrecenben.

Julius 2-án (pénteken), julius 3-án (szombaton) és julius 4-én (vasárnap)

Debrecenben a Stadion pályáján

országos lovasmérkőzéseket rendez

a BUDAPESTI NEMZETI LOVARDA, melyen Magyarország összes híres úrlovasai és úrlovasnői résztvesznek. — Nehéz díjugratások, vadászugratások, magassági ugratások és díjlovaglások izgalmas küzdelmét lehet látni e versenynapokon.

Kezdete délután 3 órakor

BELÉPŐDIJ:

Állóhely	30 fillér	Korzóülés	2.— pengő
II. rendű ülőhely	80 „	Páholyülés	2.50 „
I. rendű ülőhely	1.— pengő	Korzó-páholyülés	3.— „
Tribünülés	2.— „		

Jegyeket előreváltani julius 29-étől a Lovasmérkőzés irodájában (Aranybika szálló) lehet

Néha nem birok

Néha nem birok
szembe nézni veled.
Furcsa érzés...
És belém lángol
némán a kérdés:
— az oka mi lehet? —
és vádolom magam...
és védem magamat
és hamistanuskodom
magam mellett — hiába!
A lelkiismeret már
enm egész fehér
és fekete foltjain
ineg a kétséges védelem.
A tanú is hamis...
és csillogó szemed
tisztítótüzében
összeroppan bennem
a hazug énem
a bizonyítékok nagy,
nagy súlya alatt.

(kuli)

— **Kölcsey Sándor polgármester szemlét tartott a strandon.** Dr Kölcsey Sándor polgármester tegnap délben szemlét tartott a strandfürdőben, megállapitotta a hiányosságokat és intézkedett a pótlások iránt.

— **Térzene.** A m. kir. „Bocskay István“ 11. hajduezred zenekara 20-án, azaz ma délelőtt 11 óra 30 perctől 12 óra 30 percig a Déri téren térzenét tart. Müsor: 1. Szent László ezred diszindulója, Dávid I. 2. „Csárdáskirálynő“, keringő, Kálmán I. 3. „Magyar dal“, egyveleg, Borsay S. 4. „Miki egér álma“, jellemdarab, Kliment J. 5. „Nem az a fontos, az ember hány éves“, fox, Seress R. 6. „Szép melódiák“, nagy egyveleg, Nőth A. 7. „Gladiátorok felvonulása“, müinduló, Blankenburg.

— **Felhivás!** Felhivjuk mindkét nembeli izraelita tanulóifjúságból mindazokat, akik az ausztriai nyaralási diákcsere akción részt akarnak venni, sürgősen jelentkezzenek, Miklós ucca 10. szám alatt. (o)

— **Debreceniek a protestáns világkonferencián.** Julius és augusztus hónapokban Oxfordban és Edinburgban protestáns világkonferenciát rendeznek. Magyarország protestánsait dr Ravasz László, dr Vasady Béla és dr Erdős Károly — a két utóbbi debreceni egyetemi tanár — képviselik.

— **Tanulmányut és üdülőtábor a tengerparton.** A magyar Keresztyén Ifjusági Egyesületek julius 18-tól augusztus 1-ig inditanak egy csoportot, férfiakból és nőkből a Raguza melletti KIE táborba, Szerajevón keresztül 10 teljes nap a tengerparton. Utiköltség, ellátás, vizum összesen 120 P. Érdeklődni lehet a KIE-ben, Piac u. 36., mindennap délelőtt 9—11. Jelentkezni lehet a julius 5. (:)

A szegényemberek kenyere

A mezőgazdasági év fordulójához érünk, nemsokára itt az aratás ideje és az új »élet«, az új gabona. Most újra aktuális az a kívánság, hogy ebben a búzatermő országban **olcsó legyen a kenyér.** Tudjuk nagyon jól, hogy gabonanemüek ára bár emelkedett, de még mindig a termelés rentabilitását csak éppen, hogy biztositja a gazdák számára. Nem arról van szó tehát, hogy a gabonanemüek árát lenyomják, hanem arról, — hogy arányba hozzák a kenyér árát a búza és rozs árával. Tudott dolog, hogy a **kenyeret főleg a lisztforgalmiadó drágitja meg.** Számtalanszor hangzott az a megállapitás, hogy ez **az adónem a legantiszociálisabb,** hiszen leginkább a kisembereket, a szegényebb néposztályt sujtja. Most mikor a szociális gondoskodás, a szociálpolitika követelményei lépnek előtérbe, valóban időszerű, hogy ezen a téren is olyan megoldás jöjjön létre, mely a szociális szempontoknak megfelel.

Általános kívánság, hogy a liszt forgalmi adót teljesen töröljék el. Persze amennyire könnyü egy új adónemet konstruálni, olyan nehéz azt megszüntetni. Itt is fennállnak bizonyos nehézségek a pénzügyi kormányzat számára. De örömmel halljuk, hogy illetékes helyen komolyan foglalkoznak a kérdéssel. **A rozsnál hir szerint teljesen megszüntetik, a búzánál pedig leszállitják a forgalmi adót.**

— **A Böszörményi uti Olvasókörben** ma este családias est tánccal egybekötve. Belépődij nincs. A Kör zenekara játszik. (o)

x **Deutsch üzletekben** hegyaljai málnaszörp, hus- és gyümölcskonzervek, sardiniák, szalámi legjobb minőségben kaphatók.

— **Beiratkozások megkezdődtek** a Naményi Gyorsíró és Gépiróiskolában a következő tanévre, valamint szünidei diáktanfolyamára. (Batthyány u. 11. szám). (:)

— **Felhivás a szülőkhöz és a diákokhoz!** Ausztriai nyaralási csereakciókra sürgős jelentkezés MEFHOSz. Felhivjuk azoknak a szülőknek a figyelmét, akik a nyári hónapokra gyermekeik mellé hajlandók osztrák diákot, vagy diákleányt vendégül vállalni, sürgősen jelentkezzenek: MEFHOSz, Szent Anna ucca 10. szám. (o)

A Négyévfolyamu Női Felső Kereskedelmi Iskola értesitője

Szerkesztette
Révész Vilmos igazgató

Pompás kiállításban, szép köntösben most jelent meg a Debreceni Négyévfolyamú Női Felső Kereskedelmi Iskola értesitője. Első helyen dr László Béla tanár Sásdy Schack Béla dr volt főigazgatóról emlékezik meg méltató szép emlékezésben. Az elhunyt tudós s szakember a kereskedelmi szakoktatás terén végzett nagy munkát és a szakirodalomban kezdett felbecsülhetetlen értékü úttörő munkásságot.

Az iskolai év történetében arról olvasunk, hogy ez az életre és mindenekfölött gyakorlati életpályára nevelő iskola ebben a tanévben érte el eddigi fennállása óta azt, hogy legtöbb növendéke volt. A mult tanévben 191 tanuló iratkozott be, míg az idei ,elmult tanévben 242 növéndéke volt az intézetnek, a létszám három év alatt több mint kétszeresére emelkedett, ami kétségkivül idők jele. Ma, mikor egyetem és gimnázium, tanitónőképző csak a legritkább esetben biztosit kenyeret azoknak, akik elvégzik; a kereskedelmi, illetve gazdasági pálya mégis csak több biztositékot nyujt a szakképzetteknek arra, hogy kenyérhez jussanak, amit az a tény is bizonyit, hogy ez évben érettségit tett növendékek nagy része már el is helyezkedett, éppen az iskola közbenjárására. Az igazgatói beszámolóból megtudjuk, hogy az eddig párhuzamositott két osztály mellett a jövő tanévben a harmadik osztályt is párhuzamositani kell, ami az iskola egyre fejlődő, szebb és szebb eredményt felmutató sikerét jelenti.

A tanitás zavartalanságát semmi sem akadályozta, s ez évben vezették be éppen az eredmény fokozására a házifilmvetitést is, mint kitünő újitását a modern pedagógiának. Mivel a létszám szaporodás ilyen örvendetesen mutatkozik, a főigazgatóság és fenntartó testület együttes munkásságának eredményéül új szárnyat kap az iskola a testvér fiú iskolából, mivel a régi épület már nem tudja befogadni az osztályokat.

Tanulmányi szempontból a legjobb eredmény áll rendelkezésre, melyet fokozott az országos tanulmányi versenyen első díjat nyert növendék sikere és a kitünő eredményü érettségi is. Megemlékezik az értesitő a hivatalos látogatásokról, melyek a legteljesebb elismerést adták az iskolában folyó sikeres munkáról. A növendékek érdemjegyeinek felsorolásán kivül beszámolók mondják el az intézetben müködő ifjúsági egyesületek és intézeti körök munkáját. Minden egyesület és kör a legteljesebb siker jegyében dolgozott a megfelelő szaktanár vezetése mellett.

A szép eredményről beszámoló értesitő az elkövetkező 1937/38 tanévről szóló tudnivalókról számol még be.

A szép kiállitású értesitőt a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomta müvészi kivitelben.

Anyakönyvi hirek

Születések: Magyar Gábor npsz. leánya Piroska, Piac dülő 16. Buglyó Ferenc lakatos fia Ferenc, Bozzai telep 7. Bakó Károly npsz. leánya Etelka, Bellegelő 504. Gere Miklós npsz leánya Margit, Macs 7.

Házasságok: Zöld János gazdálkodó, Lorántffy u. 30.—Lakatos Eszter Lorántffy u. 28. Sápi Bálint máv. altiszt Szolnok—Czompó Irma Szávai u. 2. sz. Novák László ügynök Késes u. 20.—Sára Borbála u. ott. Nagy András fm. Lázár u. 52.—Fazekas Anna Bellegelő 277. Csákó Gábor ács s. H.-Hadház—Birinyi Irén Fancsovics u. 36. Dusa Zoltán városi számv. Monti u. 11.—Kormos Jolán Homok u. 17. Erdős János keresk. Dobó u. 9.—Boruzs Irén Rakovszki u. 21. Pocskay László tanár Szabadka—Mittermayer Mária Bornemissza u. 6.

Halálozások: Nagy Ilona ref. 23 éves Kigyó u. 37. Özv. Pálinkás Ferencné ref. 81 éves, Kishegyesi ut 40. Özv. Feldmann Sámuelné izr. 69 éves, Szepességi u. 10. Bajdó Sándor ref. 77 éves Homok u. 80.

x **Szeplő, májfolt ellen** Rózsa arckenőcs a Jósa és Jóna drogériájából, Kossuth ucca 6.

x **A debreceni református Kollégium gimnáziumának I. osztályába** a beiratások junius hó 25—26-án, délelőtt 8—12 óráig lesznek.

— **Debreceni kereskedő mulasztása.** Danczinger József debreceni, Szabó Kálmán uccai fűszerkereskedő 148 liter bort vásárolt a városi szesznagykereskedésből. Fivérének közbejött halála miatt elmulasztották ezt bejelenteni. Danczingerné megbizta ugyan a kifutót a bejelentéssel, de az ezt nem tette meg. Emiatt Danczinger Józsefet borfogyasztási adójövedéki kihágás cimén 53 pengőre itélte a törvényszék. A debreceni tábla most helybenhagyta az itéletet, mely jogerős.

Szentannapusztai teavaj,
sajtok, felvidéki juhturó, rochfort vajjal,
gomolya, jégbehütött tej és aludtej
Sajt-Vajházban, Ferenc József ut 17. Telefon 10-65

SPORT

Megjött az ETO, — Iváncsics a biró

Izgalmas küzdelemre, szép játékra van kilátás a Villanygyár—Győri ETO mérkőzésen.

Tegnap este megérkezett Debrecenbe az ETO csapata. Már az állomásnál nagy érdeklődés kisérte a győri csapat érkezését. A csapat **Csiffáry** elnök, **Kovács Mihály** intéző és **Fogl II** tréner vezetésével jött meg, s **Kerékgyárto** főtitkár üdvözölte őket a pályaudvaron a DVSE részéről. A fogadtatás lelkes hangulatában csak Fogl II-nek, a legendáshirú egykori válogatottnak kézfogásai okoztak nagy riadalmat. Akivel a keménymarkú hátvéd kezet szorított érkezéskor, az búcsúnál igyekezett csak pár lépés távolból üdvözletet integetni . . .

A két csapat összeállítása a következő: DVSE: Vörös, Radics, Fülöp, Elek, Pocsai, Bartha, Balogh, Veres, Bodoni, Takács, Sárkány. — Győri ETO: Pécsi, Brezányi, Tóth II. — Hrabovszky, Lantos, Hluchány, Balog, Boros, Lőbl, Kövágó, Tóth III.

Tehát, mint az összeállításból kitünik, mindkét együttes a legjobb csapatával veszi fel a küzdelmet. Szép érdekes mérkőzésre van kilátás, amelyben a Villanygyárnak olyan előnyt kell biztositania, amelyet az ETO ne hozhasson be. Reméljük a debreceni közönség egységesen a Villanygyár mellett lesz.

A mérkőzés előtt a helyőrség válogatottja játszik az ifjúsági válogatottakkal. Attrakció lesz a válogatott tornászcsapat szereplése s a katonazenekar játéka is.

UTOLSÓ PILLANATBAN MEGVÁLTOZTATTÁK A BIRÓKÜLDÉST.

Iváncsics a játékvezető.

A DVSE—ETO mérkőzésre már előzőleg izgalmat keltett a bíróküldésnek egy értthetetlen, utólagos megváltoztatása. Már az eredeti bíróküldésen sem akceptálták a két egyesület kérését s az ajánlott három bíró helyett kiküldték Klein Árpádot, akit azonban szintén szívesen fogadott a két egyesület. Erre utólag megváltoztatták a bíróküldést. Reméljük azért nem lesz baj, s az aggodalmak utólag alaptalanoknak fognak bizonyulni.

= = =

A DEBRECZEN sporthirszolgálata közli:

Ujpest—Vénus Középeurópai Kupa mérkőzés lesz Budapest futball eseménye. Amszterdamban pedig az európai válogatottak játsszanak. Középeurópa csapatában három játékos szerepel: Sarosi dr, Lázár és Sas, Cseh pedig tartalék. Szép szereplést várunk a magyar fiuktól.

A DVSE ifjúsági csapata az UTE csapatával játszik az országos ifjúsági bajnokságért. Remélhetőleg a „kis" Villanygyár is szépen megállja helyét a nagy csatában.

DVSC—NYVSC mérkőzés lesz Nyíregyházán a vasútas bajnokságért. Kemény küzdelem után minimális DVSC győzelmet várunk.

SZÉP EREDMÉNYEK AZ ATLETIKAI IFJUSÁGI BAJNOKSÁG ELSŐ NAPJÁN.

Szombaton délután kezdődtek meg a küzdelmek Keletmagyarország atletikai ifjúsági bajnokságáért. Kitünő mezőny, szép eredmények jellemezték az első nap küzdelmeit.

Az eredmények a következők: **100 méteren:** 1. Lipták DEAC 11 mp. 2. Varga. 3. Meilinger.

Rúdugrás: 1. Asztalos DEAC 3 m. 2. Bodnár 2.90 m. 3. Tölgyesi.

800 méteren: Benkei 2,13.6. 2. Balázs DEAC. 3. Malecky.

665. 2 Mailinger 630. 3. Bogár 558.

Távolugrás: 1. Szürgyi. Szolnok **200 gát:** 1 Tölgyesi 29.7. 2. Benkei 29 7. 3 Rácz DEAC.

Gerelyvetés: 1. Szabó 41.75. 2. Tölgyesi. 3. Tóth.

3000 méteren: 1. Malecky 10.22.1 2. Szilagyi. 3. Balázs.

200 méteren döntőbe jutottak: Lipták, Mailinger, Varga, Szurgyi.

A versenyt ma délután félnégy órakor folytatják, egyidejüleg szenior válogató küzdelmek is lesznek.

Keletmagyarország birkozóbajnokságai: A DTE tornacsarnokában délelőtt 11 és délután 4 órától. A versenyen a DTE, DEAC, DVSC, DMTE, Szolnok, Nyiregyháza, Karcag legjobb birkozói indulnak. (:)

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

A debreceni kir. törvényszéktől. B. 5767/13—1936. szám. A MAGYAR SZENT KORONA NEVÉBEN! A debreceni kir. törvényszék mint büntetőbíróság sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt miatt Papp László ellen indított bünügyben nyilvános főtárgyalás alapján megbozta a következő **itéletet:** Papp László vádlott, 31 éves, ref. vallású, debreceni születésü és lakos, magyar állampolgár, nős, vagyontalan, bőr és cipőkereskedő és cipész, katona nem volt, atyja: néh. Papp János, anyja Juhász Eszter bünös az 1914. évi XLI. tc. 1. §-ába ütköző és a 3. §. 2. bek. 1. pontja szerint minősülő sajtó utján elkövetett rágalmazás vétségében. A kir. törvényszék ezért Papp László vádlottat az 1914. évi XLI. tc. 3. §. 2. bekezdése alapján a Btk. 92. §-ának alkalmazásával (30 harminc P pénzbüntetésre itéli. A pénzbüntetés végrehajtását az 1908:XXXVI. tc. (Bp) 1. §-a és az 1930:XXXIV. tc. (Tc.) 124. §-a alapján 3 (Három) évi próbaidőre felfüggeszti: a pénzbüntetést végrehajtás kimondása esetén a behajthatatlansága esetére a II. Bn. 8. 9. és 10. §-a alapján (5 Öt pengőnként kell 1 (egy) napi fogházra átváltoztatni. A pénzbüntetést végehajtás kimondása esetén a végrehajtást kimondó határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt kell végrehajtás terhével a 108807 számú póstatakarékpénztári csekkszámlára, Igazságügyminisztérium Büntetéspénzek bevételi számlájára Budapest, az 1892:XXVII. tc. 3. §-ában megbatározott célra megfizetni. A vádlott az 1896:XXXIII. tc. (Bp.) 479. és 480 §. értelmében köteles az eddig felmerült és az ezután felmerülő bünügyi költséget az államkincstárnak megtéríteni és ezen paragrafusok értelmében továbbá köteles a vádlott Grüncweig Andor főmagánvádlónak képviselője dr. Ungár Ferenc ügyvéd kezéhez 61 (Hatvanegy) pengőt képviseleti költség fejében az itélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt végrehajtás terhével megfizetni. A kir. törvényszék főmagánvádlót, nem vagyoni kár megitélése iránt előterjesztett kérelmével elutasitja. A St. 40. §-ának rendelkezéséhez képest kimondja a kir. törvényszék, hogy az itéletben megállapitott és esetleg végrehajtás alá kerülő péuzbüntetést valamint az államkincstárnak és főmagánvádlónak fizetendő bünügyi költségért elsősorban a biztositékkal letett összeg erejéig a Debreczen cimü lap kiadója a Tiszántúli Könyv és Lapkiadó társaság felelős, — ezt követi az elitélt személy felelőssége. Amennyiben ezek szerint behajtani nem lehetne, vagy azokat a biztositék nem fedezné, a megállapitott összegeket a fent megjelölt kiadótól és amennyiben ez sem lehetséges, a nyomdavállalat tulajdonosától kell behajtani. A St. 43. §. értelmében a kir. törvényszék elrendeli, hogy a Debreczen cimü napilap szerkesztője az itéletet indokaival együtt a Debreczen cimü lapban a jogerős itélet kézbesitése után megjelenő legközelebbi vagy azt közvetlenül követő számnak elején rendes nyomással minden lappéldányon tegye közzé. E célból az itéletet a bíróság a lap szerkesztőjével közli. Indokok: A kir. törvényszék a főtárgyalás adatai nevezetesen vádlott beismerése és a elolvasott nyilttéri közlemény tartalma alapján az alábbi tényállást vette bebizonyitottnak: A „Debreczen" cimü napilap 1936. évi május hó 21-iki számában a 21-ik oldalon a „Nyilttér" cim alatt a következő tartalmu közlemény jelent meg: Tudomásomra jutott, hogy Grünzweig Andor Árpád tér 27. szám alatti bőrkereskedő üzletében hangoztatja, és cipészmestert is felkeresett s azon valótlan kijelentéssel akarja tőlem elcsábitani, hogy bőrkereskedő üzletem nem az én tulajdonomat képezi. Ezuttal kijelentem, hogy ugy a bőrkereskedésem, mint műhelyem kizárólag saját tulajdonomat képezik, igy Grünzweig Andor kijelentései üzlet és hitelrontást előidéző, teljesen valótlan rágalmak, melyekért nevezett ellen az illetékes helyen a feljelentést egyidejüleg megtettem. Ezután kérem igen tisztelt vevőibet, hogy ez és ehhez hasonló rágalmaknak ne adjanak hitelt, mert nekem minden törekvésem oda irányul, hogy igen tisztelt vevőim kivánságait teljes mértékben kielégitsem. Papp László Csapó u. 72. sz. a. bőrkereskedő és cipész. — Ezen közleményt Papp László vádlott irta és tétette közzé, vállalta a sajtójogi felelősséget, igy amint szerző a cikk tartalmáért a St. 33. §-a értelmében felelős. Megállapitotta továbbá a kir. törvényszék, hogy Grüncweig Andor főmagánvádló a feljelentését és abban magánindítványát 1936. évi augusztus hó 22-én terjesztette elő és a fent idézett közleményből a következő kitételeket tette vád tárgyává: „Grüncweig Andor Árpád tér 27. sz. alatti lakos bőrkereskedő üzletében hangoztatja és cipészmestert is felkeresett s azon valótlan kijelentéssel akarja tőlem elcsábitani, hogy bőrkereskedő üzletem nem az én tulajdonom." „Grüncweig Andor kijelentései üzlet és hitelrontást előidéző teljesen valótlan rágalmak, melyekért nevezeti ellen illetékes helyen a feljelentést egyidejüleg megtettem." Végül megállapította a kir. törvényszék Papp László vádlott előadása és az erköles vagyoni bizonyitvány tartalma alapján, hogy vádlott ingatlan vagyonnal nem rendelkező bőrkereskedő és cipőüzlettulajdonos, büntetve nem volt, havi jövedelme 50—60 P. Vádlott az állitott tények valóságának bizonyitását indítványozta és pedig a Bv. 13. §. 1. pontja alapján azért, mert az állitások jogos magánérdekének és védelme céljából történt. A kir. törvényszék vádlott indítványának főmagánvádló ellenzése dacára helyt adott és annak megállapitása mellett, hogy vádlott ezen indítványát a vádirat kézbesitésétől számitott 8 napon tehát törvényes időn belül terjesztette elő, — a valóság bizonyitását a Bv. 13. §. 1. p. alapján megengedte, miután vádlott igazolta, hogy az állitott tényeket, kifejezéseket azért használta, mert jogos magánérdekét kivánta megóvni és védelmezni. A bejelentett tanukat nevezetesen Gajdos Sándort, Nagy Józsefet és Szabó Imrét a kir. törvényszék kihallgatta és vallomásuk mérlegelése után megállapitotta, hogy vádlottnak a valóságot bizonyitani nem sikerült.

Nevezetesen Gajdos Sándor és Nagy József tanuk csupán arról tettek vallomást, hogy főmagánvádlónak Grüncweig Andornak az öccse Jenő beszélt tanuk előtt arról, hogy Papp Lászlótól azért lehet olcsóbban megkapni az árut, mert az üzlete nem sajátja, hanem bizományi üzlet, de főmagánvádlótól a cikkben neki tulajdonitott kitételek használatát nem hallottak. Szabó Imre viszont csak arról tud, hogy Gajdos Sándor közölte vádlottal azt amit hallott. E tanu vallotta és Gajdos Sándor is bizonyitotta, hogy Gajdos Sándor csupán Grüncweigről beszélt s nem jelölte meg, hogy kitől, igy a főmagánvádlótól vagy öccsétől hallotta az elmondottakat. Vádlott a főmagánvádló által vád tárgyává tett cikkében oly tényeket állitott a főmagánvádlóról, amelyek valóság esetén azt közmegvetésnek tennék ki és minthogy a fentiek szerint a valóság bizonyitása nem sikerülvén az állitott tények valótlanoknak tekintendők, minthogy a cselekmény sajtó útján követtetett el és minthogy végül a magánindítvány kellő időben előterjesztetett, a kir. törvényszék megállapitotta, hogy vádlott cselekménye mindenben kimeriti a rendelkező részben körülirt bünecselekmény tényelemeit s ezért beszámitást kizáró és büntethetőséget megszüntető ok hiányában vádlottnak bünösségét megállapitotta. A büntetés kiszabásánál a kir. törvényszék enyhitő körülményekül mérlegelte vádlott beismerését, büntetlen előéletét, hogy a cikkben emlitett kitételek tényleg elhangzottak a főmagánvádló érdekében és vádlott ingerültségében nem győződött meg a hiresztelő személye felől, a vezeték név azonossága folytán némileg menthető tévedésben volt és mert sulyosbitó körülmény hiányában ezeknek nagy számánál fogva a vádlottra a törvény szerint kiszabandó fogházbüntetésnek legkisebb tartama is aránytalanul sulyos lenne, vádlott javára a Btk. 92. §-át alkalmazta és vádlott büntetését a bünössége fokával és kereseti lehetőségi viszonyaival is arányban állónak talált összegü pénzbüntetésben állapitotta meg és ezen pénzbüntetésnek végrehajtását és a bünösségi körülményekül is mérlegelt különös méltánylást érdemlő okból a Bn. 1. §-a alapján 3 évi próbaidőre felfüggesztette, mert ezen intézkedésto életviszonyaira tekintettel elitélt jövőbeli magaviseletére kedvező hatást vár. Az itélet egyéb rendelkezése az egyes helyeken felhivott paragrafusokon alapszik. A kir. törvényszék főmagánvádlót „nem vagyoni kár" iránti kérelmével elutasitotta, mert a kiemelt bünösségi körülményekre tekintettel, annak megitélését méltányosnak nem találta. Debrecen, 1937 március hó 18 Dr. Tokay Gyula sk. kir. tszékitanács elnök, Fülöp Károly sk. kir. tszéki bíró szavazó, Trásy András sk. kir tszéki bíró itéletszerkesztő. A kiadmány hiteléül: Békés irodafőtiszt.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

A Rokkantegylet debreceni tagjainak mozgalma

A Magyarországi Rokkantegyletnek Debrecenben közel kétezer tagja van. Miután az egylet most tanában leszállította a tagjainak fizetendő járandóságot és egyéb bajok is keletkeztek, az egylet debreceni tagjai mozgalmat indítottak jogaik megvédésére. A mult vasárnapi értekezletükön az a nézet alakult ki, hogy *a tagok per útján is érvényesitik jogaikat és a befizetett díjakat visszakövetelik* Ebben az ügyben ma, vasárnap délután négy órakor újabb megbeszélést tartanak a Függetlenségi Körben, hol a rokkantegylet tagjai tagsági könyveikkel jelenjenek meg.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

NYILT-TÉR

Körülményeink alakulása folytán közöttünk fennállott közkereseti társaságet békességgel megszüntettük. — Cég egyedüli tulajdonosa — Pusztay József társtag kiválása folytán — Ekli József marad, aki a céget változatlan szöveggel, a régi cég több évtizedes hagyományainak megfelelő szellemben folytatja.

Debrecen, 1937 június 17.

Ekli József,
Pusztay József.

Két kollégiumi diák nyakába veszi a világot, hogy tanuljon és tapasztalatot gyüjtsön

Papp Károly és vitéz Hiripi Gyula tanítóképzősök kerékpáron bejárják Felső Olaszországot, hogy gyakorlati tapasztalatokat szerezzenek.

A mai modern népvándorlás korában már nem esemény az, hogy egyik országból csak úgy átugrunk a másik országba. Valamikor, néhány évtized-

BAD GLEICHENBERG (Stájerország)
felülmulhatatlan katarrhusok-, asztma-, tüdőtágulás- és szívbajoknál.
Egyedülálló klíma, bevált gyógyforrások, természetes szénsavas fürdők, pneumat. kamrák, inhalatóriumok. **Turnoidény május—szeptember. Teljes pensio Schilling 6-tól.** — Prospektus az Osztrák Forgalmi Iroda (Budapest, Andrassy út 28.) útján.

del ezelőtt még belekerült egyik, másik merész utazó életrajzi adatai közé, hogy ilyen vagy amolyan külföldi utat tett meg, mint valami világrengető esemény és érdem. Lassankent azonban ott tartunk, hogy azokról emlékeznek meg, akik egész életükön keresztül itthon ültek saját életük sutjan...

Bizonyára így gondolkozik ez a két kollégiumi diák is, akik itt ülnek előttem és lelkesen beszélnek arról, hogy milyen csodálatosan szép vakációt terveztek ki maguknak...

Érdemes felfigyelni szavukra, sőt érdemes volna illetékes körökneK hathatosan is segítségére sietni ennek a két jószándéku, komoly törekvésü fiunak...

Mert a jószándék és komoly törekvés biztos.

Annyira biztos, hogy ezzel külön érdemes foglalkozni.

Hiszen egyikőjüknek a tudomány terén elért sikerei vannak, „priuszá" van az élet dicsőséges küzdelmeiből.

Annak idején mi emlékeztünk meg elsőnek arról a sikerről, melyet Papp Károly kollégiumi diák elért a bogarászat terén. Alig egy esztendővel ezelőtt történt mindez s most

pár nappal ezelőtt ez a diák a budapesti Pazmány Péter Tudományegyetem kebelében működő Természettudományi Társaságban tartott nagy érdeklődés mellett előadást, ez az előadás nemcsak magyar, de német nyelven is megjelenik, erről az előadásról levelezés folyik a világ minden részéből, ahol a tudománnyal foglalkoznak.

Hát így állunk ezzel a diákkal, aki korán kezdi tépni a nehezen hulló és szakítható babérjait a magyar természettudományi életnek...

És most így mondja el a nagy utat, mely előtt szívbéli jóbarátjával állanak, vitéz Hiripi Gyulával.

— Szeretnénk elindulni június 21-én és egészen szeptemberig maradunk távol. Kerékpáron megyünk. Szolnok, Budapest, Székesfehérvár, a Balaton mente, Grácz, Tarviso, Görz, Trieszt, Abbazia, Fiume, Velence, az egész Isztria, — forgalja előttem az előre megtervezett út térképét...

A tulajdonképpeni főcélunk az, hogy az Isonzo keletre eső oldalának lehetőleg teljes faunisztikáját feldolgozzuk és erről annak idején illetékes helyen beszámolót tartsak.

Foglalkozunk útközben bogárgyüjtéssel, növénygyüjtéssel, geológiai kutatással, néprajzi gyüjtéssel. En tudományosan foglalkozom ezekkel a kérdésekkel, míg a barátom abban lesz segítségemre, mint jó rajzoló, hogy vázlatokat, rajzokat, képeket készít az ezen az úton szerzett fontosabb tapasztalatainkról...

— No és a nyelv?

— Mindketten beiratkoztunk még annak idején az olasz kulturális intézet nyelvszakára és úgy, ahogy elbeszélgetünk már olaszul. Nagy segítségünkre van ennek az útnak megteremtésében Ilari professzor úr, aki hathatós támogatásával már is lehetővé tette, hogy olaszországi utunkon mindenütt, előre bejelentett helyeken a helyi fascio vendégei leszünk.

Szállásunk, ellátásunk így tökéletesen biztos... Meg aztán viszünk magunkkal tejeinkent még harminc, harminc pengőt is...

Ezt bizonyos fölénnyel mondja, mint minden tudományai foglalkozó ember, aki nincs egészen tisztában azzal, hogy menyi is az összeg, amit kimondott. Mikor fölötte kevesellem, akkor azt mondják ketten is:

— Nem lehetünk róla, nincs több pénzünk, de ezért csak nem fogjuk abba hagyni a már eleve elrendezett utat...

Hát igen, persze, ezért a csekélységért nem is lehet, különösen nem akkor, ha a hüszon innen olyan mögött áll az ember mögött, mint Papp Károly mögött is áll.

— Tetszik tudni, már azért se hagyhatom én ezt a dolgot, mert olyan kapcsolataim vannak, hogy kötelez az út...

Most leveleket szed elő, leveleket a világ minden tájáról. Nimes tudósos, egyetemi tanárok írják neki ezeket a leveleket szakkérdésekben. Itt van mindjart a troppaui Emerich Retter, az usztriai Leopold Mader, Ernst Grundmann, a római Paulo Luigione, a trieszti Josef Müller, a holland van der Will, az amerikai Dobznansky, ez az úr éppen Kaliforniából küldi levelét, de levelezése és csere akciója kiterjed Kinára, Afrikára, Arabiára is.

Különösen érdekli a világ tudósait a Subcoccinella 24 punctata nevü bogár, erről tartotta legutóbb neves professzorok előtt az előadásait is dr. Enz Géza egyetemi tanár elnöklete alatt működő királyi Természettudományi Társulat állattani szakosztályán.

Most van megjelenés előtt ez a tanulmány s már eddig svéd, spanyol, csen, holland, német, angol, és a jó ég tudja milyen megrendelői vannak...

— Tetszik tudni gyerekkorom óta foglalkozom ezekkel a kérdésekkel. Kitünő tanárom volt a polgári iskolában, vitéz Kanabé Dezső, tőle kaptam kedvet a bogarászáshoz.

Ma 12.000 darabból álló gyüjteményem van, ami tessék elmúlni, nem csekélység... Különösen a cincérek, kalicabogarak és tembogarak érdekelnek első sorban.

Hat esztendeje foglalkozom egyre fokozódó odaadással ezzel a kérdéssel. Eleinte Kanabé tanár úrnak irányitása mellett, ma már önállóan is. Különösen az felszélt az előadásommal kapcsolatosan a tudós uraknak, hogy egészen uj módszer szerint dolgozom fel az anyagot, egyszerübb, áttekinthetőbb módszert alkalmazok...

— Most leveleztem abban az irányban is Paulo Luigione római professzorral, hogy Etiopia faunájának feldolgozásában részt vehessek. Ez igen nagy dolognak igérkezik és bizonyára sok meglepetést fog hozni...

Ugy beszél ezekről a komoly, fontos, értékes dolgokról ez az alig tizennyolc esztendős fiatal ember, aki most végezte el a tanitóképző negyedik osztályát, mint a világ legtermészetesebb dolgairól. A debreceni tiz, aki a Kollégium árnyékából levelezést folytat az egész világgal...

Olyan ez, mint valami ujkori legenda.

Annyi hit, olyan tenger sok akarat és végtelen bizakodás van minden szavában, hogy ennek a fiunak csak sikerülhet az élete.

Társa, aki csak helyesel és mindenben szemével festi alá a hallottakat, mint aki már sokszor hallotta mindezt és tökéletesen egyetért a beszelővel, nem mondhat ilyen sokat önmagáról. O rajzol, fest, a bemutatott jelek szerint biztató kilátásokkal. Annak idején már néhai Ecsedi István foglalkoztatta rajzok készitésével, több könyvet, főleg tudományos könyvet diszitett rajzokkal, most aztán társa lesz Papp Károlynak a tudományos „expedició" útjan.

— Vázlatokat, rajzokat készitek, munkamegosztással dolgozunk és en hiszem, hogy jól fog telni az idő. Mindent látni akarok Olaszországban, amit csak lehet. Gyerekkorunk óta együtt nottünk fel, több az, mint barátság, ami összefüz bennünket...

Csillog a szemük, tele vannak győzelmesnek igérkező reménykedéssel, nem hajszolnak légvárakat, de a valóság édes lázat megbecsülik...

Most a napokban elindulnak.

Kevés útravalóval, kerékpáron, zsebükben harminc, harminc pengővel, mint a mesebeli hamuban sült pogácsa erejével...

Mennek, mennek a vidámsággal telehintett útján a jövő tudományos életének szolgálatában.

Egy darab történelem ez a mai magyar ifjuság akaratának, elhivatásának, törhetetlen munkakedvének idejéből...

Egy darab történelem, melyet jellemez a szegénység, a nincstelenség, de szebbé és fenségesen emberiebbé tesz a tiszta szándék, az eredményes munka...

Istenem, ha csoda történne és a fentiek alapjan, a bizonyitható eddigi eredmények méltatásaképpen az iskolák városa, az egyetem városa módot és alkalmat találna arra, hogy ez a két fiú szerény, de illendőbb összeggel léphesse át az olasz határt, ahol két hónapot akarnak tölteni munkában...

Szalacsy Rácz Imre.

Rágalmazási per egy tanuvallomás miatt

A tábla ítélete a Rásó-Görgey perben

Dr. Görgey Márton nyug. vármegyei tisztiorvos felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazás vétségével vádolva állott tegnap a debreceni tábla Barankay-tanácsa előtt.

Dr. Rásó Sándor ügyvéd pert indított annakidején Maizner János hirlapiro ellen, aki a „Városháza" cimü havi lapban cikket irt a hajdúboszormenyi gyógyszerészek 5000 pengője körül ezimen. Ebben a perben tanukent hallgatta ki a biróság dr. Görgey Mártont. Vallomásában többek közt előadta, hogy egy vacsorán Rásó Sándor és Rásó István alispán befolyásomi igyekeztek — az azóta elhalt — országos egészségügyi főtanácsost ot boszörmenyi patika felállitása ügyében.

E vallomás miatt **Rásó István alispán pert indított dr. Görgey ellen.** A valóság bizonyitása során kihallgattak Rásó Istvánt, dr. Rásó Sándort és dr. Görgey Mártonnet, majd a törvényszék megállapitotta, hogy a valóság bizonyitása nem sikerült és ezért dr. Görgeyt száz pengőre itélte.

Fellebbezés folytán most tárgyalta az ügyet a debreceni tábla. A tábla helybenhagyta a törvényszék itéletet. Az itélet indokolása kifejtette, hogy egyrészt a valóság bizonyitása nem sikerült, másrészt dr. Görgey e vallomásával tullépte a kötelességszerü felelősségre vonás keretet, mert az alispán nem szerepelt abban a sajtóperben. Az itélet ellen dr. Görgey semmiségi panaszt jelentett be a bünösség megállapitása miatt.

HELIOLIT
RAPID
arcápoló, gyors-borotvakrém
1 perces tökéletes borotvalkozás, víz, szappan és ecset nélkül
Próbadoboz 24 fill.-ért
azt is visszatérítem azután eredeti csomag vásárlásánál használjon.
Kapható minden szaküzletben és a készitő Dr HOLCZER vegyész illatszertárában, VI. Terez körut 2

Először a repülőgépen

Irta: dr Bacsó Jenőné

A IV. angol pilótapiknik ismerkedési estélyén odajött hozzám egy úr s kért, hogy fogadjam el a Ledlie kapitány ajánlását, aki a szép estét itt a Vigadóban úgy akarja megköszönni, hogy holnap repülőgépen kivisz a Hortobágyra még két személlyel, akit én kiválasztok. Szabadkozom a kedves invitálástól, mert én nem óhajtom az igéretet készpénznek venni s megelékszem az irántam tanusított jószándékkal is. Odajön aztán maga a kapitány is s mikor gyávaságommal takargatózom, nevetve feleli, ne féljek, az ő kétmotoros hat személyes gépje azután igazán biztos. Amíg ott kinlódtam, hogyan szabaduljak meg e másokról megirigyelt szivességtől, odajön Trocsányi Lili s kérlel, hogy tegyem meg legalább az ő kedvéért. Könnyű neki, hiszen már tavaly gyakorlatot szerzett a repülésben s abban, hogyan kell fentről lenézni a világot. De én ... én .. olyan maradi vagyok, mint lehettek nagyanyáink az ördögszekér idején. Ugye ma már mindnyájan nyugodtan ülünk az autóban, de a repülőgépet még igen sokan respektálják velem együtt. Mégis Ili kérő szeme, no meg a fiam hattérben felbukkanó alakja, elcsittitották bennem lassan a gyávaság ördögét s igéretet tettem a holnapi napra.

Tizenegy órakor már a Bika halljában voltam s tükön ülve lestem a fiamat, vajjon el tud-e idejében szabadulni a zenevizsgáról. Az óramutató rohamosan haladt a feltizenkettő felé... Az én fiam csak nem jön... Telefonáláshoz már késő, hogy mást hivjak meg erre az útra az enyéim közül. Végre a mellettem álló, a fogadásokban résztvevő kis segitőtársamat, Juhöss Ilonkát kérem, hogy legyen a partnerem.

Grassl Herbert, idegenforgalmi igazgató úr jóvoltából csakhamar kint voltunk a repülőtéren autón. A kétmotoros óriás gép, mint valami kecsesebb formájú őslény türedt felém... Tegnap este még megsimogattam... Ma határozottan féltem tőle... Azt mondják nagyon szótlanul álldogáltam előtte. De tétovázásra nincs idő, mert ime már itt is van a mi kedves kerekképü kapitányunk s bátorítólag betessékel a gyönyörü gépbe. Ő maga szürke uccai ruhájában olyan, mintha csak most lépett volna ki a főucca valamelyik bankjából, hogy sétára induljon a napfényes korzón.

Meglepett az a pazar kényelem, amit belépve találtam. Sohasem láttam még ilyen családi gépet. — Kényelmes fotelek, mintha csak egy kedves kis fogadószobába kerültem volna. Előttem üvegajtó, ami a vezetőt elválasztja a többiektől. Most nyitva van az üvegajtó és amennyire bátorságom szük korlátai megengedték, kivánesian ki is kandikáltam, vajjon melyik csavart kellene megragadnom, ha véletlenül lezuhannánk a magasból. A mellettem lévő fotelben a kapitány ismerőse foglalt helyet, mig hátam mögött Ili és Ilonka. Láttam, hogy a kapitány nem engedte még a pilótákat sem gépéhez közel és a gép gondos átvizsgálása után maga forgatta meg a két légcsavart, majd fürgén beugrott s vattát osztogatva széjjel, hogy dugjuk be a fülünket, helet foglalt a zugó motor előtt.

— All right? — volt még indulás előtt utolsó kérdése és én Istennek ajánlva lelkemet e nem kivánt út idejére, megkapaszkodtam a szék két támláján, úgy hogy szinte belezsibbadtak a kezeim... Egy gyönge kis döccenés és mi már két száz méternél is feljebb emelkedtünk olyan puhán minthacsak álltunk volna a levegőben. Mind magasabbra, magasabbra mentünk. A tisztelgő köröknél az én oldalam volt lejjebb. Merően néztem a fellegeket s beletelt vagy két perc, mig megemberelve magamat, lefelé is mertem nézni. Alattam volt az egész város. A második körnél már kicsit jobban kinyitottam a szemem, megismertem az egyetemet, felfedeztem az internátus és a klinikák tetejét, megpillantotam a Sugár és a Simonyi utat. A házak, mint szétszórt gyufásskatulyák hevertek jobbra tőlem. — A Nagyerdő sötétzöld foltja csak tenyérnyi kis darabnak látszott onnan felülről. Távolabb a hadházi erdő és utoljára a kékes ködbe vesző horizont. Valami egészen különös érzés volt mindezt felülről nézni. Még kivehettem a repülőtér embereit, akik mint apró gombostűfejek szaladgáltak fel és alá. A kapitány térképet véve elő, beállította az irányt. Alattam mértani ábrákra beosztott földsávok terültek el váltakozva a sárga és zöld minden árnyalatában. Olyan furcsán egybefolyó színük volt, hogy kicsit megszédültem tőlük. Ránéztem tehát a magasságmérőre, hátha jobban megnyugszom. Állandóan 1300 méter körül jártunk, elég nagy magasság ahhoz, hogyha jószerencsém elhagy, palacsinta legyen belőlem. Jobbra tőlünk Balmazujváros látszott s a Hortobágy ködbevesző egyforma színfoltja.

Lassan kiveszem az új tároló medencét, a Hortobágy folyót, a halastavakat, mint apró kis pocsolyák tünnek szemem elé. Végre tiz perenyi repülés után megérkeztünk a csárda fölé s a kilenc lyuku hid furcsa kis játékszernek tünt fel előttem. Gyönyörü ez a repülés, de én már jobb szeretnék a földön lenni... A legelésző gulya és ménes körülöttem furcsa kis apró mozgó alakká válnak a s birkákat ki sem tudom venni, mert imbolygó fehér foltjuk, hol jobbra, hol pedig balra andalog. — No most mindjárt fogom érezni azt a liftszerü zuhanást, amiről már annyit hallottam. Azonban semmi... Lemegyünk 200 méterre... Még egy perc s mi már a földön gördülünk tova az alattam látszó fehér ákom-bákomok között, ami bizony megvallom nekem teljesen ismeretlen. Azonban tévedtem, — újra körözünk ismételtendekneerI újra emelkedni kezdünk, 1100 méter magasan körözünk ismételten. Lelkemben balsejtelmek kezdenek elhatalmasodni... Kicsi a tér, nem bir az óriás madár leszállni... A motor pillanatokra eláll s majd megsiketülök a csendtől... Persze ebben újra én vagyok a hibás, mert a vattákat előzőleg nem tettem a fülembe. Végre újra zúg az én motorom s a körözések után hajszálnyi pontossággal a tér szélén olyan simán szállunk le, mint mikor az édesanya gyöngéden ágyacskájába teszi alvó gyermekét. Hasztalan, Mr. Ledlie mellett nem lehet félni.

Megköszönjük a kapitány úr jóságát s amikor senki oda nem néz, én boldogan simogatom meg az első fűszálat, ami lábam alá üerül.

Elischer odaszaladt hozzánk, hogy üdvözöljön s mondta, nagyon aggódott már értünk, hogy nem fogunk tudni leszállni ezen a kicsi területen. Sejtelmem tehát ne mvolt csak képzelet. Igy mi tiz pere helyett 25 pereig voltunk a levegőben. Fenségesen szép volt... Sohasem láthattam volna meg, hogy néz ki felülről Debrecen és környéke, ha meg nem hivnak erre az útra... Mégis hálátlanul boldog voltam, hogy lábaim a jó öreg kipróbált földet tapassák végre... Eddig azt mondtam, soha nem akarok repülni... A jelen biztató körülményeivel megbarátkozva, igy módosítom kejelentésemet: repülök, de csak akkor, ha ilyen biztos, remek gépet kapok, mint amilyen a Ledlie kapitányé volt.

Érdekes tervet valósit meg a debreceni muzeum ereklyekönyvtára

A légvédelmi rendelkezések során előkerült s a muzeumnak felajánlott régi könyvekkel, iratokkal nagy fejlődésnek indult a muzeum legujabb intézménye

A légoltalommal kapcsolatban, mint ismeretes, a rendelkezések előirják a padlások tisztántartását s minden régi holmitól, gyulékony anyagtól való takarítását. Számos helyen a padlások hatóságilag elrendelt takarítása egészen romantikus leleteket tárt fel. *Régi okmányok, iratok, könyvek, melyek egy emberöltő óta sárgultak a padlás egy sötét zugában, hirtelen napvilágra kerültek. Ezek között számos olyan lelet akadt, amelyet tulajdonosa általános érdeklődésre számottartó volta miatt felajánlott a Déri múzeumnak...* Ezzel kapcsolatosan kérdést intéztünk dr *Sőregi* János múzeumigazgatóhoz.

— Tagadhatatlan — mondotta a Déri múzeum népszerű tudós igazgatója, — hogy a légoltalmi rendelet nem egy érdekes tárgyat juttatott már eddig is a Déri múzeum birtokába s hiszem, hogy a felhívásunk további vissz hangra fog találni s az egyes helyeken talált olyan tárgyakat, melyek reánk nézve kultúrális és múzeális beccsel bírnak, míg a lelet helyén talán csak eltüzelnék, el fogják juttatni a múzeum részére...

— Különösen az *ereklyekönyvtárunk részére* kerülnek elő értékes könyvek. Ilyeneket már is sokat ajánlottak fel. Számos olyan debreceni nyomtatvány kerül igy elő, melyek nincsenek meg a múzeumban s ezek lehetővé teszik az ereklyekönyvtár fejlesztését.

Ezekután érdekesnek tartottuk a páratlanul nagyszerű, eredeti elgondolás alapján megvalósított ereklyekönyvtár felől megszólaltatni dr Sőregi János múzeumigazgatót, akinek eszméje volt e könyvtár, melyet ez év elején meg is alapozott a múzeum igazgatósága.

— Azok a régi okmányok és könyvek, foliánsok, melyek igy a légvédelmi rendelet folytán lekerülnek a padlásokról, *számtalan esetben rendkivül becsesek.* Egykori professzorok füzetei, érdekes feljegyzések, *mind kulturális és históriai beccsel bírnak.* Sok ember nem tud erről s a multban, mint hasznavehetetlen lomot égette el a padláson talált dolgokkal, melyeknek hozzánk juttatásával nagyot fejlesztünk ereklyekönyvtárunkon. Hiszen *mi nemcsak közismert irók és tudósok könyveit, feljegyzéseit gyüjtjük, hanem minden Debrecenben megjelent könyvet.*

— Ezután hadd ismertessem kissé az ereklyekönyvtár lényegét. *Minden debreceni irónak külön doboza van s ebben zsirpapirba csomagolva teljes munkásságukat jelentő köteteik. Ezt nem adja ki senkinek a múzeum, csupán helyben, a kutató szobában bocsájtja rendelkezésére tudósoknak, kutatóknak.*

— Kettős nagyjelentősége van ennek. *A kutató munkát óriási mértékben megkönnyiti, hiszen egy helyen s valamennyi munkáját meg lehet találni a keresett irónak. Teljes sorozatot, egy tételben. Amellett a könyvek ép állapotban találhatók, nem úgy, mint a kölcsönkönyvtárakban, ahol félévszázad megsemmisit egy könyvet.* Itt az ereklyekönyvtárban viszont évente két-három ember lapozza át őket.

Ezután megtekintettük az ereklyekönyvtár alapját képező dobozokat dr Sőregi János múzeumigazgató szives kalauzolása mellett. A még teljesen új, ezévben alakult könyvtár már is számos értékes és nagyszerü darabbal dicsekedhet. Debrecen jeleatős és kiváló irói szinte teljes számban sorakoznak fel.

Csoknai Vitéz Mihály egyre teljesedő gyüjteménye mellett, ott látjuk Oláh Gábor könyveinek kincses, gazdag sorozatát egészen az 1904. esztendei versterméstől. Nadányi finom poémái a költő teljes skálájával sorakoznak itt. Móricz Pál kötetei, köztük a csak rendkívül kevesek előtt ismeretes első munkája, egy érdekes fordítás, szintén itt tesz tanuságot irójának zamatosan magyar irásairól. Itt van Kardos Albert 1883-ban kiadott disszertációja »A XVI. század magyar lirai költészetéről«. Szávay Gyula költői lantjának minden termését összehalmozta itt egy kegyeletes kéz. Vértessy Arnold, Vértessy Gyula és Könyves Tóth Kálmán, Szathmáry Zoltán, Körössy Kálmán sorozatai mellett a ma is élő debreceni irók művei is külön dobozokban maradnak meg a magyar holnapnak s a kutatókezek s áhitatos lelkek szomjas érdeklődésének... Baja Mihály, Pálfy József, Veres István, Fényes Jenő, Bot Andor, Gyökössy Endre, dr Mónus Ferenc, Boldizsár Kálmán és mások gyüjteményei sorakoznak annak a kétségtelenül nagyjelentőségü, kulturális értékü, eredeti elgondolásnak jóvoltából, mely ezt a könyvtárt megvalósította.

Hisszük, hogy Debrecen város közönsége magáévá teszi azt a szép gondolatot, mely a debreceni Déri múzeum ereklyekönyvtárának alapját megindította s minden debreceni ember munkása és továbbfejlesztője lesz e könyvtárnak. *(K. I.)*

Négy osztállyal nyilik meg a Gyakorló Gimnázium

Teljes siker kisérte a gyakorló gimnázium első esztendejét.

Már megemlékeztünk arról, — hogy a debreceni Egyetem gyakorló gimnáziumának első esztendeje teljes siker jegyében zajlott le. Az évzáró ünnepély és az egész esztendő eredménye azt mutatja, hogy az itt végzett munka minden tekintetben a legszebb eredményt teljesítette ki. Már a beiratkozások is megtörténtek olyan siker mellett, ami méltó ennek az intézménynek életéhez. Most már bizonyos, hogy négy osztályú lesz a következő esztendőben ez az iskola. A jelentkezések első, második és hatodik osztályban csaknem elérték a teljes létszámot, míg az ötödik osztályban is folynak a beiratkozások és június végéig mind a négy osztályba elfogadnak még beiratkozásokat, főleg az ötödik osztályba.

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező 1 darab törzsménesbeli kanca csikójával 1937. június hó 22-én, kedden délelőtt 9 órakor a Baromvásártéren tartandó nyilvánosvános árverésen eladásra kerül. Debrecen, 1937. június hó 19. *Gazdasági tanácsnok.*

Mátkapároknak és ujházasoknak

Sok szerencsét kivánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

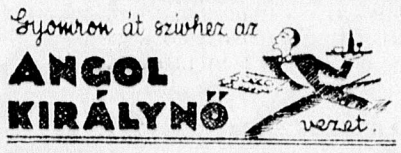
NŐIRUHÁK, KABÁTOK a legolcsóbban kaphatók GRÓSZ JENŐ DIVATÁRUHÁZÁBAN, PIAC-UTCA 51.

BÉRAUTÓT elegáns kocsit elpegyzésre, eskövőre kerestelore SZIKSZAYTÓL rendelnek FERENC JÓZSEF UT 42. TELEFON: 12-45

Henterárut, csemegéket, sajtokat, borokat ESZTERHÁZYNÁL PIAC-U. 30

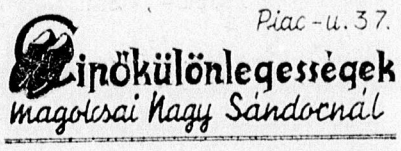

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál.

Debrecen csecsemőhalálozási arányszáma ugy az országos, mint a hajdumegyei átlagnál kedvezőbb

Az 1936. évi statisztika évtizedek óta a legjobb. — A Debreceni Stefánia Fiókszövetség közgyülése.

A dr. Tatay Zoltán elnöklete alatt álló Debreceni Stefánia Fiók szövetség folyó hó 17-én tartotta félévi rendes közgyülését, melyen Eröss Sándor ügyvezető igazgató előterjesztette a Fiókszövetség 1936. évi működéséről szóló jelentést.

Szemléltető képet kapunk a Szövetség működéséről, ha teljesitményeinek adataival ismerkedünk meg.

Gondozását kiterjesztette az év folyamán az előző évekről átjöttek kel együtt 4102 csecsemőre, 4984 kisdedre és 1579 terhesre. A város területén működő hat védőintézetben összesen 32.266 orvosi tanácsadás folyt le, a védőnői látogatások száma 40.551.

Népházbeli tejkonyhája útján kiosztott a Szövetség 1936-ban részben saját költségvetése terhére, részben a városi inségakció útján juttatott nyers tej behasználásával, de a rezsiköltségeket maga viselte, teljesen ingyen 54.962 liter tejet és tejkészitményt. (Makkávé, fehérjés tej, hollandi iró, vajleves, stb.).

Ugyancsak tejet és gyógytejet saját zárt intézményeinek felhasznált 15.224 litert, térités ellenében kiadott 7.415 litert.

Anya- és csecsemőotthonában gondozott a Fiókszövetség az év folyamán 185 anyát és 203 csecsemőt bölesödőjében és napközi gyermekotthonában 38 csecsemőt és 66 kisdedet, balatonzamárdii üdülőtelepén üdültetett július és augusztus hónapokban összesen 91 gyermeket 30—30 napos turnusokban.

Védencei gondozása során ruhanemüt adott s kieszközölt mintegy 3.000 darabot, szükség esetén szülészeti vándorládával, vándorcsecsemőkelengyével, vándormérleggel sietett a rántaltak segitségére 168 esetben, hatóságoknál eljárt védencei érdekében 2951 esetben, anyát, vagy csecsemőt elhelyezett, illetőleg anyának foglalkozást szerzett 414 esetben, házasságkötést, örökbefogadást, törvényesitést előmozditott 113 esetben, ismertető előadást tartott védenceinek 111 esetben, ingyen tápszert (Ovomaltin, zamatkó, zabpehely stb. kiosztottak a védőintézetek ingyen 938 esetben, sacharinos teát 1433 esetben, hintőport 760 esetben.

Mindennapos védőnői kocsijáratokkal és vasárnapi vándor-orvosi tanácsadásokkal nagy áldozatok mellett tartotta fenn a Fiókszövetség a külsőségek (tanyák) állandó védelmi és hezagpótló tevékenységét.

1936. évre esik a téglavetői uj védőintézet alapitása a Péterfia uccai ref. egyházrész által ingyen felajánlott helyiségben. Ezzel kapcsolatban a Szövetség a Téglavetőben az év tavaszán a telep egyetlenegy telefonállomását létesitette és tartja fenn ma is.

Ami a vonatkozó népmozgalmi adatokat illeti, a különböző intézetekben született idegeneken (nem debrecenieki) kivül a városban az élveszületések száma 2121 volt, ezek közül meghalt 281, vagyis 13.24 százalék, ami **az eddig elért 1933. évi legjobb eredményt is felülmulja.**

Ha a statisztikát a város szempontjából kedvezőtlenül, de országos vonatkozásban kedvezően befolyásoló, különböző zárt intézetekben történt idegen születéseket és halálozásokat is figyelembe vesszük, a csecsemő-halálozási arány akkor is csak 13,93 százalékot tesz ki, ami szintén az eddig elért legkedvezőbb eredmény.

Az 1936. évi országos csecsemő halálozási arányszám 14.02 százalék, Hajdu vármegyében, Debrecen kivételével 17.19 százalék, általában az Alföldön pedig 14.38 százalék.

Debrecen tehát az évet ugy az országos, mint a hajdumegyei és alföldi átlagnál jobban zárta le.

Ami a születések számát illeti országosan az év folyamán minden ezer lakosra 20, Debrecenben 20.6 Hajdumegyében 25.8, általában az Alföldön 19.6 születés esik.

A most folyó 1937. év a Szövetség munkajában mélyülést hoz a társadalom ninestelen rétege családjogi kérdéseinek az árvaszékkel való együttmüködés utjáni rendezésében, ujabb védelmi intézkedések révén kimélyül emelleti az ujszülött- és korai csecsemőhalálozás elleni küzdelem is.

A Stefánia Szövetséget nemes célkitüzése, az anya-, csecsemő- és kisdedvédelem, éppugy komoly nemzetmentő tevékenysége a hatóságok és társadalom erőteljes támogatásába ajánlják.

Az anya- és csecsemővédelem a legeredményesebb honvédelem.

Megnyugtatja önmagát, ha kannas
GARGOYLE MOBILOILT-
használ

Kapható a főlerakatnál
Grünberger és Glück
ásványolajkereskedés
T.: 24-75. CSAPÓ-U. 18. T.: 24-75

GYÓGYITHATATLAN BETEGSÉGE MIATT KUTBAUGROTT EGY ASSZONY

A balmazujvárosi csendőrörs telefonon jelentette a debreceni ügyészségnek, hogy Harsányi Józsefné 37 éves balmazujvárosi lakos 18-án éjjel, **mikor régi betegsége elővette, fájdalmában kiment az udvara s az ott levő kutba belevetette magát.**

A szerencsétlen nő holttestét csak reggel találták meg. Nyomban jelentést tett az esetről a csendőrségnek, mely megindította a vizsgálatot az öngyilkosság részleteinek tisztázására, majd a nyomozás befejezése után, miután kétségtelenül megállapitást nyert, hogy Harsányi Józsefné gyógyithatatlan betegsége miatt lett öngyilkos, jelentést tett a kir. ügyészségnek, mely a temetési engedélyt megadta.

Közgazdaság

Érdekes játék a városi utburkolási versenytárgyalások körül

Debrecen városa versenytárgyalást tartott a Kut és Török Bálint utcák burkolására és pedig első izben a kiírás ugy szólt, hogy csak kiskővel lehet pályázni. Erre, ha jól tudjuk, három ajánlat erkezett be, de szakkörök szerint meglehetősen olcsó árakon.

A város mindemellett is nem adta ki a munkát, hanem újabb versenytárgyalást tüzött ki, amelynél azonban már az aszfaltozásra is ajánlatokat lehetett adni. Mi egy árva szóval sem tiltakoztunk ez ellen, de tudtunkkal senki sem, mert elvégre nem lehet azt kifogásolni, ha a város olcsóbb és mégis megfelelő megoldást keres.

Am mi történt? Az aszfaltosok — mint megjelent itt a színen a Magyar Asphalt r. t. jól ismert fővárosi nagyvállalat az Utépitő és Asphalt r. t. fővárosi céggel, mint díszkisérettel. A két fővárosi aszfaltozó cég közül a Debrecenhez annyira ragaszkodó Magyar Aspnalt r. t. törte magát a legjobban, amely asztalt makadámmal 25.925 pengő 80 fillérért vállalja ajánlata ajánlata szerint a munkát. Szemben áll vele kiskövel, mint legolcsóbb Vass Sándor debreceni kövezőmester 29.266.41 pengővel. Ha nem tévedünk, az első versenytárgyalason a város kiskőre valamivel jobb, azaz olcsóbb árat kapott. Igy a második versenytárgyalásnál a város a kisko alkalmazásnál valamivel — bár nem számottevően — rosszabb helyzetbe került.

A második versenytárgyalás tenát lényegileg csak azzal az eredménnyel járt, hogy felvonulhattak az aszfaltosok is és főként — hiszen mindössze ketten voltak — a Magyar Asphalt rt. produkálhatta annyi szünet után, — ami úgy látszik neki már hosszú volt, — hogy mire is képes hát ő Debrecenért! Nem tudjuk, hogy hogyan történt, mint történt, mert azt nem hihetjük, hogy bárki is házról házra járt volna, sőt a háztulajdonosoktól aláírásokat is gyüjtött volna bármelyik burkolatnem érdekében is, de azt beszélik, hogy az egész Kút ucca és Török Bálint ucca tele van már vele, hogy olyan szerencse érte őket, amilyenről még csak nem is álmodhattak, mert most aszfalthoz juthatnak potom áron, vagy legalább is olcsóbban, mint a lármás kiskőhöz.

Hát ha nem tévedünk, akkor itt valami nem stimmel. Az aszfaltmakadám ugyanis csak így látszatra olcsóbb, mint a kiskő. Az aszfalt-makadám kivitelezési áránál is ugyanis még a rendkívül magas fenntartási költséget is szintén tekintetbe kell venni. — A Magyar Asphalt r. t.-nek ugyanis volt szive négyzetméterenként az első öt évre 33 fillér, a második öt évre pedig 43 fillér fenntartási díjat kérni, ami aztán tíz év alatt a kivitelezési összeget nyersen számítva 7—8000 pengővel megdrágítja. Ellenben a kiskőburkolat fenntatásáért négyzetméterenként tíz éven át egyformán mindössze 10 fillért igényel a debreceni vállalkozó. Igy pedig már az aszfalt-makadám aligha lehet olcsóbb, mint a kiskő.

Nem lehet tehát a fenntartási díjakról hallgatni, azzal bujócskát játszani, mert legfőképen ez dönti el itt a kérdést. És éppen Debrecen város polgárságának minden oka meg van arra, hogy különösen az aszfaltnál a fenntartási költségekre is nagy figyelemmel legyen, mert mintha arra nyomatékosan és többizben rámutattunk, a multban végzett aszfaltozási munkabért ma is horribilis fenntartási átalányt fizet éppen a Magyar Asphalt rt.-nek. Itt, ha a munkát Debrecen városa ma adhatná ki, olyan megtakarítást lehetne elérni, hogy bő egy szazalékkal csökkenteni lehetne vele a Magyar Asphalt rt. által hőn szeretett, most még csendes álmaira is gondoló debreceni polgár pótadóját.

És valamire megis nagyon jó lehet ez a megismételt versenytárgyalás. A Magyar Asphalt r. t. ugyanis itt topekára is adott fenntartási díjat és pedig — szinte hihetetlen — tizéves időtartamra négyzetméterenként 24 fillért kér. A mult évben pedig a régebben vállalt topeka fenntartásának 45 filléres egységárából a közhangulat nyomása alatt mindössze öt százalékot volt hajlandó engedni. A bitumae régebbi 30 filléres egységáranál pedig a legszebb szó sem használt semmit, itt még ezzel az öt szazalékkal sem volt hajlandó tejjebb menni, ellenben most ezt is 24 fillérért volna hajlandó vállalni.

Ha pedig ez igy van, akkor, ha nem tévedünk, a Magyar Asphalt r. t. most akaratlanul is — maga ellen vallott. Miért fizetteti Debrecen városával továbbra is a régi fenntartási munkákért a régi magas és csak jóformán szemszúrásból enyhített fenntartási egységárakat, mikor a saját újabb ajánlata szerint ezt a munkát ma már lényegesen olcsóbban is megtudja csinálni?

Ha a Magyar Asphalt r. t. boldogítani akarja a debreceni polgárt, elsősorban a báztulajdonosokat, itt nyilik számára tér: ne szedje tovább a várostól a régi és tulhaladott fenntartási díjakat, hanem elégedjék meg annyival, amennyit az ilyen munkákért ma kér.

Mi pedig nem akarunk sem egyik burkolatnem mellett lándzsát törni, de egyik vállalkozó ellen sem hangulatot kelteni. Mi azt mondjuk, hogy Debrecen városának sokkal fontosabb lehet annál, hogy egyik-masik burkolatnem többé-kevésbé zajosabb, az, hogy Debrecen város drága útburkolásokkal és útfenntartásokkal már úgyis eléggé sujtott közönsége legyen és lehessen minél kevésbé — zajosabb...

Nem maradhat el a Tikáv

Készüljünk a »Tikáv«-ra, mi, minden szalmaszálba kapaszkodó, küzdő kisiparosok, (Goldbergerék nyilatkozzanak magukról Párisban) mert készültünk tavaly is, amikor pedig riasztólag hatott ránk az előző évi gyenge forgalom. És nem csalódtunk... Pedig mennyit kárhoztattuk a »Tikáv« forgalmához túlméretezett helydíjakat amelynek átmeneti realitásáról az agilis dr Diczig Alajos kamarai titkár úr többször kitartó vitája győzött meg...

Nem értjük azokat a titkolózó suttogásokat, amelyek szerint a »Tikáv« elmaradna!...

Miért?! Impozáns csarnokai állanak, szinte tárt karokkal hívnak: »kitartás!« Az udvara üres, sok jó kisiparos elférne benne, sőt vállalja az üres területen való megfelelő elhelyezkedést, még ha az idén fülkére nem is telne... A debreceni közönség tudja már az utat, igaz, hogy 30 filléres jeggyel többen, jobban odatalálnának (mint az Szegeden is lehetséges!).

Egyidőben lesz is, volt is a környékben is hasonló »Vásár«, de ilyen akadályokon egy élni akaró város iparos és kereskedő társadalmának nem szabad fennakadni.

Én ott most is a »Szegedi Vásár«-on, ahol még a napszámjaimat is nehezen kerestem meg és ahol 90 százalékban mindannyian hasonlóan jártunk, de azért nem foglalkoznak ott a jövő évi »Vásár« elhalasztásával — sőt!!! — Remélem, nem hasonlítjuk a Tikávot a Kecskeméti vagy Miskolci hetekhez.

Tehát ha igazak a tenli suttogások, nem tudom melyik maradi szellemü hivatali szoba dohos levegőjéből kerültek napfényre, mert általam ismert és nagyrabecsült Rendezőségről ezt nem is tudnám elképzelni.

Életrevaló kereskedő, boltját még tudva-tudott kis forgalmú napjain sem zárja be, hiszen az a pár vevő is életbevágóan szükséges ma — sőt! S ha senki sem akar az üzlet »mozogni« igyekszik a hibákat korrigálni, nem pedig mindjárt egy könnyebb méregre gondolni, amitől legalább egy évig kórházban fekhet csendes narkózisban...

Dehát ehhez gyakorlati üzleti felfogás és nehéz időkben éhezésig edzett kisiparos-gerinc szükséges...

Találkoztam »jó hatvanas« iparostársammal is, aki rég bevált gépét, új, tökéletes kivitelben már elkészítette, hogy az idei »Tikáv«-on bemutathassa. De ugyanúgy más szakmákból is, meglepő bizalommal várják, úgy mint jómagam is, ha mindjárt szeptember végén is, *a csorbitatlan tekintélyü »Tikáv«* ezidei megnyitását is!

Abban a reményben, hogy e levelem nem fog a Hivatalos Hallgatás Hallhatatlanságba veszni, maradok romantikus debreceni mézeskalácsaim, illetve álmai közepett is tisztelő hívük:

Kerékgyártó Sándor,
mézeskalácsos.

Hegyen, tóparton, tengerparton!

Európa legszebb helyeire viszik Önt a Transcontinent nyaraló különvonatai

A legmelegebben ajánljuk lapunk olvasóközönségének figyelmébe az országszerte kitünő hirnévnek örvendő Transcontinent utazási és idegenforgalmi iroda által szervezett 14 napos nyaraló különvonatokat, amelyek igazán rendkivüli olcsó áron a kontinens legesodálatosabb, legszebb helyeire viszik a magyar publikumot. Az alább felsorolt helyekre július 4-től kezdve minden két hétben vasárnap reggelenként indul egy egy különvonat. A résztvételi díjban 14 napon keresztül bennfoglaltatik a gyorsvonati vasuti jegy számozott ülőhelyekre, elhelyezés és étkezés jó polgári szállodákban, poggyász-, balesetbiztosítás, adók, borravalók, poggyászszállítás, hordárdíjak és az összes jugoszláv vizumok. Vidékiek lakhelyüktől Budapestig és vissza 33 százalékos menetdíjkedvezményben részesülnek a Máv vonalain.

Hegyen: Madonna di Campiglio (Dolomitok. 1553 méter) — P 215.—,
Cortina d'Ampezzo (Dolomitok 1226 m) P 282.—
Courmayeur (Mont Blanc. 1224 m) P 232.—

Tóparton: Bellagio (Como tó) P 225.—, Tremezzo (Como tó) P 225.—, Pallanza (Lago Maggiore) 222.—

Olasz tengerpart: Senegiallia P 156.—, Rimini P 162.—, Abbázia P 171.—, Riccione P 175.—, Lido P 176.—, Alassio P 182.—, Cattolica P 184.—, San Remo P 194.—.

Dalmát tengerpart: Hvar (Lesina sziget) P 220.—, Crkvenica P 223.—, Rab (Arbe sziget) P 233.—.

Végig Olaszországon: Venezia, Róma, Nápoly, Firenze, Triest P 212.—.

12 napos hajóút végig a Dalmát tengerparton: Susak, Rab, Spalato, Raguza, Cattaro P 220.—.

Kérjen még ma részletes prospektust a lapunk kiadóhivatalában.

Az egyes utazásokra egyszerű levelezőlapon ön is jelentkezhet a

transcontinent

utazási és idegenforgalmi irodánál, Budapest, V., Dorottya ucca 7. szám. Telefonszám: 3—831—33, 3—831—58.

A közönség körében megnyilvánuló óriási érdeklődés miatt siessen helyét Ön is minél előbb biztositani.

HIRDETMÉNY. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság közhírré teszi, hogy a III. állategészségügyi körzetben a veszettség állati betegség szórványos jellegű fellépése megállapíttatott. Ezen fertőző állati betegség elterjedésének meggátlása és elfojtása céljából a 100.000—1932. F. M. sz. rendelet 321. paragrafusa értelmében, a III. állategészségügyi körzet egész területére, közelebbről az Ondód és Ebes pusztarészek, valamint a várost körülvevő Bellegelőnek a Debrecen—budapesti vasutvonal és a Debrecen—füzesabonyi vasútvonal közé eső részére, a hatóság folyó évi szeptember hó 17-ig terjedőleg ebzárlatot rendel el. A zárlat tartama alatt a III. állategészségügyi körzetben minden eb megkötve, vagy elkerített helyen olyan módon tartandó, hogy más kutyával, vagy macskával ne érintkezhessék, továbbá emberben, vagy állatban kárt ne tehessen. A szabadonjáró kutyákat a gyepmester befogja és tulajdonosaikat a hatóság kihágási úton megbünteti. Debrecen, 1937. június hó 17. *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

Országos vásárok

Június 21., hétfő: Baltonya, Csögle, Hajdúböszörmény, Kádarkut, Kóka, Mezőkövesd, Mosonszentjános, Nagyvázsony, Ócsa, Pásztó, Patca Ricse, Szob, Tatabánya, Tolnanémedi.

Június 22., kedd: Apostag, Baltonya, Dömsöd, Nagyvázsony, Pásztó.

Június 23., szerda: Siófok. Tiszakaród, Ujszász, Zsámbék.

Amikor egy francia csendőrtiszt majdnem megakadályozta a trianoni beke aláírását

Most volt a trianoni békeszerződés aláírásának tizenhetedik évfordulója. Egy 684 oldal terjedelmű, 364 szakaszban foglalt békediktátumot kellett a szövetséges és társult hatalmak parancsára a magyar delegátusoknak 1920-ban aláírni. Mint ismeretes, a békeszerződés, megkülönböztetésül a versaillesi békétől, világszerte, mint trianoni beke ismeretes. **Trianon nevű falu helyén egykor XIV. Lajos metreszc, Mme de Maintenon részére épitettek azt a kastélyt, mely a szomorú emlékü történelmi aktus színhelye volt.** — A Grand Trianon palotában végbement trianoni békeszerződés aláírásának körülményeiről érdekes és eddig nem ismert visszaemlékezést adott **Berecz** Sándor, a kitünő hírlapíró.

Mint tudvalevő, a magyar delegáció legnagyobb része 1920 husvét tájan visszatért Budapestre a neuilleyi Chateau de Madridból, internálásának színhelyéről. Csak Praznovszky Iván, a békedelegáció főtitkára maradt künn. Ő vezette a magyar delegáció nevében a béketárgyalásokat. Ez tulajdonképen csak annyiból állt, hogy **különböző jegyzékeket nyujtott át, mert közvetlen szóbeli tárgyalás sohasem volt.**

Praznovszky május elején kapta meg a „végleges békefeltételeket", amelyek januárban átnyujtott békefeltételekből mindössze annyiban különböztek, hogy az **egészen kirivó baklövéseket, sajtóhibákat törölték** a tervezetből. Praznovszky ezzel a béketervezettel azonnal Budapestre utazott és a békedelegáció hosszabb tanácskozás után úgy döntött, hogy lemond. Ezután a kormány a tárgyalások vezetésével diplomatákat bizott meg. A magyar békedelegációnak az volt a feltogása, hogy a békeszerződés elfogadhatatlan, de azt tanácsolta a kormánynak, hogy a túlerővel szemben nem lehet mást tenni, irassa alá a békeszerződést.

Az antant azt kivánta, hogy a békeszerződést egy aktiv miniszternek és magasrangú diplomatának kell aláirni. Apponyi Albert, a békedelegáció lemondott elnöke felajánlotta, hogy ő aláirja, mert ő ajánlotta a kormánynak ezt a lépést és személyileg sem akarta kivonni magát az aláirás alól. Egy drámai minisztertanács után a gróf Teleki-kormány végül is úgy határozott, hogy Bernard Ágost népjóléti miniszterét és a magyar külügyminisztérium akkori legnagyobb diplomatáját, Drasche-Lázár Alfred rendkivüli követet és meghatalmazott minisztert küldi ki a szomorú aktushoz.

A kiküldöttekhez az antant ultimatum szerü felhivása folytán a meghatározott napra Párisba kellett érkezniök. **A Grand Trianon kastélyt azért választották a békeszerződés aláírásának színhelyéül, mert a magyar nemzet konzervativ gondolkozását, történelméhez és tradiciójához való ragaszkodását respektálni akarták ebből a szempontból,** amint ezt Praznovszky Iván elmondotta.

Az antant közölte a magyar békedelegáció tagjaival azt is, hogy ragaszkodik a fényes keretekhez. Igyekeztek ugyanis az aktust úgy beállitani, hogy a magyar békeszerződés aláírásának tulajdonképen örömnapnak kellene lenni, hiszen Magyarország az osztrák-magyar monarchia keretén belül mindig küzdött függetlenségéért, a béke aláírásának napja tehát a magyar állami önállóság és függetlenség kezdetét jelenti. Az ilyen célzatos beállitás ellen tiltakoztak is a delegáció tagjai.

A magyar békeszerződés aláírásának aktusához **a legelőkelőbb párisi körökből urak és hölgyek egyaránt számosan jelentkeztek belépőjegyért. A jegyek kiadását nagyon megrostáltak és a palotát nagy karhatalmi készültséggel vették körül. Ez a tulzott óvatosság azonban csaknem megakadályozta a békeszerződés aláírását.**

Amint az aláírásra menő magyar delegátusok Henry francia alezredes társaságában a trianoni palota vasrácsos kapujához értek, **a parancsnokló csendőrtiszt nem akarta őket beengedni.** Henry alezredes izgatott hangon kezdett vitatkozni a csendőrtiszttel. Praznovszky pedig felhasználta az alkalmat annak kijelentésére, hogy a **magyar delegációnak nem fontos, hogy beengedjék.** Henry alezredes azonban izgatottan követelte a bebocsátást:

— Őrültség, amit velünk tesznek! Mit gondolnak? Nem látja, hogy ezredes vagyok, az öszeköto tisztek főnöke. A magyar béke aláirása nem mulhat ilyen kis adminisztrativ copfon!

Végül is a csendőrtiszt beengedte a magyar delegátusokat. A trianoni palota díszes oszlopcsarnokán haladtak keresztül a baloldali szárnyon kijelölt nagyterem felé. **Amikor a magyar delegátusok beléptek a nagy terembe, az egybegyült 22 állam képviselői halotti csendben fogadták őket.** Az aláirásnál Millerand elnökölt. Az elökelő közönség soraiban ott volt Konstantin volt görög király is. Amikor a két magyar delegátus aláirta a szerződést, a kisantant három delegátusa **összeölelkeztek örömükben, hogy sikerült Magyarországot feldarabolni.**

Angol és olasz részről azonban már akkor sok szimpátia nyilvánult meg Magyarország iránt. **Az angol és olasz delegátusok igyekeztek részvétet tanusitani.**

A magyar delegátusok az aktus befejezése után azonnal távoztak. A francia külügyminisztérium szertartásmestere és Henry alezredes kisérték a magyar delegátusokat. **Az időközben felállitott díszszázad vigyázzban, tegyverrel tisztelgett a magyar delegátusoknak és meghajtották a francia zászlót Magyarország kiküldöttei előtt.**

Ugyanakkor pedig az összes magyar középületeken a gyász zászlaja lengett, éppenúgy, mint most 17 év után is.

— x —

Jean Harlow, a híres amerikai filmprimadonna, ki a mult héten rejtélyes körülmények között meghalt.

London társadalmi köreiben nagy szenzációt keltett Miss Diana Battye eltünése. Képünk az eltünt leányról készült utolsó felvétel a londoni repülőtéren.

Célszerüség az emberi szervezetben

Az emberi test minden részletében célszerüen működik. — Szervezetünk felépitése minden kis részletében tökéletes. — Az emberi test ismerete — az Isten ismeretére vezet.

Irta: NÁNÁSSY LÁSZLÓ.

A világmindenségből az a bámulatos törvény csendül ki, hogy a természet összes részei, tényezői, életnyilvánulásai, átalakulásai nem ötletszerüen, nem véletlenül és össze-vissza mennek végbe, hanem a nagy természet minden parányi részletében egyetlen hatékony gondolat — a cél összpontosul s minden történés feléje törekszik. A tudomány világosan ki tudja mutatni, hogy a természet összes lényei s ezeknek megnyilatkozásai, életműködései egymást igen sok tekintetben kiegészitő egységet alkotnak s oly rendet és célszerüséget követnek, amelyben a gondolkodó ember a bölcs Teremtő egyik legszembeszökőbb megnyilvánulását ismerheti fel.

Sajnos a legtöbb müvelt ember tudása csak élettelen adatokból épül fel s nagyon kevés az olyan tanult ember, aki életet tud belevinni az ismeretanyagába s igy észre is tudná venni a természet fenséges törvényeit, ok-okozati összefüggéseit. Még a legmüveltebb ember is keveset tud az emberi test szerkezetéről, működéstiről, de kivált az emberi test fenséges célszerüségéről.

A célszerüségnek valóságos remeke az emberi test, melynek minden kis része önmagában s az egészhez viszonyitva is nyilvánvaló célok felé törekszik. Minden gép szilárd anyagból, vasból vagy más anyagból készült alkatrészek révén végez rendeltetésének megfelelő célszerü mozgást. Az embernél is csontemelők mozognak: ezek a csontok szerves és szervetlen vegyi anyagokból vannak összetéve úgy, hogy könnyüek, szilárdak és mégis rugalmasak legyenek. Az egyes csontokat összekötő izületek igen mozgékonyakká teszik a csontrendszert, úgy hogy a legbonyolultabb mozgásokat is könnyüszerrel végezheti.

Ahogyan a gépész a gép izesüléseit, csavarjait állandóan olajozza, hogy a surlódást elhárítsa, csökkentse, ugyanaz történik az emberi csontizesüléseknél is.

Képletesen kifejezve automatikus olajozó készülék tartja állandóan csúszósan a tükörsima izülő porcfelületeket.

De a csontok nemcsak a mozgást szolgálják. Védő üregeket is alkotnak egyes nemes testrészek, az agyvelő, gerincvelő, csontvelő számára, vagy a mélyedéseikben védelmet biztositanak a könnyen sérthető érzékszerveknek — a szemnek, fülnek, szívnek, tüdőknek s idegeknek. A csontok főfeladata a test megtámasztása: az emberi testnek a nehézségerő miatt terhet — önmagát — kell hordania, mert összeomlanék, ha a csontok nem hordanák. A halaknál a nehézségerőt majdnem közömbösiti a viz fölhajtó-ereje, ezért ezeknél a szilárd csontváz felesleges. Mászás polipok megvannak csontváz nélkül.

A természet célszerü takarékossággal gazdálkodik: a szilárd csontoknál gondosan elkerüli a nehéz csönttömegek alkalmazását.

Ha egy csont belsejét vizsgáljuk, vöröses, szivacsos csonttömeget találunk benne, különösen az izületi végeknél. Puha, benyomható és késsel vágható tömeget. Éppen az izületi végeknél, melyeknek pedig nagy terhet kell hordaniok, nagy nyomást és húzást elviselniök. A laikus ezt az első pillanatban értelmetlennek találja. És mégis bebizonyitott tény, hogy a természetnek ez a berendezése jobb és célszerübb, mintha az egész csont szilárd és tömör volna.

Mayer zürichi anatomus 1867-ben alapos vizsgálat alá vette az egyes csontokban levő csontgerendákat s kétségtelenül megállapitotta, hogy

a csontgerendák és lemezek nem szabálytalan tömeget képeznek, hanem célszerüen meghatározott irányvonalakban vonulnak végig a csontokban.

Az irányvonalak pedig pontosan megfelelnek azoknak az irányoknak, melyekben a húzás és nyomás hatnak a csontokra munkavégzés közben. Amire a mérnöki tudomány csak később jött rá, — a feszültségi és egyensúlyozási viszonyok célszerü elosztására, gyakorlati megvalósitására, — az az emberi szervezetben már öröktől fogva megvalósult.

Minden csont szerkezete olyan, hogy minél kisebb mennyiségnek a minél célszerübb elrendezésével a legnagyobb munkavégzésre legyen alkalmas. Ahol a terhelési vonalak nagyon sürün futnak le, ott tömött csonttömegek vannak. A velőüreg ott jön létre, ahol húzó és nyomó erők nem hatnak. Mivel a húzási és nyomási vonalak teljesen az egyensúlyozási törvények szerint vannak elrendezve, a csont egész alakja is ezekhez igazodik. A csontnak tehát mindig a feladatához szabott célszerü alakja van.

Ha a csont eltörik, akkor az erővonalak elrendezése bámulatos célszerüséggel alkalmazkodik az új helyzethez.

Nagyszerüen vannak megalkotva az emberi test izmai. Ezek rugalmas, nagy ellenállóképességü rostokból vannak mesterileg összeszőve. Az izomrostok szerkezete s elhelyezkedése, az inakhoz és a csontokhoz való tapadása olyan hogy rendeltetésüknek legtökéletesebben megfelelhetnek. Csak az izmoknak van meg az a sajátságos tulajdonságuk, hogy bizonyos feltételeknél összehúzódnak, megrövidülnek, majd nyugalmi helyzetbe térnek, majd ismét megnyulnak: ezáltal jön létre a mozgás. Az izmok munkabiró ereje bámulatosan nagy.

Az erős izommunkát végző ember nyolcórai munkaidő mellett napi 300.000 méterkilogramm munkát is végezhet.

Az izmok az akarattól s a belejük vezető idegektől kapott parancs szerint önmagukat kormányozhatják és szabályozzák.

Az emberi test legfinomabb szerkezete a központi agy. Hármas burkolatba beágyazva, folyadékpárnákkal gondosan körülvéve foglal helyet a kemény csontkoponya üregében. Az agyhártyák és a folyadékrétegek puha s mégis rugalmas párnaként védik a lágy agyvelőt. Ugrásnál, esésnél, zökkenésnél az agynak a csontos koponyatokkal és a gerincvelőnek a kemény gerincoszloppal való összeütközését ezek hárítják el.

Az agyvelő alsó felszinén ered az agyvelőből kiinduló 12 pár agyvelőideg, melyeknek mindegyikének képzeletet meghaladó hajszálfinom szerkezete van.

A látóideg csak 5 mm. átmérőjü és mégis félmillió tengelyfonala van: a szemmozgató idegeknek 15.000 tengelyfonala van.

Egy-egy szemgolyó mozgatására hat külön izom szolgál, amelyeket kb. 20.000 tengelyfonál közvetitésével igazgat a központi idegrendszer. A szem egymaga sokkal több csodát rejt magában, mint a világ leggazdagabb gépkiállitása. Ennek szinte bámulatos a védőberendezése: a szemüreg csontjai, a pillák, a szemöldök, a szemhéjak és a könnyvíz — mind a szem célszerü védősége.

A gyomor célszerüen berendezett vegyi laboratórium.

A lenyelt étel ingerlésére azonnal rázó mozgásokat indit meg, amely miatt az étel a gyomorfalhoz surlódik, ahol az ott lévő mirigyek sósav-tartalmú folyadékot választanak ki, ez aztán a táplálékot a felszivódásra alkalmassá teszi. A sósavnak erős hatást kell kifejtenie a bevett táplálék teljes feldolgozására. Ez a sósav minden élő anyagot megemészt, még a fémeket is megtámadja, de

a gyomorfal az élőben sohasem emészti meg önmagát.

Ez éppen olyan érthetetlennek tünik fel, mintha valaki fakatlanban fával tüzelne, vagy ólomedényben ólmot olvasztana. A gyomorfalat az védi, hogy a gyomormirigyek védőanyagot — antipepsint — alkalmaznak az önemésztődés ellen.

A máj a szervezet nagyobb mirigye, mintegy éléstára: különféle táplálékot halmoz fel és bocsat a szervezet rendelkezésére. — Ilyen termék a cukor. Mivel pedig ez erjedésnek indul, — a szervezet nem romlandó vegyi formájában, — a glykogénben raktározza fel. Ha a szervezetnek cukorra van szüksége, inger jut a májba és erre megfelelő mennyiségü cukor átalakul és a vér a szervezet megfelelő helyére széthordja.

A szervezet megfrissitésének munkája a vér feladata s e munkájában a fölevékenység a fehér és a vörös vérsejteké, amelyekből minden köbmilliméter vérben ötmillió a vörös vérsejtszám. Ez a nagy szám teszi lehetővé, hogy az ember szervezetében 3200 négyzetméter felület vér végezheti el a ráháruló hatalmas feladatot.

A vérkeringés és a véredények minden részecskéjükben oly célszerü berendezésüek, hogy a legnagyobb városok vízvezetéki hálózata elenyészik egyetlen szervünk véredény-hálózatához viszonyitva.

Amikor egy ér elágazik, az elágazás pontosan oly szöget zár be, hogy az elágazás helyén a vér súrlódása minél kisebb legyen. A mérnöki tudomány csak egy évszázaddal ezelőtt találta fel s kezdte alkalmazni azt a fogást, amely a természetben a deltatorkolatok formálódásánál és a vérerek elágazásánál megvalósul.

A testünk hőmérséklete 37 Celsius fok. Erre a hőfokra a szervezet nagyon vigyáz, mert minden életnyilvánulás zavartalan voltának ez a hőfok a feltétele. A magasabb és alacsonyabb hőfok egyránt káros.

Ha a hőfok valamivel nagyobb, a szervezet izzadással hőt bocsát ki, ha viszont kevés, dideregni kezd és ezzel a gyors mozgással termel több meleget.

Még feltünőbb az emberi szervezet célszerüsége, ha a kölcsönhatásokat megfigyeljük, amelyek az egyes szervek közt, valamint az emberi, növény- és állatszervezetben és a szervetlen világ egész birodalmában érvényesülnek. Szervezetünkben az egyik erő sietteti, a másik lassítja a vérkeringést és a két ellentétes erő hatása okozza, hogy vérünk a szervezet céljainak éppen megfelelő ütemben kering.

A természet remek célszerüségét igazolja, hogy a lények egy-egy csoportjában minden egyed mennyire egyazon gondolat szerint van felépitve és benne a legparányibb részecske is mennyire az egész szervezet egységéért fárad a maga külön erőivel és képességeivel. Épületanyaga minden szervnek ugyanaz és mégis mindegyik szerv külön fejlődik, mindegyik más munkát végez, még pedig az egész szervezet érdekében.

A felhozott példák csak elenyésző töredékei az emberi szervezet bámulatos célszerüségének.

Ha valakinek módjában állott részletesen tanulmányozni az emberi test szerkezetét, akkor bámulattal kellett megállapitania, hogy az emberi test egy tökéletes müvészi alkotás, valósá-

gos technikai remekmü — a teremtő Isten fenséges teremtménye.

*

E kis cikk nagyon sok részletkérdésre nem térhetett ki, de majd még visszatérünk az emberi test részletesebb ismertetésére.

Aki megismeri s megérti az emberi test szerkezetét és annak működését — az megismeri, felfedezi a teremtő Isten nagyságát, fenségét s mindenhatóságát. Az emberi test ismerete minden hittani bizonyitásnál hatbatósabban érthetővé teszi az Isten teremtő, alkotó művészetét — s létének megdönthetetlen valóságát.

Ébren álom

Milyen jó igy éldegélni,
Puha pamlagon henyélni —
Dus asztalnál ülni, enni,
Minden jóból bő részt venni!...

Különösen nyári csendben,
Mikor már madár sem rebben,
Mikor mellettem más nincsen,
Egyedül te drága kincsem...

Be jó volna ha úgy lenne —
El se mulna, el se menne
Ez a csendes nyári alkony:
Sose ülne bu ez ajkon...

Ó mily édes ébrenálom,
Pedig a bú útját járom...
Mit ér, ha csak képzeletben
Élek ilyen kedves pereben?!

RÓZSÁSSY LÁSZLÓ.

Apróságok híres emberekről

NAPOLEON

Lengyelországban régi babona, hogy a vízzel telt veder szerencsét hoz, az üres szerencsétlenséget.

Mikor Napoleon seregével átvonult Lengyelországon, egy öreg lengyel paraszt, aki éppen vizet merített a kútnál, látta az elvonuló csapatokat. Azonnal kiöntötte a vizet és üres vederrel ment haza.

— Piotr, hol a viz? — kérdezte a felesége.

— Láttam az elvonuló sereget s azonnal kiöntöttem a vizet, nehogy még több szerencsét hozzon rá.

— Piotr — felelte a paraszt felesége —, légy szives és ne avatkozz a királyok viszályába.

—×—

DUMAS

Bár az idősebbik Dumas bevételei igen jelentősek voltak, a költő mégis sokszor küzdött pénzügyi nehézségekkel és éveken keresztül viaskodott a végrehajtókkal.

Egy napon azzal a kéréssel fordultak hozzá, hogy egy szegény végrehajtó temetkezési költségeihez járuljon hozzá 20 frankkal.

— Egy végrehajtó eltemetésére? Itt van 40 frank — kiáltotta Dumas, — temessenek el mindjárt kettőt!

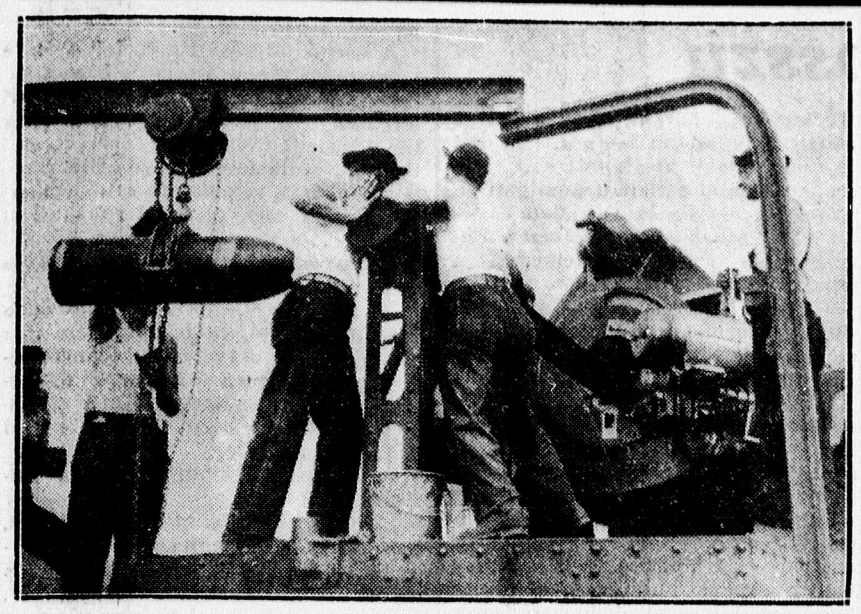
—*—

XIV. LAJOS

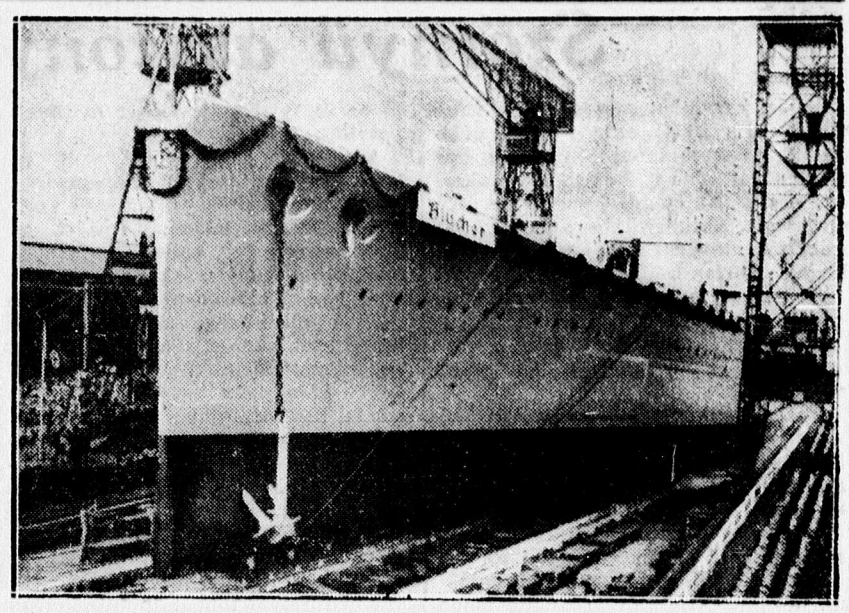
Egy kiváló, de müvészetére nagyon hiu énekest az a megtiszteltetés ért, hogy XIV. Lajos bemutattatta magának. A király észrevette, hogy a müvész harisnyája lyukas. Barátságosan kérdezte tőle, ő-e az az énekes, akiről annyi dicséretet hallott:

— Nem tudom, Sire — felelte a tenorista önhitten, — de dicsekedhetem vele, hogy olyan hangom van, amelyből mindent tudok csinálni, amit csak akarok.

— Nos, ha ez igy van — mondta a király, — akkor azt tanácsolom önnek, hogy csináltasson a hangjából harisnyát, mert sürgősen szüksége van rá.

Amerikai parti tüzérség gyakorlata. Betöltenek egy partvédő nagy ágyut.

A legújabb német csatahajó, a »Blücher« ünnepélyes vizrebocsátása.

Igy nézett ki Alméria spanyol város a német hadihajók megtorló bombázása után. Tudvalevően a Deutschland hadihajó elleni támadás miatt német hadihajók két órán át bombázták a várost.

Holdimádók szerenádja

Uccánk nem városi, inkább falú,
Szegény kis környék ez; mégis be szép!
Égre néznek itt karcsú jegenyék:
Kár, hogy nincs az ablakokon zsalú.

Esténként, ha a hold álmodva száll,
Oly kedvesek a nádfedeles házak.
Elült a zaj, az ucca népe fáradt,
De egy suhanccsoport még álldogál.

Nem álmosak még, fűre heverednek,
Falusi suhancok, hát verekednek:
Fényt vet rájuk a hold, nyájasat, szépet.

Fölnéznek rá és dalba kezdenek,
Zümmögve csak, majd hangjuk megered:
Akáresak én... folyton a holdra néznek...

TARR MARGIT.

A világ legnagyobb nyomdája

Az amerikai Egyesült Államok nyomdája Washingtonba kétségtelenül a legnagyobb nyomdaüzeme az egész világnak, amelynek ingatlanai és berendezései, valamint raktári anyagai 10 millió dollárt meghaladó értéket képviselnek. A nyomda mintaszerű berendezése elérte a tökéletesség legnagyobb fokát és nincs olyan grafikai nagyvállalat, amely naponkénti termelési képességét felülmulhatná.

Az intézet különböző osztályaiban 406 szedőgép, 22 rotációsgép, 108 gyorsajtó és 12 tégelysajtó működik. Az amerikai parlamenti kongresszus tárgyalásai alatt a kongresszusi jelentés előállítása céljából, három szakaszban azaz 3 schichtben, megszakítás nélkül, felváltva dolgozik megfelelő számú szedő személyzet, hogy ez a nyomtatvány egy éjszaka alatt kiszedhető legyen és 33.000 példányban a sajtó alul kikerülhessen. Ebben az óriási intézetben a bibliát 24 óra alatt ki lehet szedni, nyomni és bekötni. A biblia 3,431.000 betűjének angol nyelven való kiszedését hat óra alatt, nyomását és bekötését pedig 18 óra alatt kényelmesen el tudná végezni — rendes személyzetével és a korlátlanul rendelkezésére álló technikai eszközökkel —

A betyárvilág romantikája éledt fel a magyar Holywoodban

Egész nyáron folyik a filmgyártás a Gyarmat uccai Hunnia filmgyárban.

A villamos elkanyarodik a keleti pályaudvar mellett s a Kossuth Lajos utcán át már a Zugló felé visz a sárga kocsi. Kint járunk a Gyarmat utcánál, ahol pár esztendő alatt a Hunnia filmgyár műtermeiben megnőtt s európai viszonylatban is elsőrangúvá vált a magyar filmgyártás.

A legnehezebb dolgok közé tartozik a filmstudió területére bejutni. **A szemfüles portás árgus-szemekkel őrködik, amire szükség is van. A Gyarmat utcai bejárat előtt állandóan kisebb-nagyobb csoportokban állanak a statiszta-önjelöltek, akik minden alkalmat megragadnak, hogy a rendező életét megkeserítsék ajánlkozásaikkal.** Pedig műkedvelő statisztikára csak a legritkább esetben kerül sor, részben azért, mert a fillére kiszámított kalkulációval dolgozó magyar filmgyártás nem engedhet meg magának amerikai méretű tömegjeleneteket, melyekhez sok statisztára van szükség. De máskülönben is a statisztériát nagyrészt az állásnélküli színészek adják. Részben, hogy hivatásos művészeknek jusson az a napi pár pengő, részben, mert a rendezőnek is kevesebb baja van rutinos emberekkel.

KÉSZÜL A „PUSZTAI SZÉL"

Hunyadi Sándor remekbeszabott darabja, a „Pusztai szél" készül éppen a filmgyárban. Ez az izes magyar nyelven megírt gyönyörű darab, mely színpadon érthetetlenül nem érte el azt a hatalmas sikert, melyet megérdemelt volna, talán vásznon teljesen be fog lopózni az emberek szívébe. Egy azonban bizonyos: külföld számára a legnagyobb lehetőségekkel startoló darabunk lesz ez, már csak betyárromantikája miatt is. Pedig ez a betyárromantika Hunyady darabjában igazolja azt, hogy valódi művész kezén a sár is arannyá válik. Nincsen ebben semmi hazug, görögtüzes romantika, semmi giccs. Élő, húsvér emberek a betyárok is, pandurok is. Üstödi Antal és társai története a szép csaplárosné alakjával együtt, mint emberi szobor emelkedik ki a puszta életéből. Ennek az életnek külön törvényei vannak... a puszta nagy szabadsága, a féktelen szerelmek forró láncaiban vergődő asszonyi élet adja a nagy kontrasztot a mesében.

Két főalakja van a filmnek, mindkettő nagyszerű színész kezében van. Ahogy ott álnak a 36 fokos hőségben még izzóbbá feszítő Jupiter lámpák tüzében Kiss Ferenc és Lázár Mária, a kulisszák illuziórontó világában is pillanatok alatt tüzessé válik körülöttük a levegő... Eleven élet izzik... pusztta szele érzik jelenetükön át...

A FILMGYÁR BELÜL

A filmgyár belülről meglepi egyszerűségével a laikus nézőt. Olyan, mint egy óriási asztalosműhely. Deszkák, falak egymásra rakva... A hatalmas fedett terem két részre oszlik, hogy míg egyik oldalon folynak a felvételek, a másik részben már építhessék a következő felvételek számára a szint. A Pusztai szél-ben éppen a csárda van felépítve, ahol Üstödi és vetélytársai felváltva látogatják a szép csaplárosnét... A kulisszák mögött kifestett statiszták arcán olvadoz a rettenetes hőségtől a smink-patina. A rendező szava pattog s a gyilkos melegben feszült izgalom között készülnek a jelenetek.

Megtekintdjük a hangfelvételt... a Hunnia filmgyár hatalmas zárt udvarát, melyen nagy oszlopos kapu áll. Ez a kapu szerepelt a legtöbb magyar filmben. Volt kastélybejárat, templomajtó és számtalan más...

Mikor kilépünk a Hunnia filmgyár kapuján, a júniusi nap sugár fénykévéket szór az utcára s ájult, fojtó hőségben izzik a Zugló... Azért a benti levegőhöz képest mintha enyhe szél cirógatná az embert... A statiszta önjelöltek serege kitartóan ácsorog a hőségben. Ezeknek minden álmuk az, hogy egyszer odaállhassanak a reflektorok elé, a festék és verejtékszagú müteremben, ahol mégis pár év alatt jelentős kultúrtényezővé nőtt a magyar filmgyártás.

(parvus)

Szörnyü asszonybosszu

Gögös, kegyetlen asszony volt Anna cárnő, aki a XVIII. század elején uralkodott Oroszországban. Gunyosan és hidegen hallgatta a dalás arisztokraták, gárdisták és diplomaták hizelgő udvarlását, akik gyilkos vetélkedéssel próbálták elnyerni kegyeit. Különösen Biron, kurlandi herceg erőlködött szörnyüséges módon, hogy maga felé hajlítsa a cárnő szivét, nyilván abban a titkos reménykedésben, hogy a cárnő kezével együtt elnyeri az orosz trónt is.

A cárnő azonban már választott. Ősi asszonyi ösztön szerint nem azok közül választotta ideálját, akik mézédes szavakkal és hétrétgörnyedve próbálták behálózni, hanem a férfiasan délceg, szükszavú és visszavonult Galiczyn hercegre esett a választás. Az udvaroncok felháborodva vették tudomásul, hogy a cárnő őt rendelte maga mellé bizalmas szolgálattételre, titkos tanácsos lett, akinek a nap, sőt az éjszaka minden órájában szabad bejárata volt az uralkodónő lakosztályába. Forrt, égett a halálos gyülölet. A lefőzött vetélytársak csak a kellő pillanatot lesték, hogy lecsapjanak és elveszítsék a szemtelen herceget, aki keresztül huzta számításaikat.

Mindez azonban édes keveset ártott Galiczynnak, akit bizalma és legfőbb kegye jeléül nagyköveti minőségben Párizsba küldött a cárnő egy igen kényes és fontos diplomáciai ügy elintézésére.

Fényes kisérettel indult el Pétervárról a herceg. Rengeteg szolga, szolgálattevő tiszt, titkárok légiója követte hosszú kocsisorban. A tisztek között ott ült Fedor kapitány is és Nikoláj hadnagy is, Biron herceg megfizetett kémei azt a titkos megbizatást kapták, hogy ellenőrizzék és jegyezzék fel Galiczyn minden lépését.

*

Három hónapig volt távol Galiczyn herceg és ezalatt sűrűn érkeztek Párisból a leveleket hozó futárok. A levelek egyrésze a cárnőnek szólt és Anna elégedetten olvasta, hogy a diplomáciai ügy teljesen kivánsága szerint bonyolódik. Hiába, mégis csak nagyszerű ember a herceg. Jó szimatja volt, mikor őt tette kegyencévé. És milyen kedves, gavalléros! Minden hivatalos leveléhez hozzá csatolt egy másikat is, amelyben szeretetreméltóan érdeklődik a cárnő egészsége iránt, megkérdezi, hogyan szórakozik és egyben biztosítja, hogy párizsi tartózkodásának egyetlen szépséghibája, hogy olyan messzire van imádott uralkodónőjétől, akinek nem csókolhatja meg a kezét. Ehhez a második számú levélhez egyidejüleg mindenkor egy jókora láda is tartozott, amely tele volt szebbnélszebb ajándékokkal, olyan kis művészi remekekkel, melyeket csak Párizs tudott még abban az időben készíteni. Finom kis elefántcsontra festett képek, díszkötéses, szép, aranymetszésü könyvek, újfajta illatszerek és arcfestékek, selyemparókák, lágy szövetek... Kifogyhatatlan volt a herceg leleményessége és Anna arca elégedett mosolyra húzódott, valahányszor megérkezett a párizsi futár és átadta a leveleket és csomagokat. De éppen ilyen elégedett mosollyal olvasta Biron herceg is a Fedor és Nikoláj leveleit is, melyekben sok szó esett egy bizonyos Montfleury márkinőről, aki feltűnően gyakran mutatkozik Galiczyn herceg társaságában. Már az udvarnál is nyilt titok a herceg és a szép márkinő feltűnő vonzalma. A husz éves márkinő két éve özvegy és a beavatottak tudni vélik, hogy Galiczyn titokban eljegyezte. Csak éppen elintézi diplomáciai megbizatását, azután hazamegy, pénzzé teszi orosz birtokait és visszajön Párizsba, ahol megtartják az esküvőt. Ha a Galiczyn-vagyon egyesül a Montfleuryval, úgy ők lesznek Franciaország leggazdagabb arisztokratái. A terv feltétlenül komoly, legalább is erre vall az a további suttogva terjesztett hir, hogy Galiczyn már el is hagyta az ősi pravoszláv hitét és titokban katolikus lett.

Mindebből csak annyi volt igaz, hogy Galiczyn csakugyan gyakran jelent meg Montfleury márkinő szalonjában. De egyáltalán nem azért, mintha szerelmes lett volna, hanem csak mert Montfleury márkinő asszony palotájában találkoztak legsürübben azok a politikusok, akiktől fesztelen beszélgetés közben sok olyan apró titkot lehetett megtudni, amelyeknek Galiczyn igen nagy hasznát vette diplomáciai megbizatásával kapcsolatban.

Viszont az is igaz, hogy a márkinő csakugyan beleszeretett Galiczynba, akinek úgylátszik, már ez volt a végzete. A márkinő nem is nagyon titkolta érzéseit, abban az időben Párizsban igazán nem botránkoztak meg azon, ha az udvari pletyka egy érdekes históriával többel tudott szolgálni. Montfleury márkinő szenvedélyes verselő volt és több költeményt is intézett Galiczyn herceghez, melyben Apollónak és Alkibiádesznek, a szivek gyujtogatójának nevezte. A verseket aranydobozva küldte a herceg lakására, aki azokat mosolyogva elolvasta és félretette. A márkinőnek pedig drága ékszert küldött viszonzásul.

Fedor és Nikoláj pedig a verseket szépen lemásolták. Pontosan olyan papirra. mint amilyenre az eredeti volt irva és hajszálnyira leutánozták a márkinő kézirását is. Az eredetieket azután magukhoz vették, a másolatokat visszatették az aranydobozba. Galiczyn herceg ugyan sohasem fogja észrevenni, hogy mi történt a kéziratokkal.

Két hét mulva a versek már ott voltak Biron kezében Pétervárott. És néhány órával később Anna cárnő halálsápadtan, dühtől elfehéredett ajakkal olvasta a verseket azokkal a részletes jelentésekkel együtt, melyeket Biron kémei küldtek Galiczyn hercegről.

*

Galiczyn herceg mosolygós vidáman, diadalmasan tért vissza Pétervárra. Zsebében ott volt a pecsétes államirat, amely a cárnő kedve szerint rendezte a vitás francia-orosz kérdést. A cárnő a trónteremben gyöngyökkel és gyémántokkal ékesített ruhájában fogadta követét és mikor elolvasta az államszerződést, melyet térdrebocsátkozva nyujtott át neki Galiczyn, helyeslően bólintott. — Köszönöm kitűnő szolgálataidat! — mondotta, — melynek jutalmául melledre tüzöm a legnagyobb orosz kitüntetést, a Szent György-rend gyémántokkal ékesített csillagát.

A kihallgatás ezzel véget ért. A cárnő elhagyta a trónteremet. Galiczyn kissé csodálkozva nézett utána. Azt hitte, hogy a hivatalos ceremónia magánbeszélgetéssé fog átalakulni, hogy a cárnő meghitt kettesben fog párizsi tartózkodásának részletei iránt érdeklődni, hogy nemcsak a cárnő, hanem a szerelmes asszony is fog néhány meleg, kedves szót intézni hozzá. Rosszkedvűen és csalódottan indult kifelé. a szomszédos teremben már várta a cárnő szárnysegédje:

— Őfelsége estére bizalmas baráti vacsorát ad, melyre elvárja hercegségedet!

Galiczyn arca kiderült. — Nincs semmi baj. A cárnő változatlan kegyességgel gondol rá.

Estére teljes díszben jelent meg az udvarnál. A vacsorára mindössze tizenkét főnemes volt hivatalos. Biron is ott volt. Galiczynnak feltünt, hogy Biron mennyire ideges és szórakozott. Ezt jó jelnek vette. A vetélytársat nyilván hazaérkezése dulta fel ennyire.

Az udvarmester jelentette, hogy a vacsora tálalva van. Az urak bevonultak a fényárban uszó ebédlőbe. Mindegyik az előre megjelölt helyet foglalta el. Azután szélesen széttárultak az ajtószárnyak és a cárnő lépett be díszes estélyi öltözetben. Az urak tisztelgő állásba merülve álltak mindaddig, amíg a cárnő jelt nem adott, hogy leülhetnek.

Galiczynnak feltünt, hogy a jobbja melletti hely üresen maradt. Ugy látszik még valaki hivatalos volt, aki azonban valami ok miatt nem jött el.

A pecsenyéig a szokásos néma és feszes hangulatban folyt az étkezés. Ekkor hirtelen szólásra emelkedett a cárnő.

— Uraim — mondotta— ma délelőtt sajátkezüleg ékesítettem fel kitűnő követünket, Galiczyn herceget a legmagasabb orosz érdemrenddel. Ezzel megjutalmaztam és elismerem kiváló diplomáciai szolgálatait. A herceg azonban Párizsban nemcsak a haza ügyén fáradozott, hanem érthető emberi önzéssel a maga boldogságát is meg akarta építeni. Amint bizalmasan közölték velem, titokban eljegyezte Montfleury márkinőt, akinek kedvéért elhagyta a mi ősi hitünket is és folytatólag hazáját is meg akarja tagadni, mert el akarja adni ősi birtokait, hogy teljesen francia lehessen. Párizsba költözzön és helyettem Montfleury márkinőt szolgálja.

Galiczyn halálsápadt lett. A nyelve remegett az izgalomtól. Jeges borzalom futott végig a hátán.

— Felség ... ez valótlan, megrágalmaztak! — kiáltotta. — Anna megvető pillantással mérte végig.

— Irásbeli bizonyítékaim vannak. Ime a márkinő szerelmes levelei, melyeket önhöz intézett. És az összes bizalmas részletekről is kimerítő, hiteles jelentéseim vannak. Mindezek alapján érthető, hogy én, aki Galiczyn herceg szolgálatait a legnagyobb mértékben méltányolom, ez ellen a házasság ellen tiltakozom.

Galiczyn felállt és mélyen meghajolt:

— Természetesen sohasem veszem feleségül a márkinőt!

— Óh, ez nem elég megnyugtató! — válaszolta a cárnő. — Most igy beszélsz, herceg, de holnap talán bizonyos édes emlék hatása alatt ismét feléled régi elhatározásod. Ez ellen akarok én védekezni. Te még ma meg fogsz nősülni, Galiczyn herceg ...

— Én? — ámult el ijedten Galiczyn herceg.

— Igen. Gondoskodtam arról, hogy méltó és mindenben hozzád illő menyasszonyt kerítsenek számodra. Bizonyosan észrevetted, hogy egy hely üresen maradt melletted. A menyasszonyod fog oda ülni.

A cárnő intésére ismét feltárult a szomszédos terem ajtaja és három hatalmas gárdista egy borzalmas emberi teremtményt lökött a szobába. Egy ijesztően eltorzult, eszelős banyát, akit Pétervár valamelyik börtönéből kaptak elő. Ez a rémületet keltő emberi roncs fehér menyasszonyi ruhába volt öltözve ... Galiczyn borzadva hördült fel, mint akinek irtózatos látománya van.

— Nem! — kiáltotta iszonyodva és önkéntelenül kifelé hátrált. De már akkor ujabb fegyveresek léptek terembe és Galiczyn egyszerre megértette, hogy mindennek vége. A szerelmes és féltékeny cárnő halálos bosszut akar állni rajta.

— Kegyelem! kiáltotta magán kivül

— Ne sértegesd a menyasszonyodat, Galiczyn! — válaszolta a cárnő gúnynyal. — De úgy látszik nem akartok többet enni. Türelmetlenek vagytok, alig várjátok a nászlakoma végét ... Hát lássátok kegyemet ... Máris új palotákba kisérünk benneteket, ahol zavartalanul élvezhetitek boldogságtokat! Hé, fiuk, a bundákat!

A lakájok rohanva hozták a nehéz szőrmekabátokat. Csak Galiczyn bundáját felejtették el behozni, meg a menyasszonyét ...

Akkor azután a cárnő kiadta a parancsot:

— Előre!

Nem kellett messze menniök. A cári palota óriási udvarának egyik szögletében csillogó gyémántpalota állt. Gyémántpalota — jégből! A harmincfokos hidegben nem volt nehéz dolga az udvari építésznek és szobrásznak. Jégből vágták ki a palota bútorait is. A hatalmas nyoszolyát, a székeket, asztalt. Ebbe a palotába kellett belépniök Galiczynnak és a szerencsétlen eszelős banyának. Nyestprémes apródok siettek utánuk és lehuzták róluk felső ruháikat.

Azután díszőrség sorakozott fel a palota előtt, nehogy valaki megzavarja a fiatalok nyugalmát ...

A cárnő megfordult és azt mondta:

— Mehetünk, urak! Az ünnepség véget ért.

A hangja is olyan fagyos volt, mint a jég.

*

Másnap reggelre mind a két szerencsétlen áldozat megfagyott. Ezerhétszázharminckilenc január 17-et mutatta a kalendárium.

Öhozzá

Messze Tőled álmodozva járom a világot
S összetépek két kezemmel minden szép virágot.
Lágy bódító illatukat bús szivembe zárom
S örökké csak Rád gondolok édes gyöngyvirágom.

Mintha most is tegnap volna imádkozom s várok,
Pedig tudom, hogy Rád többé soha nem találok.
Harmónia nélkül bolyong ide-oda lelkem,
Hol a boldogságot egyszer álmodozva leltem.

A széttépett virágokat elszórom a földön,
S könnytől ázott két szememmel halálomig őrzöm,
Mert utolsó kivánságom szerelmem csak ennyit:
Koporsómhoz virágszirmon jöjj el vezekelni.

BOROSS ISTVÁN.

Fáklyafény

Csak porszem vagyok
és mégis bennem
dalol az élet,
kacag a „Minden".

Kis vízcsepp vagyok,
s ha látok napot —
szivárvány színem
szikrázik, ragyog.

Csillogó szemem
lesz út és fáklya.
Nem téved el az,
aki meglátja.

Kiáltószó a
pusztán és hegyen.
Csonka honomnak
ilyen is legyen.

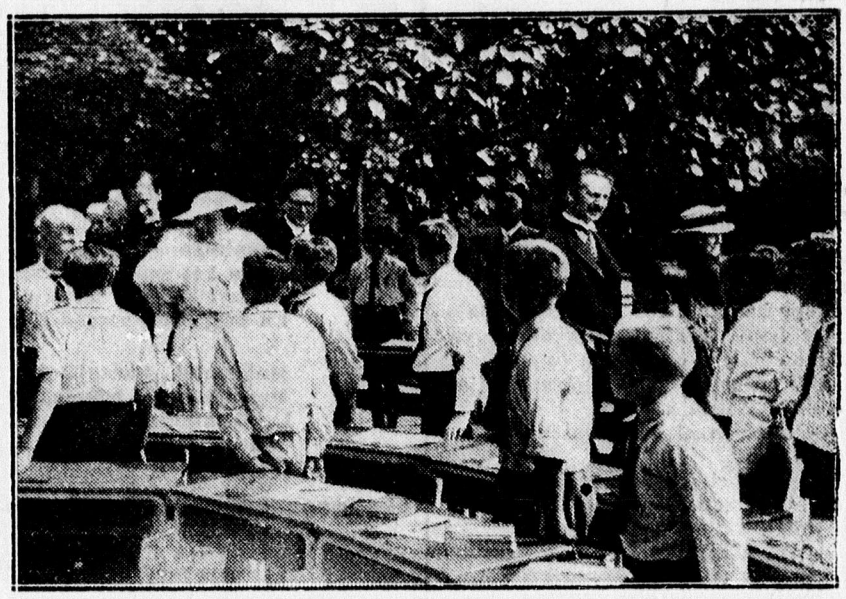
Kürtös is leszek
s a dal hangjára
új életre kél
kelet bús vágya.

Uj lantos vagyok,
akit, hogy intsen
s hogy fáklyát gyujtson,
küldött az Isten.

ELEK MÁRTA.

Ezer angol katholikus hívő a világhírű lourdesi kegyhegyre indul. Képünk a zarándokok a londoni pályaudvaron elutazásuk előtt imádkoznak.

A holland királyi család Vilmakirálynő, Bernhard herceg és felesége, Julianna hercegnő meglátogatnak egy erdei iskolát, hol az előadások a szabadban folynak.

Mérce

A régi békebeli jóvilágban, mikor még „Forint" volt a pénz neve, történt az alábbi örökre emlékezetes esemény Bán Lajos tanítóval — ki mihelyst kezébe kapta az oklevelet — azonnal állást kapott Abarán.

A pályázat beküldése után a tizedik napon kapott szürke borítékú levél nagyon megváltoztatta a hétköznapi hangulatlanságát. Az öröm annyira felverte a kis szoba csöndjét, hogy még a falak is mozogni látszottak. Nem csoda — egy aggódó özvegy édesanyára, két kis galambszívű lány testvérre sütött ki a boldogság napja. A legnagyobb testvér a 18 éves fiú kenyérkereső férfi lett. Ez a tudat áromvonal módra járta át testét, majd a szívbe meghúzódva olyan naggyá növelte bogy azt kellett gondolnia, szétrepeszti a keskeny mellkasát a hírtelen növekedő szivizom.

Fizetés! Megszünik a nélkülözés... 450 Forint, lakás, tüzifa, meg egy kis gyümölcsös kert... Meglássa édesanyám, kis király lesz belőlem.

Két hét múlva már vitte, repítette a boldogságtól eggyé forrott kicsi családot.

Képzeletvilága szebbnél szebb képeket rajzolt a vonat ablakára. Hiába volt előtte ismeretlen táj, ő az iskola apró bimbócskáit az édes szülők feslő virágait látta lelkivilágának színes ablakára rajzolódni. Megelégedetten mosolygott arra a gondolatra, hogy ezeknek mindeniknek ő lesz a kertésze, gondozója, oktatója.

Mégis mikor másnap belépett az iskolának nevezett tanterembe... megszédült, megtorpant, a színes ábránd kettétört, a szivárványszínes álomra köd borult s úgy érezte, mintha hangyabolyba taposott volna. Az iskola csak úgy hemzsegett az ide-oda mozgó gyermekseregtől. Fellépett a katedrára. Az a sok mosolygó arc, az a temérdek csillogó szempár mintha csak belemarkolt volna lelkébe.

Szent Isten! Ez lehetetlenség, hogy ennyi növendék járjon őhozzá. Megszámolta, hogy tisztába legyen a helyzettel; 168 növendék — állapította meg háromszori átszámlálás után is. Ez a szám elrettentette, meg is vakarta a füle tövét.

Egy hónapi feszített munka után megvígasztalta aggódó anyját... Ha Isten velem, megbirkózom a túl erővel, eredménynek lenni kell.

A gyerekek rajongásig szerették, örömmel tanultak.

De legjobban örültek a szülők; az Isten küldte közénk — mondogatták egymásnak. Szeretetöket, ragaszkodásukat néha egy kis ajándékkal is kimutatták.

Egy napon eszébe jutott a díjlevélbe foglalt vizsgai csirke és minden gyermek után járó tíz darab tojás. — Számolni kezdte magába, — 168 darab csirke, szinte erezte a jó paprikás csirke illatát, vagy a rántott csirke ízét... 1680 darab tojás... hígtojás... rántotta... sütemény... és elfeledtették vele a széles és nehéz munkakört.

Teltek, múltak a hetek, a munka folyt szakadatlanul, csak akkor vette észre, hogy tavasz van, amikor a nap csókjától felébredt földön új élet támadt, amikor a tavaszi szellőcske megrézta a bontakozó rügyleveleket. Amikor a kis ibolya felébredt a bokor alatt, megtörölte ibolyakék szemét, hogy elűzze róla a téli álmot, megrázta illatos kelyhét, hogy betöltse vele a csodásan szép tavaszi léget... mit a gyermekek megéreztek, csokorba szedtek és mint legkedvesebb ajándékot a katedrára tettek.

... Tavasz van... Elővette a haladási naplót, melynek lapjain elégedetten hordozta végig tekintetét, — többet végzett, mint ahogy beosztotta az időt.

Azt a csendes, nyugodt szív világot, melyet a tavaszi napokban élt át anyjának hirtelen jött betegsége zavarta meg. Ki, nem volt elég óvatos a tavaszi széllel szemben, meghűtötte magát a kora veteményezéssel, tüdőgyulladást kapott. Csak a nagy Gondviselés és az orvos örködése mentette meg az életét. Hogy jobban lett, egy kis erősítő kúrára lett szüksége. Egy reggel arra kérte fiát, tojást keritsen, de minél többet.

Ment is a gyermek sereg örömmel, hogy a kívánt tojás minél előbb ott lehessen az édesanyja asztalán. Egy óra múlva 100 darab tojás került a szakajtó kosárba.

Milyen gazdagnak érezte magát most. Ennyi tojást kapni egyszerre...

Délfelé beszólt hozzá síró hangon édesanyja:

— Fiam, gyere ki egy kicsit.

— Nézd! Vége mindennek, tönkre ment a liszt, cukor, vaj, záp tojás került közé...

Nem baj édesanyám! Csináljon másikat.

Próbaképpen, mert gyanusnak tünt fel sok tojás külseje, megtört néhányat, de jaj, a bűz, amely a feltört tojáshéj alól kiáradt, megtöltötte a szoba levegőjét. Fényes bizonysága, hogy a tyúkültetésnél kivált tojások.

— Látod, fiam, ez a szeretet és a hála...

Minden vér a fejébe szökött, hát ilyenre is képes lehet valaki, az ő soksok fáradságáért.

Fogta a csuprot és bevitte az iskolába, hol az egyik, hol a másik gyermek orra alá tartotta a bűzös csuprot, ki undorral fordították el fejüket tőle.

— Had szadojam med mán és is azt a vajamit — szólott sejp hangon a kis Szabó Julis.

— Nesze lelkem! Szagolj te is.

— Bijon Iszten záptojás szada vár.

— Igazad van... és elég sajnos, hogy nekem ilyennel fizet az édesanyátok. Ezért eljöhettem közétek...

— A Kaszás Mari anyja szedte ki a tyúk alól, oszt asztat mondta, no majd jó lesz a tanítónak... — fecsegett a kis Szabó Julis.

— Elég! Ne fecsegj tovább, — mert ki tudja, mi mindent tudnék meg ami a hátam mögött történik ellenem. Nem kutatom, ki hozta, de most vissza viszitek az összes tojást és holnap visszahozzátok, de minden gyrmek irja rá tintával a nevét.

Bezzeg lett zúgás-búgás a faluba, hogy a tanitó ilyen, hogy a tanitó olyan... Bár titokban mindenki igazat adott neki.

De nem is került több rossz tojás a lisztbe.

A húsvét rohamosan közeledett.

— Egy kis rántott csirke nagy újság lenne az ünnepi asztalon — tette fel a kérdést édesanyja.

— De, anyám! A díjlevélbe foglalt csirke mint vizsgai csirke szerepel, ezt nem igen lehet még ilyen hamar kérni.

Szerette volna édesanyja minden kívánságát teljesíteni, iskola után vette is sétabotját és átment a szomszéd községbe lakó kollégájához tanácsot kérni a csirkefelől.

Barátja jót nevetett a gyávaságán.

— Csirkét, barátom akkor hozatod fel, amikor éppen megóhajtod, de,

A kaliforniai Santa Catalina szigeten tilos a halászat, mint az angol nyelvű tábla mutatja. Ez a bájos hölgy mégis halászik, még pedig kiadós eredménnyel.

hogy be ne csapódj, gyere be csak az iskolába. Itt a szekrényből elővett egy ív papirt, mit többszörösen össze hajtogatott s aztán jó darabot lecsípve belőle, szétbontotta.

— Mi ez?

Bán Lajos nézte a papirt meg a rajta levő lyukat, de fogalma sem volt, mi akar lenni a bűvész mutatvány.

— Na, ne törd a fejed, mindjárt megmondom, csak előbb ráirok valamit.

Nagy kacskaringós betűkkel ráírta a papir felső részére: »Egyházmegyei mérce.«

Alól megpecsételte és olvashatatlan betűkkel aláírta a nevét.

— Nesze, ennek nagy hasznát fogod venni.

Órákig is elnézte volna Bán Lajos a mércét, de soha meg nem fejtette volna titkát.

— Ide nézz, barátom. Ez a lyuk arra való, ha ennél kisebb csirkét kapsz, vagyis, ha ezen átfér — küldd vissza. Hivatkozz a rendeletre.

— Nagyszerű találmány, ezt szabadalmaznod kellene.

Másnap aztán szétteregetta a mérce papirt a gyerekek előtt.

— Ki lesz az az ügyes gyermek, aki kitalálja, mi ez?

Megindult a találgatás »hold tölte«, »napfogyatkozás«, »álarc«, »egy nagy semmi«.

Bán Lajos mosolygott a sok tréfás megjegyzés felett.

— »Egyházmegyei mérce«, ami arra való... különben meg is mutatom azonnal.

— Hozd csak ide Kis Ágnes a csirkédet, lássuk, megüti-e a mértéket. De bizony a csirke könnyen keresztül fért a lyukon.

— Nesze, kis lányom, vidd vissza és mondjad édeasnyádnak, hogy nagyobbat adjon, mert ezt nem fogadhatom el ezen rendelet alapján, — a lyukra mutatva.

Nagy sírás közt elment a kislány, de nem jött vissza egész délután.

Másnap már az egész falu erről beszélt. Délfelé nagy dérrel-durral benyit a tanterembe a megszégyenített kislány mamája és kérdőre vonta a tanítót.

— Nézze lelkem, jó asszony! Én csak a nagytiszteletű esperes úr parancsát, rendeletét teljesítem. Ez ellen nincsen felebbezés.

— Esperesi rendelet?!... ejha!... Ezzel nem jó lesz tréfálni — gondolta a már idegeiben lecsillapodott asszony. — Na, ha kicsi volt a csirke, nem baj, de a lányról lemossa a szégyenfoltot. — lássam hát azt az izét, azt a lyukas papirost, hát azon átfér-e ez a hízott kacsa?... Mert ha még ez is át tud bújni, engem sem hívnak Kis Antalnénak.

A tanító a csudálkozástól szóhoz se tudott jutni. Ezt még álmodni sem merte volna.

Nem is volt többet szükség az »Egyházmegyei mércé«-re, mert a gyermekek mindent elmondottak otthon. Az édesanyák egymással versenyeztek, hogy mentől nagyobb legyen a csirke, vagy a tyúk. A legtöbb csirke párosával került a mérce számára, de megesett, hogy kövér liba is került a boldog család asztalára.

Milyen kár, hogy az »Egyházmegyei mérce« divatját múlta!

Veressné, Főző Erzsébet.

A petty divat

Az idei nyári divat történetében külön fejezetet érdemel a petty. Nem ujdonság, minden évben, főleg tavasszal találkozunk a kedves, vidám, fiatalos pettyes ruhákkal. Az idén azonban nem az átmenet divata volt. A nyári kollekciókban a szerény, igénytelen kis petty lekonkurálta a legtarkább, legdíszesebb virágokat is. Strandruhától a vacsorázó ruhákig a legkülönbözőbb ruhatipusok közt találunk érdekes, meglepően újszerű anyagból készült különböző változatú pettyes toaletteket. A petty legnagyobb pártfogója idén Mollineaux. Kollekciójában rengeteg pettyes ruhát mutat.

Gombostűfej nagyságtól egészen pasztilla nagyságig láthatunk pettyeket. Ujdonság ez idén, hogy nagyon sok anyagra a pettyezés rá van festve az alapanyagra. Tündérien szépek az egyszerű, angolos vonalu pettyes nyers selyem kosztümök.

Álomtalan éjszakámban

Álomtalan éjszakámban... csengő kacagások...
Talán két szív álma, vágya... édes vallomások...
Mennyi mosoly, mennyi derü lehet belerejtve...
Én meg itten vergődök csak... könnyet-könnyre ejtve.

Mulassatok, kacagjatok álmodozó szívek...
Melengessék a lelketek délibábos színek...
Ugyis minden álmodásunk csak az őszbe ér be...
Minden boldog, drága percnek... könnyhullás a vége.

DR. BOROS JENŐ.

1897—1937

— Negyvenéves házassági évforduló alkalmából.

Gyere édes anyjok, húzd idébb a széket,
Elmult szép időkről mesélek most néked.
Ma van negyven éve hogy pap előtt álltunk
S „holtomiglant" mondva beteit boldogságunk.

Illő, hogy kifogjuk azt a sok emléket, —
Negyven év visszhangját, komorat és szépet.
Álmodjuk még egyszer vissza azt a multat,
Milyen jóérzés az, ha a lelkünk mulat.

Emlékszel? volt egyszer egy szegény vasútas,
Vidám és gondtalan ifjú földi útas.
Aztán egy falusi barna fürtű lányka,
S ez lett a vasútas hozzá illő párja.

Fiatalok voltunk, egészséges, épek,
Mutatják az akkor rólunk felvett képek.
Ez időtől bizony hosszú útat jártunk
És a szép tavaszból már a télben állunk.

Megőszült a hajunk, meggyengült a szemünk,
Az idők súlyától roskadozik testünk.
Aztán a világ is nagyon megváltozott
Idegen ez nekünk, úgye édes anyjok?

Egyedül a lelkünk maradt fiatalnak,
Nem csuda, hisz mindig szépet s jót akartak.
Fiatal maradtak éltünk hosszú útján,
S üdültek az élet bölcsessége kútján.

Nem volt más vagyonunk csak az áldott béke,
S amig „itthon" leszünk be is érjük véle.
Ezzel veszünk körül családot, barátot,
Legyen érte Isten örökösön áldott.

Boldogan mondhatjuk, nincsen ellenségünk,
Gyermekek s unokák a mi büszkeségünk,
Látod édes anyjok, nem éltünk hiába,
Az sem baj, hogy nem gyült a láda fiába.

Van nekünk vagyonunk s ez a közbecsülés,
Ehhez sok gazdagság hitvány is meg kevés.
Mindennap kenyeret juttatott az Isten,
Te is benne biztál, én is benne hittem.

Hogy mi vár még reánk, mi van rólunk irva?
Alázattal várjuk, nem irtózunk sirva.
Mert mint érett gyümölcsha le is hull testünk,
Majd a gyermekeink öröklik a lelkünk.

NAGY KÁLMÁN.

Magyarország leggazdagabb embere

Esterházy Pál herceg, aki Vilmos császárnál is vagyonosabb és 12-szer gazdagabb, mint az angol király

Az egyik német ujság érdekes statisztikát közöl a világ leggazdagabb embereiről. E lap szerint Amerikának leggazdagabb embere még mindig Henry Ford, akinek vagyonát 5 milliárd dollárra becsülik. J. D. Rockefeller 50 év óta 3 milliárd dollárt költött jótékony célra, halálakor vagyonát 2—3 milliárdra becsülték. A nagylelkű alapításokról híres Carnegie vagyonát 1 milliárdra tehetjük. Mellon, a nagy aluminiumgyáros vagyonát megbizható értesülések szerint 900 millió márkára, Eduard Harkuessét 800 millióra, Pain Withneg vasútkirályét 450 millióra, a közismert Johne P. Morganét 500 millióra, Bankner, Astor Vanderbild, Sinclair és Dohennyét egyenként 350 millióra, Schwab Eber Garryét 200 millióra és ugyanennyire becsülhetjük Stimson államtitkár vagyonát is.

Angolországban, amely egykor a milliárdosok klasszikus országa volt, 1924 óta a milliomosok száma 600-ról 460-ra esett. Anglia leggazdagabb embere még mindig a westminsteri herceg, akié London területének háromnegyed része, ami 900 millió márkát ér. Rotschildnak 500 millió márkája van. Az angol király vagyona ehhez mérten nem nagy, mert csak körülbelül 20 millió márkára tehető.

A milliomosok száma leginkább Németországban csappant meg. 1914 óta 15.547-ről 2335-re esett. Jelenleg Németország legvagyonosabb embere Fritz Thissent, akinek vagyona körülbelül 950 millió márkára tehető. Ezt követik: II. Vilmos 150 millióval, Krupp, Otto Wolf, Fürstenberg hercege 250 millióval. A Stinnes-család vagyona kerek 100 millió.

Franciaország leggazdagabb emberei Coty parfőmkereskedő, a francia báró Rotschild és a francia állampolgárságot szerzett Aga Khán, akiknek 300 millió márkájuk van.

Magyarországon Esterházy Pál herceg vagyonát 250 millió márkára becsülik. Megjegyzi a lap, hogy Esterházy Pál herceg rengeteg pénzt költ Magyarországon emberbaráti és főleg kultúrális célokra.

Az első nő, akinek egymilliónál nagyobb vagyona van, az Egyesült Államokban élő miss Howard Blich, aki 1.6 milliárd dollárt örökölt, lady Houstonnak 420 milliója, lady Granardnak 390 milliója van.

A világ legvagyonosabb emberei azonban az indiai hercegek között keresendők. Egyik amerikai becslés szerint a világ leggazdagabb embere a haiderabadi Nizzam, kinek vagyonát 6 milliárd márkára becsülik.

Régi, de ma is időszerü

Aki csak a szépet vadássza, annak haldoklik az ereje. Kelletlen a Nap heve, de érlel.

*

Aki soha nem botlott még, annak a jele, hogy bátran lépni nem mert.

*

Ahol sokat beszélnek a hazafiságról, ott keveset tesznek érte. Amije nincs az embernek, azt örömest emlegeti.

*

Vannak lányok, akikről első látásra nem tudjuk: szépek-e vagy csunyák.

*

Az asszony mindig szívről beszél s mégis ezt keresi legkevésbé a férfiaknál; a férfi eszes asszonyról álmodik és éppen ezt nem keresi, sőt a magáét is legkevésbé használja a szép nem ellenében.

*

Az élet hosszú a szerencsétlennek, rövid a boldognak, játékszín az okosnak, álom a szerelmesnek, mámor a könnyelműnek, pusztaság a szegénynek, örömház a gazdagnak.

Közli: **Lapis Elemér.**

Nyári divat

Az úgynevezett **„nagy délutáni ruha"** helyett most egyszerű **vászon** és **nyersselyem ruhákat** rendelnek a hölgyek, Pesten valóságos nyersselyemláz van. Soha ennyi nyersselyem kosztümöt és ruhát nem adtak el a pesti szalónokban, mint az idén. Igaz, hogy ugyanez a helyzet Párisban is, ahol még estélyi ruhákat és estélyi kabátokat is mutatnak nyersselyemből. A Potou kollekciónak egyik szenzációja egy princessvonalu naturszínű nyersselyemruha, finom gobelin színű tarka virághimzéssel, rekordszámot ért el a rendelésben, **hetvenhétszer csinálták.**

A masamódoknál is rengeteg a munka. A széles, díszes szalmakalapok után most mindenki egyszerű, angolos fehér és arany színű szalmakalapokat rendel. Ágnesnek fénypántra dolgozott érdekes, virágos, kis posztó és szalmakalapjait a legsikkesebb pesti nők viselik koktél és vacsorázó toalettekhez.

Az emprimé cipők, — amit néhány párisi divattervező mutatott — megbuktak. Helyettük estélyi ruhákhoz éppúgy, mint nyári nappali toalletthez, **élénkszínű sevróbőr szandálokat viselnek.** Ujdonság a cipődivatban a **drapp sevróbőr,** amilyet már hosszú évek óta nem látunk elegáns nő lábán. Most Padova, a legnagyobb párisi cipőszalon készíti a drapp bőrszandálokat, amelyek majdnem minden nyári toalletthez illenek.

Pajkos

Korán reggel, a nap még alig jött az égre, már a Pajkos gazdája kint volt az istállóban, hogy enni adjon annak az állatnak, amivel egész nap a kenyerét kereste, nemcsak magának, hanem hat tagú családjának. Pajkosnak nagyon jól esett a frissen vágott széna s jól meg is rakta a gyomrát, amit ugyan nem a gazdájának, hanem a szomszédék Ferkójának köszönhetett, mert egy szegény embernek nem igen telik, hogy olyan bő abrakot adjon a lovának. Pajkos nagyokat is nyerített, mert örült, hogy ilyen gazdag abrakos tarisznya áll előtte, amiből egy-kettőre eltünt a tartalom.

Varga Mihály uram is hozzálátott a reggelizéshez, megette a fehér szalonnát és kenyeret, mikor már mindketten megreggeliztek, elindultak a városfelé vezető uton. Pajkosnak valami nagyon jó kedve kerekedett, mert vígan ugrándozott a talyigában, amit gazdája nem jó néven vett, mert a víg szaladástól, Varga Mihály uramnak is lejebb esett a reggeli a gyomrában. No de sebaj, hátha akad egy kis fuvar és lehet pótolni még a reggelit.

Még a városba sem értek, mikor az égen koromsötét felhők tornyosultak, s minden percben attól lehetett tartani, hogy az emberek nyaka közé szakad a nyári zivatar tartalma. A város ébredt, megélénkült, lassan meg is népesedett. Az emberek mintha mindnyájan féltek volna a közeledő zivatartól, igyekeztek, kik gyalog siettek, kik villamosra szálltak s a batyuk pedig felkerültek a kis szekerekre és talyigákra. Varga Péter uramnak a szívébe egy kis elkeseredés költözött, mert neki nem akadt semmi tennivalója, pedig szívesen vitte volna a Pajkossal a holmit, legalább akadt volna egy kis pénz a konyhára. Semmittevésben felült a talyigájára és lelógázva a lábát, várta a szerencsét. De az mintha búsat mondott volna neki. A sötét fellegek egészen elsötétítették a reggeli napot s nemsokára hatalmas villámlás és dörrenés után megeredtek az ég csatornái. Egyszerre olyan zápor keletkezett, mintha dézsából öntötték volna a vizet. Varga Péter uram a nyaka köré tekerí tette az abrakos tarisznyát s ugy várta az eső megállását. De bizony az nem szünt meg, még egy félóra mulva sem, sőt jobban esett, s valóságos felhőszakadás lett s a bő víz ugy ellepte az utcákat, hogy a forgalom teljesen megszünt.

Egyszer csak egy nem várt pillanatban felhangzik egy kiáltó szó, Varga Péter uramat hívták segítségül. Megindult a Pajkossal, hogy becsületesen és szívesen végezze el a nemvárt kis fuvart. Amiben bizony nem is volt hiány. A lehulló bőséges viztömeg az utcákat úgy ellepte, hogy ott gyalogszerrel közlekedni nem lehetett. Most mit csináljanak azok, akiknek pontos időben ott kellett lenni a hivatalban, vagy egyébb munkahelyeken. Nem volt más mit tenni, mint felkapaszkodni a talyigára és menni át a felgyült hatalmas viztömegen az út arra a részére, ahol már lehetett gyalogosan tovább menni, vagy esetleg a villamos megállóig jutni, hogy az vigye tovább a megázott elkésett embereket. Pajkos pedig vigan szállította a nagyon is ritka vendégeket, s közben nagyokat nyerítve, s ugy juttatta kifejezésre, hogy örül, hogy dolgozhat. Varga Péter uramnak is volt már mit csinálni, boldog örömmel áztatta magát is és kedves állatját a Pajkost is. Hiszen eddig is áztak, de most még ráadásul haszon is lesz belőle.

Tovább mint egy félóráig tartott a ritka és nem mindennapi fuvar, bizony jó kis összeget kapott a szállításért, csak azt sajnálta, hogy fél be kellett hagyni, mert az eső elállott s neki nem volt tovább mit tenni, csak várni. El is mondta élete párjának, kivel boldogan számolták össze este a keresetet a mai nap eseményét, csak azt mondta, az egyik kisasszonyra haragudtam meg, mert kifogásolta a talyiga tisztaságát. De hát ki tehet róla, ha szarvasbőr keztyűjét megfogta a talyiga oldala, amiben megkapaszkodott, mikor halottam, hogy méltatlankodik, már majdnem mondtam egy kacskaringósat, de eszembe jutott, hogy ez mán mégse illik, mikor ily vendégeket visznek. De miért nem húzza le a keztyűjét mikor talyigára ül, az előtt.

Ennyi volt az egész, most már csak az a fontos, hogy meg lett a másnapra való s még pajkosnak is jutott bőven friss szénára s nem kellett a szomszédék Ferkójára várni, hogy megszánja szegény Pajkost.

Nincs tovább...

Ahol még jártunk, szép volt a táj,
Aranyos napfény, remény sugár...
Csillogón szőttük szép álmaink
S epedő vágyunk dalolt reánk!
Minden oly szép volt, olyan csodás.
Ezer virág, dal és kacagás...
És mi boldogan mentünk tovább,
Csak célhoz jutni, tovább... tovább!...

Ahol most járunk, itt is még szép,
Bár ege csak néha csillog felénk...
Igaz, ajkunkon gyérül a dal,
És mindig több lesz könny és sóhaj!...
Nem int felénk már rózsás liget
S mellőlünk tünnek az emberek!
És mi sóhajtva megyünk tovább,
Mert egy a célunk: tovább tovább!...

Midőn hajunkra fehér hó hull
S arcunkon Élet sok gond ja ül,
S a termő fáról minden lehull,
S oly helyre érünk, hol rideg dér ül,
Kietlen, puszta s felhős az ég,
Sivár már minden... elhalt remény...
És mi görnyedten megyünk tovább,
Végcélhoz érünk! s nincs tovább!...

Bülchné Ruttkay Jolán

A rózsák nyári ápolása

A rózsa is azon növények közé tartozik, amelynek minden szép és jótulajdonsága megvan. A kert leghálásabb növényanyaga s oly sok tagja van hatalmas családjának színben, alakban, stb., hogy a legszebb kerti részleteket is meg lehet velük valósítani. Egy futórózsákkal befuttatott pergola, vagy a magos bokorrózsákból összeállított rosarium, egy színhatásra törekvő polyntha-rózsákból betelepített virágágyak a kertek legüdébb képeit alkotják.

A rózsákat azonban ápolni kell, mert nagyon sok ellenségük van. — Az állati kártevők közül a levéltetvek, a gombakártevők közül a liszthartmat (Sferoteka pannosa) pusztítja különösen. Míg az előbbi ellen dohánylúgkészítményekkel (nyers nikotin, thanaton, thanol, pronicol) érünk el hatást, addig a liszthartmat ellen a kénkollodiális készítmények jöhetnek számításba (10 l víz, 10 dg sulfarol, 10 dg rézgálic, 15 deka szalonnás mész). Ajánlatos, hogy a kémiai védekezést illetően mindig preventivek legyünk s ne akkor permetezzünk, amikor már a bimbók nem látszanak ki a tetvek telepcsomóiból s amikor a levelet a liszharmat nem sodorta össze. Ha már a rózsafákon a fenti szimptomák észlelhetők, a betegségeket legfeljebb lokalizálni tudjuk, de teljesen megszüntetni már lehetetlenség.

Felmerül az a kérdés is, hogy kell-e a virágokat szedni, vagy nem? Téves az a felfogás, hogy ha szedem az elnyilott rózsavirágokat, akkor a rózsatövekem megerőltetem. Ellenkezőleg: akkor erőltetem meg, ha az elnyilott és megtermékenyített magtokokat a fán illetőleg a bokron hagyom. Nem a mag termesztés a cél, hanem nyáron át a rózsáknak többszöri virágzás elérése, ezt pedig csak úgy tudjuk megvalósítani, ha a felesleges tápanyagtékozlástól a töveket megóvjuk. Nem szabad tehát a rózsafákon és a bokrokon elnyílott száraz virágokat türni, mert ez arról tanuskodik, hogy e hálás virágokkal szemben kíméletlenek vagyunk.

A TULIPÁNHAGYMÁK KEZELÉSE

Az elvirágzott tulipán és jácinthagymákat ki kell szedni a virágágyakból és fokozatosan be kell szárítani. Abban az esetben, ha a tulipánágyakat más, mostan virágzó egynyári növényekkel nem akarjuk beültetni, úgy a hagymákat még egy-két hétig eredeti helyükön tartjuk, de ezután annál is inkább ki kell szedni azokat, mert állandó helyükön való hagyásuk által hagymáikat megerőltetjük, ez pedig a jövőévi virágzás rovására történik.

MOCSÁRI NEFELEJCS

(Myosotis palustris) hazánkban vadon is előfordul, patakok és tavak partján. Szaporítása tőosztás útján történik. Lehet szaporítani magvetés által is, amely esetben a magvetést augusztus közepén végezzük. Hogy nimpheája, most 3 év után is úgy néz ki, mint mikor kiültette, annak nagyon sok oka lehet. Nagyon sok kultúrhibát lehet ez igénytelennek látszó vizinövénynél elkövetni. A nimphea alba mélyebb medencék és tavak benépesítésére való vizinövény. Vízmedencék benépesítésénél a nimpheákat faedényekbe kiültetve süllyesztjük ki. Nagyon megfelelő erre a célra a kétfelé fűrészelt zsíros, vagy petróleumos hordó. A nimpheák jó agyagos, tápdús talajt szeretik s minden 2—3 évben szorulnak átültetésre A tavak telepítésénél a növényeket fűzkosarakba ültetik s ezzel együtt engedik le a tó fenekére. A medencéből téli kiszedett nimpheákat fagymentes helyen kell teleltetni és ritkán öntözni.

MARGIT

(Dr. Lengyel Zoltánnénak.)

Kritika nélküli megértésre

Kevés asszony kutat lelkében,
Hogy lássa hivatását, sorsát;
A selymek pompájának élnek
S nem kérdik: hol van a Lélek?...

A Bánat mellett elsuhannak,
Csak az Öröm csábítja őket,
A rögös utat elkerülik
És keresik a vágy-mezőket!

Itt a virág biborba szökken,
Mindig Nap süt... nincs sötét este...
Borús, kietlen, őszi tájon
Az ilyen lélek mit keresne?...

Vannak ilyenek s vannak mások...
Harcra született örök áldások,
Kiknek élete nyilt könyv, nem titok:
A legendás-szívű Margitok.

A férfisors méltó koronái
A megértő, drága Asszonyok...
Most egyet lelkemből köszöntök:
Egy hivatására méltó Margitot!...

Debrecen, 1937 junius 10.

Őszinte szeretettel:
WAGNERNÉ SZŰCS ADÉL.

Egy Alispán

Gyerekkorom legkedvesebb olvasmánya volt Vas Gereben »Egy alispán«-ja.

Milyen áhitattal olvastuk Földváry pestvármegyei alispán úr hősi küzdelmeit, a jómódú, nem iskolázott magyar közönség megtörésére, hogy az: istápolja a magyar nemzeti irodalmat és művészetet. És célt ért — úri kitartásával és meggyőződésének szent erejével.

Most újra »Egy alispánt« ünnepelünk! nem a pestvármegyeit, kinek emlékét hálás kegyelettel őrizzük lelkünkben, hanem a mienket, mert Ő vérszerint és vérünkből való mienk!

A nagy Biharé!

Szülőföldünkké!

A honfoglaló Borsa nemzetség kiváló sarja. Ezeréves család. — »Jus primae occupationis« földjükből még mindig van, ami azt bizonyítja, hogy mi innen elpusztulni nem fogunk soha!

Sok honfoglaló családunk elpusztult 30—40 emberöltő folyamán, de a Borsa nemzetségbeli Nadányi család még mindig él és virágzik.

Ebből származott alispánunk dr vitéz Nadányi János, aki a világháborúban megmutatta, hogy a törökverő ősök méltó ivadéka, — polgári életben mindig a legbölcsebb vezető.

Majdnem olyan nagy terület van ma is a joghatósága alatt, mint nagynevű ősének, Borsa vezérnek, kivéve a nagykunság Apavárát és Körösladányt.

Hosszú közszolgálata után ünnepeljük őt 3 éves alispánsága alkalmából, de nem feledkezünk meg a minden tekintetben kiváló ifjú katona Károly fiáról sem, aki majd megmutatja nekünk, öreg népfelkelőknek, merre van Erdély, mert az is Borsa juss.

Vissza is foglaljuk, mert ez a honfoglaláskori lakatlan föld is Borsa vezér óta már a mienk.

Adja Isten!

Dr Borsy Imre

ASSZONYOK DEBRECZENJE

A mostoha anyáknak

mindig keserves a sorsa, — írja, Asszonyom, mert soha sem tudja, hogy miért nézik ismét rossz szemmel, mit kifogásolnak benne . . .

Úgy ment férjhez, hogy férjének első házasságából két nagyobbacska leánynak anyja lesz az elhalt anya helyett. És az első naptól, hogy találkozott a gyermekekkel, egyetlen pillanatig se tudta érezni, hogy szeretetért szeretetet kap. Sőt, ott ártanak, ahol tudnak. Ott feketítik, ahol csak lehet. Egyszerűen és ridegen úgy emlegeti a két nagy lánnyá serdült gyermek mindenütt : a mostohánk. Holott ön nagyon, de nagyon szerette volna. Annál könnyebben megtehette volna ezt mert az önök házasságát nem ajándékozta meg gyermekkel az Isten. De hiába való volt mindazon kezdeményezés, minden kísérlet, mert egyetlen percre sem melegedett fel az elmúlt tíz esztendő alatt a két leány. Sőt, mindig jobban és jobban akarják éreztetni önnel, hogy valóban nem nézik másnak, mint mostohának . . .

Kegyetlen, kemény szó : mostoha. Különösen annak, aki teljes szívvel szeretett volna édesanyja helyett édesanya lenni. Úgy érzi, Asszonyom, hogy már nincs is mit remélnie, nem tud hinni abban, hogy megváltoznak ezek a leányok. Úgy érzi, hogy egész élete elhibázott és nem tudja, hogy mihez kezdjen . . .

Semmi oka nincs az elkeseredésre, Asszonyom. Az, hogy felajánlotta a szeretetét és viszonzás nélkül marad, nem az ön hibája.

Megtette azt, amit az ön helyében nagyon kevesen tettek volna meg.

Elment a türelemnek a legvégsőbb határáig.

Semmi szemrehányás és semmi kétségeskedés, s főleg ne keseredjen el.

A sorson már nem változtat ugy sem.

Ha tíz esztendő alatt nem sikerült megértetni szíve legbensőbb érzelmét, akkor arról igazán nem tehet, hogy a felnőtt gyermekek még jobban elfordulnak ma már a szeretetétől.

Holott hálásnak kellene lenniök.

Hiszen mégis csak nevelte őket, gondoskodott róluk, foglalkozott velük.

Igaz, hogy fájhat az eljárásuk, de Isten és emberek előtt nyugodt lehet.

És főleg önmaga előtt nyugodt. Megtette azt, amit tehetett.

Nem önön mult, hogy nem úgy fordult a sorsuk, ahogy szerette volna. Nyugodtan nézzen a jövő elé és elkeseredését felejtse el, mint egy rossz álmot . . . sz. r. i.

Rántott töltött tojás. (Előétel, vacsoraétel.) A tojást keményre főzzük, lehámozzuk, kettévágjuk, sárgáját vajjal, szardellapasztával elkeverjük, visszatöltjük, azután minden féltojást vagy két felet összeillesztve, sűrű palacsintatésztába mártva, forró zsírban kisütjük. Sajttal hintve, vagy mártással (gombamártás, paradicsom) tálaljuk.

Hideg cseresznyeleves. Negyed kiló cseresznyét és negyed kiló meggyet porcellán, vagy kőmozsárban összezúzunk, de a magoknak csak kb. negyed részével. Ráöntünk 1 liter vizet és kb. negyed óráig főzzük lassú forrással. — Átszűrjük, ízlés szerint megcukrozzuk és hidegre tesszük. Pohárban adhatjuk fel.

Az illatos olajtól— a modern kozmetikáig

Időszakonkint hihetetlen magasságba szökik a test ápolásának és gondozásának kultusza, majd anyányira nem törődnek vele, hogy a legelemibb higiénikus követelmények is elhanyagoltatnak.

A görög, római idők tenyésztették ki a legszebb emberfajtát. A test kultusza és a testnek mintaszerű ápolása talán még ma sem áll olyan magas szinvonalon, mint állt valaha a görögöknél és rómaiaknál. Az ő ruhátlanságuk a legszebb emberi formákat mutatta, éppen ezért nem volt rajta semmi szégyelni, rejtegetni való. Tudjuk, hogy Görögországban mit jelent a sport? A mi ujonnan feltámadt sportéletünk tisztára görög alapokon épült fel s a mi olimpiászaink meg sem közelitik a görögökét, ahol egy-egy olimpiai verseny győztese épen olyan ünneplésbe részesült, mint egy filozófiai rendszer felállitója, vagy egy halhatatlan tragédia irója. Tornázni, igazán jól, ésszerűen, hogy úgy mondjuk hivatásosan tornázni, csakis higiénikusan ápolt, képzett, edzett testtel és szervezettel lehet.

Rómában kötelező volt a minden napos langyos fürdő. A patricius házakban a rabszolgáknak is mindennap fürödniök kellett. Azonfelül a rómaiaknál épen ugy, mint a görögöknél, a sport, torna és mindenféle testi ügyesség begyakorlása tette az emberi fizikumot szeppé, erőssé, ruganyossá és sokáig ifjúvá. Közmondásuk igazságát, hogy csak ép testben lakozhat ép es egészséges lélek, mintha csak a mi időnkben kezdenék megint teljesen értékelni.

Az antik világ bukása után a higiénia is nagyon esik. A középkor az emberi testet a vétek és bűnök edényének tartotta és akként is bánt vele. Mindent megtett, hogy ezt a fizikumot elnyomja, sanyargassa és minden indulatában, még az egészségesekben is, keményen megzabolázza. A középkorban a test ápolása, szépitése, vagy akárcsak gondozása is, mind az ördög által kivetett háló, gonosz praktimely a kárhozat felé viszi az emberi lelket.

Igaz, hogy a népvándorlás szörnyű vérzivatarai, meg az azután lezajló szörnyü keresztes és egyéb háboruk keménnyé, bátorrá és erőssé tették a férfit, de ez az erő nem járt együtt a test gondozásával, ápolásával. Az asszony pedig! Erről jobb nem beszélni. Az asszony az egyházatyák szerint, a férfit megejtő veszedelem, kinek bája, varázsa mind a pokol tornáca felé taszitja a világ urát és parancsolóját. Az asszony csak arra való, hogy gúzsba kösse és bűnbe taszítsa a férfit. Ezt pedig legjobban gondozott, ápolt testtel lehet cselekedni. A testápolás tehát kárhozatos bűn. A szép, gondozott testet, a klasszikus ókor szobraival és irásaival temették el.

A fizikum ápolása és gondozása elsősorban asszonyoktól ered és az asszonyokon fordul meg. A középkorban, mikor is az asszony rablánc ok között vergődik, a higiénikus testgondozás is halotti dermedtségben fekszik és várja a feltámadást.

És egyszer kisüt a reneszánsz napja is és itt van a feltámadás. az emberek újra felfedezik az életet és örülni kezdenek neki. Az antik szerelem ujra virágzásba borul és a feltámadt görög, római szellemmel együtt feltámad az emberi test kultusza is.

Ezt a testet újra ápolják ,gondozzák, kényeztetik. A kitörő, tomboló életkedv lángja magasan lobog. Jönnek nemcsak a díszes, de az igazán szép ruhák, művészi ékszerek, az iparművészet remekei. Sőt jönnek a higiénia diadalát hirdetve, az evőeszközök. A mi Mátyás királyukról még feljegyzik, hogy gyönyörűen tudott enni a kezeivel anélkül, hogy ujjait bezsirozta volna. A magyar királyi udvart megjárt humanisták leírják, hogy ritkán láttak olyan izlésesen és szépen enni, mint ahogy Mátyás király evett.

Már jól benne vagyunk a nagy században, — a reneszánsz diadalmas századában — mikor egyszerre megjelenik a zsebkendő. Hogy tudott az emberiség addig e hasznos kis jószág nélkül boldogulni, azt ma már nem is tudjuk elképzelni.

Az újabb korban az angolok kezdenek rendesen, szisztematikusan testápolással foglalkozni. Az angoloknál születik meg elsősorban a kötelező, mindennapos fürdő. A XVI. században Londonban már fürdőszobával épitik a házakat, még a polgári házakat is.

Ezzel ellentétben Dorset lord, követségi tanácsos irja, hogy a Louvreban, az egész királyi lakosztályban egyetlenegy fürdőszoba volt, az is kizárólag csakis a királyné, Ausztriai Anna, XIII. Lajos feleségének használatára. Az angol követségi tanácsos levelei följegyzik, hogy Párizsban a csatornázásnak híre-nyoma sem volt ebben az időben és a Louvre környékén elviselhetetlenül büzös volt a levegő. Az udvar hölgyei, — irja nemes lord, — bájosak, müveltek, elmések, de ritkán mosakodnak és sohasem fürdenek. És ezen az sem segit, — panaszkodik tovább a fiatal angol főur, — hogy erős parfümökkel tetőtől talpig leöntik testüket.

A fürdő hiányát semmi illatszer nem pótolja. Pedig a francia udvarnál tovább is megmarad a „fürdőiszony". Mint tudjuk, XIV. Lajos, a gáláns Napkirály, életében csak egyszer fürdött, mikor a tudós asszony születése után a teknőbe tette. Különben pedig nem ismerte a fürdőkád intézményét. Reggelenként jó erősen lemosták és végig beparfümözték. Hogy a higiénia, sőt a rendes, primitiv tisztálkodás mennyire hiányzott a francia királyi udvarnál, annak egyik bizonyítéka, hogy XIV. Lajos híres favoritja, Pompadour asszony, minden két-három hónapban új hálószobába költözött, mert a régit már hónap alatt ellepték a poloskák.

Hirtelen torta. Készenvett piskótákat tálra rakunk, mindeniket rumba mártva. Azalatt tizenöt deka cukrot nagyon kevés vízzel felfőzünk és 12 deka vajjal, meg 10 dkg puhított csokoládéval vagy csokoládéporral elkeverjük. A piskótára kenjük, tetejére megint rumos piskóta jön és tejszínhabbal borítjuk. 15 perc alatt kész.

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Salátafőzelék vagdalt (fasírozott) hússal. Daramorzsa gyümölcsöntettel. Vacsora: Juhtúrós galuska. Cseresznye.

KEDD. Ebéd: Húsleves friss zöldséggel és májgombóccal: Főtt marhahús vajas új burgonyával és egresmártással. Vacsora: Rántott gomba.

SZERDA. Ebéd: Zöldborsóleves. Egybesült tűzdelt birkacomb tökfőzelékkel. Cseresznyés lepény. Vacsora: Parajfelfujt.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Karfiolos borjúbecsinált. Salzburgi galuska. Vacsora: Gombával füstölt kalarábé. Cseresznye.

PÉNTEK. Ebéd: Kaporleves. Rácponty. Cseresznyés rétes. Vacsora: Ültetett tojás. Fejessaláta.

SZOMBAT. Ebéd: Hideg eperleves. Zöldbabfőzelék párolt felsállal. Stíriai metélt. Vacsora: Lerakott kel.

VASÁRNAP. Ebéd: Spárgaleves. Töltött tök. Pörkölt csirke zöldborsós rizzsel és kovászos uborkával. Bécsi gyümölcspite (eperrel). Vacsora: Hideg sült vegyes savanyúsággal. Délről maradt sütemény.

Hideg eperleves. Kerti, vagy erdei eperből egyaránt készithetjük ezt a fogást. Egy kiló epret jól megcukrozunk s egy óra hosszat hideg helyen tartjuk, majd föleresztjük egy liter vizes, citromos vörösborral. Áttörjük, ha szükséges, még megcukrozzuk és jégre tesszük. Tálaláskor néhány szem szép ananászepret teszünk bele. Pohárba tálaljuk.

Libamájas szelet kinántva. Nyers liba májat péppé kaparunk, kis citromlével ízesítjük, sózzuk, vékony, héjatlan kenyérszeletekre kenjük, másik szelettel leborítjuk (nagyon vékony szeletek legyenek!), így, kettősen sűrű palacsintatésztába mártjuk és forró zsírban kisütjük. Előételnek, vacsoraételnek kitűnő. Forrón tálaljuk, adhatunk hozzá gombamártást is.

Libamájas szeletek. Apró vagy törött libamáját darabokra vagdalunk, kevés petrezselymes zsíron megpároljuk, de csak pár percig, azután kis vajjal, mustárral és kanálnyi borral vagy konyakkal simára keverjük. Kenyérszeletekre kenjük, tepsibe rakjuk, egy-két percre forró sütőbe tesszük, forrón tálaljuk. Tea mellé, vagy előételnek jó.

Rántott gomba. Jó hozzá a sampiony (csiperke), az úrigomba és bármilyen szárított, forró vízzel leforrázott gomba. Készítünk sűrű palacsintatésztát, a gombát belemártjuk és forró zsírban hirtelen átsütjük. Feltétnek, előételnek kitünő.

Királyi rántotta. Kell hozzá darabka császárhús, nyáron húsos paradicsompaprika, télen gomba, mindenkétféle tisztítva, darabolva, libamáj (jó a kicsi, maradék vagy törött rész is) és tojás. Hat tojást alaposan összehabarunk, azalatt a feldarabolt császárhúst serpenyőben üvegesre sütjük, hozzáadjuk a paprikát vagy gombát, azzal pároljuk kicsit, majd a kis kockákra vágott libamáját, ráöntjük a tojást és megsütjük. Egészben kiborítva tálaljuk vagy tehetjük kisebb darabokra vágva főzelékre feltétnek. Ha vesepecsenye mellé adjuk körítésnek (igen finom és mutatós), akkor keskeny csíkokra vágjuk, mint a széles laskát.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Jó vakációt

kívánok mindenkinek, akit illet. Mert ime, most már itt van a maga tiszta örömével a vakáció és annyi, de annyi teendőnek és elvégzendő kedves dolognak ideje két hónapon keresztül...

Mert csak a balga ember gondolja azt, hogy a vakáció a henyélés és lustálkodásra való. Dehogy, éppen ellenkezőleg. A magunk által megválasztott, saját kedvünk által beosztott munkának az igaz ideje.

A vakációban nincs különleges kötelességünk, nem kell időre és pontosan iskolába menni, nem kell feladatokat elvégezni, nem kell írni, olvasni, tanulni, mert azért vakáció, hogy semmit se kell csinálni...

Ellenben sok mindent lehet most csinálni, amire egész esztendőben nem volt se idő, se alkalom...

Mert szórakozni akkor is lehet, ha közben hasznos elfoglaltságot vallunk magunkénak...

Az igazi vakáció édesebbé teszi számunkra azt a munkát, amit mi magunk választunk magunknak..

A vakáció egy nagy, nagy gyakorlat arra, hogy mit is szeretnénk annak idején végezni az életben. Előgyakorlata annak a pályának, amire felkészülünk. Annyi, de annyi kedves módja, lehetősége van az elfoglaltságnak, az előgyakorlatnak, hogy el sem tudnám hirtelenében sorolni...

Az, aki mérnöknek készül, furjon, faragjon, építsen, mérjen.

A tanárnak induló ifjú hős próbáljon iskolásdit teremteni.

A gazda gazdálkodjon a maga kis külön világában.

És mindenki úgy töltse a nyarat, mintha már is pályán lévő ember, felnőtt volna. Ismerje meg, szeresse meg azt a pályát, melyre hajlamosságot érez. Ne vallja és ne higyje, hogy leszek, aminek sikerül lennem. Mert erős akarattal ma is kiharcolhatja magának az ember zat, amit akar. Csak törekvés, kitartás, kedv és lendületes elhivatás...

Ne az legyél, aminek elsodor az élet.

Az legyen belőled, amihez kedved van. Amihez hivatást érzel.

Csak a jó kedvű munkás, csak a kedvvel dolgozó honpolgár lehet hasznára az államnak, a társadalomnak és saját magának...

A vakáció nagy erőpróba is lehet, mert játszva, kedvvel, két hónapos kitünő szórakozással alkalom nyilik arra is, hogy megizlelje az ember, melyik pályához van kedve, melyik pályáért tudna harcolni minden akadályon keresztül.

Imre bácsi postája

E heti könyvjutalmat Tövissi József, J. Juhász Zoltán és Balogh Ernő kapták. Jutalomkönyveket szerdán délután fél 4 órakor átvehetik Imre bácsitól.

A napraforgó

Irta: Szalacsy Rácz Imre.

(Folytatás.)

— Nem kell nekünk nap, napok vagyunk mi magunk is, — dicsekedett az aranykorona.

— Nagyon tudatlan és műveletlen vagy, aranykorona. Már megengedj, de én megmondom az igazat. Most már tudom, hogy nincs is neked semmi bűnöd, csupán azért nem mersz nappal feltekinteni, mert ostoba vagy, neveletlen vagy, egyszóval buta vagy. — El vagy telve önmagaddal, pedig...

— De most már elég legyen a szemtelenkedésből, azt mondom. Nem megyek én észért a szomszédba, műveltnek is, okosnak is vagyok olyan, mint te. Most pedig eredj dolgodra, — adta ki az útját az aranykorona a kis méhecskének.

Hanem nem azért okos a méhecske, hogy a megkezdett munkát félbe hagyja. Tudta ő jól, hogy miért beszél olyan lelkesen az aranykoronának. Csak azért, mert az aranykorona, mely mindig lesu nyítva hordta a fejét, igen alkalmatlan volt arra, hogy a méhecskék már messziről meglássák és irányíthassák arra az útjukta. — Elgondolta azt már sokszor a méhecske, hogy milyen könnyű volna megtalálni a helyes utat, ha ezek a nagy sárga korongok mutatnák az utat már messzire a méhecskéknek. De persze ezek aztán csak azért se emelnék fel a fejüket nappal, csak így éjszakára, amikor úgy se ér vele semmit a méhecske. Most aztán gondolt hirtelen egy merészet a kis méh. Hizelegve odafordult az aranykoronához és egész más hangon kezdett beszélni:

— Én nem bánom, a te dolgod. Ugy teszel, ahogy épen kedved tartja. Pedig, ha tudnád, hogy milyen hatalom van a kezedben, hát bizonyára élnél vele...

— Milyen hatalom? — akadt bele ebbe a szóba az aranykorona.

— Milyen hatalom? Olyan hatalom, hogy te tudnád vezetni orránál fogva a napot is, ha felemelnéd a fejed. Tehozzád igazodna a nap. Ugy forogna, ahogy te forogsz...

— Vajjon? — álmélkodott az aranykorona.

— Én megmondtam, mit bánom én, hogy aztán te mit gondolsz, hiszen te okos vagy, — mondta a méhecske és mivel éppen derengeni kezdett, lerázta magáról a harmatot és hazafelé indult az édes teherrel. Amint elment a méhecske, az aranykorona gondolkodni kezdett és arra jött rá, hogy ennek a boszorkányos méhnek igaza lehet. Alig várta, hogy feltekintsen a keleti égen a nap, hogy ő is arra irányítsa a tekintetét. Látni akarta, hogy mennyire fog őhozzá igazodni a nap. Mikor felütötte a keleti ég alján a nap a fejét, hát aranykorona is odatekintett, hogy vajjon csakugyan igazodik-e ő hozzá a nap? És lám, lám, a nap valóban feléje fordult és ahogy ő kezdte fordítani a fejét, úgy fordult ő utána a nap is. Legalább is így látta ezt aranykorona. Annyira kedve lett erre az eddig sunyító aranykoronának, hogy most már nem tudta levenni a tekintetét a napról. Hiuságában ki akarta élvezni a nagy sikert és mindig csak a napot nézte. Nézte, nézte egészen addig, amíg csak az a nyugati égen le nem bukott. És ekkor jött az éjszaka. Olyan fáradt lett aranykorona, hogy most már lecsüngette a fejét és elszenderedett, de olyan ébren, hogy minden pillanatban készen legyen arra, hogy a napot vezesse. Most már szentül meg volt győződve, hogy ő vezeti a napot, ő irányítja az égen... — Egyszerre büszke és boldog lett. Valósággal elvesztette a fejét és úgy forgott a nap után, mintha parancsolták volna. Mindenki látta, mindenki tudta, ő forog a nap után, csupán ő hitte boldogan, — hogy ő utána igazodik a nap. El is nevezték most már Napraforgónak. Mindenki így hívta már, csak ő nem tudta az igazi nevét.

A kis méhecske pedig dörzsölte a markát, hogy a hiuságnál így megfogta Napraforgót, mert most már volt mihez igazodnia, ha mesz sze elkószált. A fejét magasan, a nap után forgató Napraforgó mindig jelezte az időt, az irányt és így szolgálta az apró méhecskét...

Mit beszél az erdő

Nyaranként, ha kimegyek az igazi erdőbe, s leülök az öreg tölgyfa alá a lócára, akkor mintha hangokat hallanék. Hallom, amit mesél az öreg tölgyfa fiatalabb társainak a tatár és török pusztításokról amikor a nép futva keresett az erdők rejtekeinek odvaiban s lombjai között menedéket. Azután lassaként beszélni kezdenek, hogy mennyi jót is tesznek az embereknek. A nyári forróságban mint jönnek a hűs lombjai alá, viszont télen ők látogatnak el hozzánk, s melegítik a hideglő megmerevedett tagjainkat. Majd a kőris és gyertyánfa emeli fel szavukat, a mit testünkből készítik az összes kocsikat, mi lenne, ha nem volnának. Az én makjaimon hiznak meg a disznók — mondja büszkén a tölgyfa. Most csend állt be, s várakozással pislantottam a fenyők felé, az egyik mintha megértett volna, igy szólt: no meg mibelőlünk csinálnak karácsonyfát, az olyan féle lurkóknak, mint aki ott ül. A sok féle madár csicsergése ébresztett fel álmodozásomból. Olyan szépnek láttam akkor az erdőt, hogy megirigyeltem az ős embert, ki az erdőben élt.

Tövissi József.

Haldoklik az erdő

Istenem, milyen gyorsan telik az idő. Már november 20-ika van. Lassanként kezdem elfelejteni a nyári örömöket. A napsugár is egyre ritkábban mosolyog ki a zord felhők közül. Lassanként elmaradoznak az utcákon a tavaszi kabátok, melyeket a télikabátok váltják fel. Egy hónap mulva itt a karácsony.

Erdőkön, mezőkön is minden megváltozott. A természet is levti nyári takaróját, és haldokolva várják, míg a fehér szemfödél le nem fedi őket. Ilyenkor elgondolkoznak a nyári napokon, mikor még, az énekes madarak vidám dalától csengett az erdő. A fészkek üresen állanak. Gazdájuk talán a tenger felett küzd a viharral. Ha a fák körülnéznek, egykori diszöket látják maguk körül a földön heverni.

De hirtelen felriadnak almodozásaikból, mert sürű pelyhekben kezd esni a hó. Mintha egymásnak mondanák »itt a szemfödél.«

Jablonczay Juhász Zoltán.

Jönnek a fecskék

Késő tavaszi délután volt, a nap már közel járt a szomszéd diófához, ahol el kellett tünnie. Utolsó aranyos sugárkái megvilágították a virágtól ezernyi színben pompázó virágoskertet. Éppen tegnap dugta kicsi fejét az éltető tavaszi napsugárra az orgonabokor alján a kék ibolya. Ott tarkálltak még a más tarka, barka virágok. A hóvirág, a büszke tulipán nárcisz és a játszint.

Kinn álltam a verandán, a fecske fészkét néztem, hogy nem költözött-e bele valami idegen lakó. Minden nap meg szoktam nézni a fészkét, mert mostmár nemsokára itt lesznek a fecskék s nem szeretém, ha valami új lakó fogadná őket. Most már egy veréb család tanyázott a fészekben. Kikergettem a hivatalan lakókat, azok csirippeléssel elrepültek. Ekkor elgondoltam, hogy ha a fecskék visszatérnek, vajjon vissza tér e az én kedves fecském, amelyet annyira várok. Egyszere csak nagy kiáltozás zavart fel álmodozásaimból. »Jönnek a fecskék«. Erre az örvendetes hírre én is odanéztem, amerre mutogattak, de nem láttam sem mit, csak egy tarka tömeget. Gyorsan beszaladtam a szobába a távcsőért, de mikor azzal néztem a madarakat, még kevesebbet láttam, mert gyorsan elrpültek a csövek előtt. Ezek után nem is rohanva, hanem szinte repülve vittem vissza a távcsövet, hogy lássam az érkező fecskéket Pár perc mulva már megjelent házunk előtt az első fecske. Azután már sokan jöttek. Izgatottan vártam, hogy vajjon megérkezik-e az én fecském. Egyszere csak kivált a hosszú, fecskesorból két fecske, és a fészek felé tartott. Nagy öröm fogott el, hogy megérkeztek fecskéim. Majd kiugrottam a bőrömből. Fecskék párszor körül repkedték a fészköket, azután beleültek. Én az örömtől se nem láttam se nem halottam. Pedig mintha megszólalt volna az egyik fecske: »Szervusz kis gazdám! Örülök, hogy ujra látlak. Sok viszonttagságon mentem át, bizony csepp hijja, hogy nem vagyok itt. Mert ahogy gyorsan repültünk, kifáradtunk s majdnem a tengerbe zuhantunk. De szerencsére jött egy hajó, s azon kipihentük magunkat. Most itt vagyunk megint. Látom, hogy a fészket rendben tartottad. De most már én is jó éjszakát kívánok kis gazdám«. Ezt mondta nagy fáradtan, aztán mély álomba szende

redett, mint társa, aki már régen aludt. Aztán még sokáig néztem a fáradt fecskecsaládot. Ez alatt a hold is feljött és ő is mosolyogva nézte a fecskéket. Ezután én is követve a madarak példáját, bementem, és lefeküdtem. A szép nap gondolatai között elaludtam.

Balogh Ernő.

A tyukudvar

A mi tyúkudvarunk nagyon hangos. A tyúkok ida, oda szaladgálnak. Reggel öt órakor a kakas már kukorékol és édes anyám mindig felébred rá. És is felébredek s tudom, hogy jó lenne már felkelni Reggel 7 óra tájban kiviszik a tyúk reggelit, amely áztatott kenyérhajból és tengeriből áll. Megfigyeltem, hogy mikor letettük az ételt, összeszaladnak és mohó étvággyal fogyasztják az izletes reggelit.

Mikor a nap kisütött, megkezdődik az élet közöttük. Sipongnak, szaladgálnak, rikácsolnak és repülnek. Ahányszor tiszta vizet kapnak, mindig összepiszkolják. Míg tiszta a víz, addig nem isznak de ha piszkos, akkor agy élvezettel isszák: Ha édesanyám új csirkéket vesz, rárontanak és összecsipkedik szegény kis gyámoltalan jószágokat.

Sokszor háburuskodnak egymással, a kakas ur mérgében felborzolja tollát és ráugrik ellenfelére. Ekkor kezdődik csak a nagy csetepaté. Szegény tyúk rikácsol és ki szeretné magát szabaditani. A kerítésről néztem végig egy ilyen csatát. Ha a kakashoz egy követ hozzán nem vágok, megöli a kis puci csirkét. Azért hívom így, mert a nyakán nincs toll.

Mikor eső van, fázlódva bújnak egymáshoz. Ilyenkor a kakas is hízeleg.

Eső után nagy sár van a tyúkudvarban. A csirkék ilyenkor nyakig sárosak.

Evéskor is érdekes és hangos a tyúkudvarunk. Mikor ebédkor az étel moszatokat megkapják, ha háboruznak még azt is abba hagyják es szaladnak enni.

Este elülnek az ólban, csendesen alusznak.

Ilyen a mi tyúkudvarunk.

Földes Vilmos.

A Balaton állatvilága

Amikor a Balatonhoz utaztunk, a vonat ablakból folyton a gyönyörü kéklő tavat néztük. A tó fölött madarak szálldostak, mikor ezeket a madarakat megpillantottam azonnal kivánesian megkérdeztem édes anyámtól, hogy milyen madarak azok? Ő azt felelte, hogy sirályok, amelyek halakra lesnek. Láttuk is hogy néha hirtelen lecsaptak, mint ha csak lesték volna a viz szinére, valamit kikaptak a vízből és ujra felrepültek. A nádasokban vadkacsákat és szárcsákat láttunk úszkálni. Megérkezve az állomásra kiszálltunk s a vilába érkezve, nagy mohósággal fogyasztottuk el a szá munkra készített ebédet. Este, mikor lefeküdtünk, mintha valami bömbölést halottunk volna és édesapám azt mondta, hogy egy gémnek az u. n. bölömbikának a hangja. A békák brekegtek, a vadlibák hangosan kiabáltak, ugy hogy alig tudtunk elaludni.

Másnap már meg is kezdtük a fürdést és azután majdnem minden nap fürödtünk. Nekem az első fürdés nem nagyon tetszett, mert féltem, hogy a nagy kéklő viz tovasodor. Később azonbanmegszoktam. Nagyon örültem, ha csónakázni mentünk. A tutajozással azonban hadilábon állltam. Ugyanis egyszer a Balatonból szedett kagylóhéjakkal játszadoztam a parthoz közellévő nádas belsejében egy csomó nádban megakadt s körülöttem madár sipogásokat hallottam. Később aztán előjött kiabálásomra »a jó madár« Jankó és kihúzott. Itt a nádasban ismertem meg több vizimadarat Ezek közül nekem a különös, kistermetű, feketeszínü vizirigó tetszett meg. Ez a parányi kis madár a partnál a vizalá bukott és csak nagyon messzire tünt fel ismét a vízből.

No, de mennyünk tovább! Nézzük meg a Balaton melleti fürdőket és a Balaton szépségét. Hajóval mentünk át Keszthelyre, ahol volt egy artézi kút, mely oroszlán fejből állott és a száján tört elő a víz. Mi is ittunk belőle, azért, hogy hátha erősebbek leszünk tőle.

Innen autóbusszal kimentünk Héviz fürdőre, ahol meleg forrás van s a tóban gyönyörü lótusz virágok. A ótban reomás betegek ültek, kiknek csak a fejük látszott ki és csak úgy folyt az izzadtság az arcukról. Innen Badacsonyba mentünk, ahol láttuk a Kisfaludy házat és a hires badacsonyi bort is megkóstoltuk. Badacsonyból Tihanyba mentünk. Itt megnéztük a szép templomot, az apátságot és az apátságban azt a szobát, ahol IV. Károly király megszállt, amikor visszajött Magyarországra. Hallottuk a hires tihanyi visszhangot és mi is kiabáltuk, hogy: »Ki beszél ott?« De csak ugyanazt kiabálta vissza. Voltunk itt egy nagy épületben, amire azt mondta édesapám, hogy valami biologiai intézet, amelyben nagy üvegedényekben a Balatonnak mindenféle állatait láttuk. Például a gardát, a pontyot és még a fogast, a süllő s még sok másfélék is a halak közül. Láttuk a Balatonban s annak partján élő rovarokat, pókokat, csigákat, kagylókat és békákat. Láttuk még a hires balatoni kecskekörmöt.

Innen hajóval mentünk ismét haza, amikor a Balaton nagyon hullámzott és a hajót annyira himbálta, hogy nem birtunk rajta megállni, csak fogózkodva.

Otthon Kati néni finom balatoni süllőt és fogast sütött, s mikor haza érkeztünk, jól megvacsoráztunk belőle, mert nem volt szálka benne.

Télen még nem voltam a Balaton mellett, csak olvastam róla, hogy télen szánkózni és korcsolyázni szoktak rajta. A vastag jég sokszor megreped és ezt rianásnak hivják. Másik téli hiressége a turolás, amikor a szél a nagy jégdarabokat kisodorja a partra, ugy hogy sokszor még a gyengébb villákat is összedönti vele. Télen úgy halásznak a Balatonon, hogy nagy léket vágnak több helyen, egyik léktől a másikig húzzák a jég alatt a hálót és kiszedik belőle a halat és külföldre is szállitják, ahol nagy halpiacokon is eladják.

A Balaton a magyarok »Magyar tenger-«nek hívják.

Ifj. Biky Gábor.

Hogy szerette Petőfi édesanyját

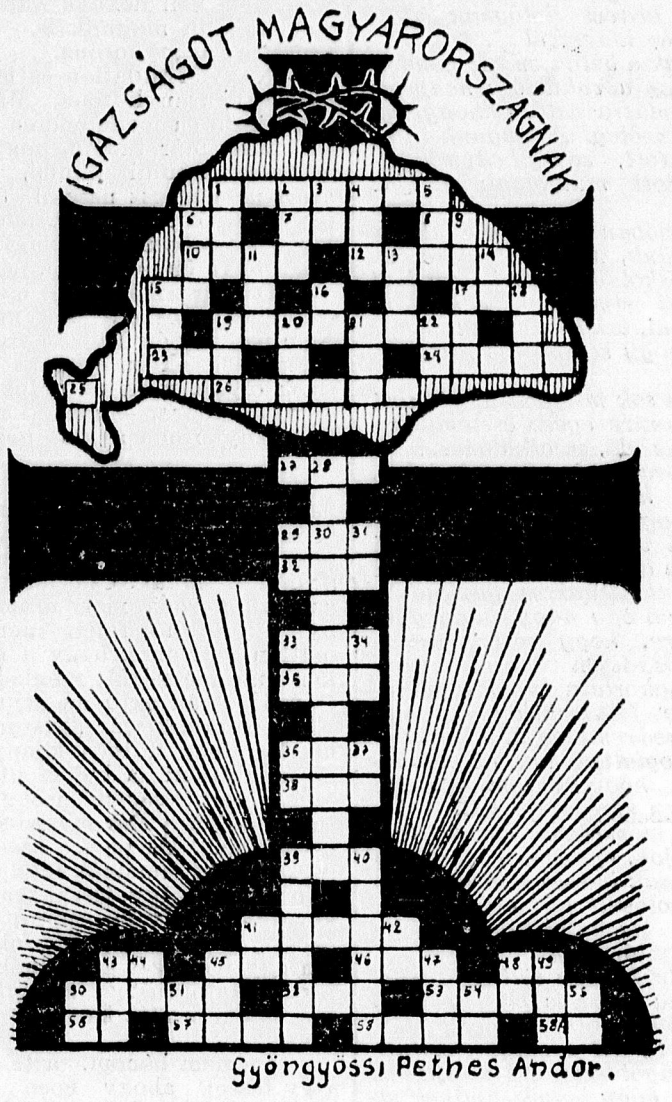
Élt egyszer egy költő. Ez a költő már fiatal volt és fiatalon halt is meg, rengeteg verset írt. Pedig nem volt gazdag ember. Szegények voltak a szülei is. Apját is nagyon szerette, édesanyját talán még jobban. Ezt mutatja az a töménytelen vers, amit édesanyjáról írt. Figyelmezteti még édesanyja tyúkját is, hogy tojjon szorgalmasan. Mikor egyszer hazafelé ment, gondolkozott azon, hogy miként fogja majd a nagyon szeretett édesanyját meg szólítani, mint az a »Fülsztbe ment terv« c. versében olvassuk.

S a kisszobába toppanék...
Röpült felém anyám...
S én csungtem ajkán... szótlanúl...
Mint gyümölcs a fán...

Azért ne gondoljátok, hogy apját nem szerette! Ő hozzá is sok verset írt. Például: »A jó öreg koresmáros«.

Azt hiszem, most már gondoljátok, hogy ki volt ez a költő, ki volt Petőfi? Nekünk kis fiúknak mintaképünk, aki oly rajongva szerette édesanyját, hogy rövid kis életében csak neki dolgozott. Kevesen vannak, akik ugy szeretik szüleiket, mint Petőfi. Mi is úgy szeressük édesanyánkat és ezt a másik édesanyát: Magyarországot, mint Petőfi, mert akkor nem lehetünk rossz emberek.

Rozgonyi András.

Készítette: G. I. Gyula ref. gimn. II. B) o. t.

Vízszintes sorok:

1. Szünidő.
6. A Ludolf-féle szám.
7. Francia személyes névmás.
8. Egyiptomi napisten.
10. Úgy legyen.
12. Mesterséges arcutánzat papirból, vagy idomítható anyagból
15. Rangjelző.
17. »Mint« németül.
19. A kőszén legrégibb fajtája.
23. Napszak.
24. Kerti növény.
25. Száz — rómában.
26. A Föld harmadik legnagyobb tava.
27. Vonatkozó névmás.
29. Fémtisztószer — márka.
32. Övé, — franciául.
33. Tejtermék.
35. ... Szófia, az »isteni bölcsesség« temploma.
36. Magyar folyó.
38. Kártyafigura.
39. A. F. A.
41. Búzát őröl.
43. Betü fonetikusan.
45. Lakoma.
46. Lommal említik.
48. Bőg.
50. A legnagyobb ind uralkodók egyike.
52. Török férfinév.
53. Magyar dalköltő. (1703—1764.)
56. Vadász teszi.
57. Okmány.
58. Női név becézve.
58 a. Német prepozició.

Függőleges sorok:

1. Tisztítószer.
2. Fájdalom.
3. Rangjelző szócska.
4. Ökör irány?!
5. Időnév.
6. Férfinév.
9. Nyári munkás.
11. Egy — németül.
13. Karóféle.
14. 150 — rómában.
15. Üdvözlégy.
16. Európai nemzet.
18. Nem kevés.
19. Vattában van.
20. Izgatószert tartalmaz.
21. A női hang mélyebb szólama.
22. Kötőszó.
28. A legnagyobb magyar drámaíró.
29. Római pénz.
31. Német prepozició.
33. Rag: — ve párja.
34. Igen — idegen nyelven.
36. Állathang.
37. Növelő.
39. Az Ókorban az Arasz és Kura közötti sikság neve.
40. A leguánfélékhez sorolt gyik nem.
41. Magyar Olivér névbetüi.
42. Személyes névmás.
43. Csapadék.
44. Ásvány.
45. Kopasz.
47. Sav teszi.
48. Rag: — re párja.
49. Női név.
50. Rangjelző.
51. Igekötő.
55. Személyes névmás.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

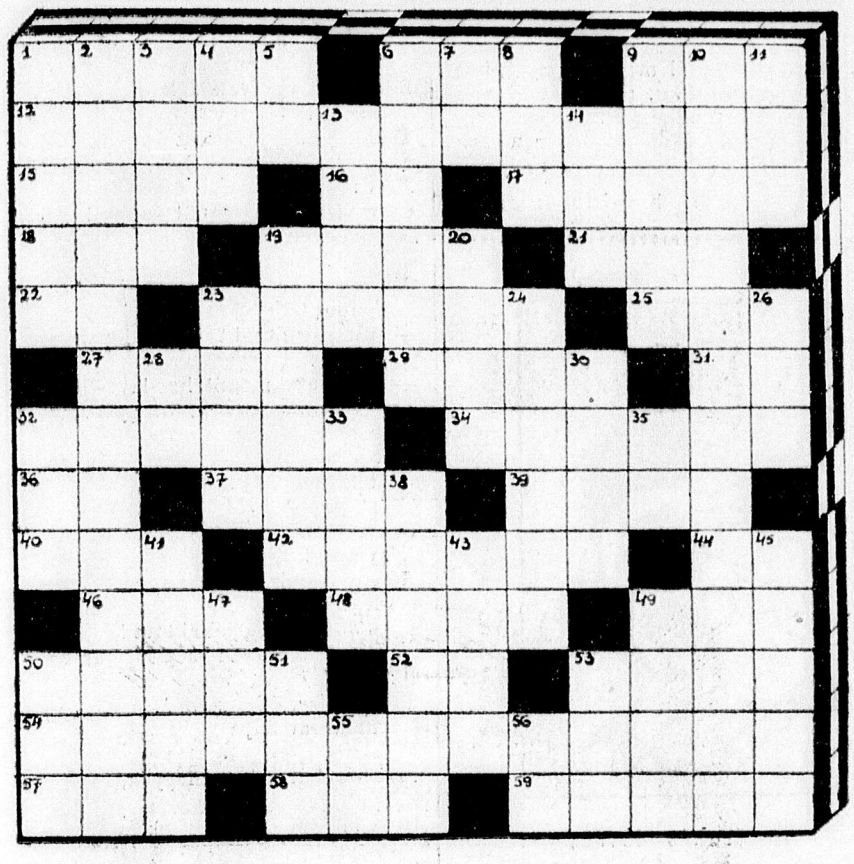
ÖT HETES REJTVÉNYOLIMPIÁSZ

— Negyedik hét. —

Én ne tudnám...?

Beküldte: Behovits Lonci (Kút ucca 11.)

Megfejtése: 20 pont.

Vízszintes sorok:

1. A tojástól kezdve — latinul.
6. Gondolatkereső szó.
9. Leány becenév.
12. Magyar nóta kezdete.
15. Kép — görögül.
16. Sir.
17. Máshollét.
18. Ilyen politika is van.
19. A „Helyreasszony" szerzője.
21. Régi űrmérték.
22. Latin elentétes kötőszó.
23. Albániai kikötőváros.
25. Művészet — más nyelven.
27. Az első gyilkos áldozata.
29. A „Csákó és kalap" szerzője nevének első fele.
31. Aroma.
32. Hatalom.
34. Üstökös neveztek el róla.
36. L. G.
37. Hollandiai város.
39. Tiltakozást fejez ki?
40. M. Y. E.
42. A csodalámpa birtokosa.
44. Irányt jelez.
46. Mutatószó.
48. Hadisten.
49. Elválaszthatatlan német igekötő.
50. Iskolatipus.
52. Rangjelző szócska.
53. Tisztogatóeszköz.
54. Nagy Lajos király követe.
57. Csapadék.
58. Exotikus állat.
59. Fém.

Függőleges sorok:

1. Ő mondta, hogy: „Semmi sem új a nap alatt!"
2. Háborút fejez be!
3. Hibáztat.
4. Nincs — ellentéte.
5. Szibériai folyó.
6. Férfinév.
7. Fordított névelő.
8. Női név.
9. Női név is, növény neve is!
10. Hiradó eszköz a háborúban.
11. Ágnes becenéve (ék.-hiba).
13. Orosz folyó és hegység.
14. Női becenév.
19. Régi büntető eszköz.
20. Elektród.
23. Velem, veled, ...!
24. Szépség ideál.
26. Dohányos igéje.
28. Rag: — be párja.
30. Vissza: Zola regénye.
32. Németországi város.
33. Eszkimó c. film szereplője.
35. Német kötőszó.
38. Gázló madár.
41. A daru is ez!?
43. Déleeg.
45. Ház része.
47. Vonatkozó névmás.
49. Helypótló jegy.
50. Kutyás embernek van.
51. Fehérnemű.
53. Éra.
55. Tan, de „a" nélkül.
56. Egyforma mássalhangzók.

Tunivalók! Beadási határidő: péntek este 6 óra. A borítékra rárandó: Rejtvényolimpiász.

A rejtvényábrát előbb kitölti, azután kivágja és úgy teszi borítékba. Másfajta rejtvények megfejtését papírra írva mellékelje!

A rizsültetvény

Megfejtése: 8 pont.

Boldogtalan Bendegúz, az „öt világrész hírneves kalandora", szomorúan üldögélt a „Vörös Cápához" címzett csapszék egyik asztalánál. Előtte hat üres és egy teli „féldecis" pohár állott. A tulajdonos előzékenyen hordozta asztalához a legerősebb „grog"-gal töltött poharakat. Olyan vendéget még Sanghaiban is megbecsülték a csapszékek tulajdonosai, akit Honolulutól San Franciscoig, Fromsótől Punta Arenasig mindenki ismert.

A csapszékbe új vendég érkezett. Amint megpillantotta a szomorúan üldögélő Bendegúzt, egyenesen hozzálépett s nagyot csapott annak széles vállára.

— Mit keresel te itt Sanghaiban? És miért vagy úgy elkeseredve? — szólította meg a barátját.

Boldogtalan Bendegúz egyideig még némán meredt az üres poharakra, majd méltatlankodva emelte szemeit háborgatójára. Csakhamar felismerte barátját: Leleményes Lázárt, a híres hajóskapitányt. Kezetfogtak.

— Rajta cimbora! Mi rágja azt a fókazsíros szívedet?

Boldogtalan Bendegúz előbb felhajtotta az előtte álló pohár tartalmát, majd beszélni kezdett:

— Azt hiszem tudod, hogy engem nem a hőstetteim, hanem közmondássá vált szerencsétlenségem tett híressé! Amihez hozzáfogok, minden balul üt ki! Mikor Csefu-ban, — a te közvetítéseddel, — megvásároltam azokat a rizsföldeket, amelyek a Hoang-ho folyó mellett terültek el, elváltunk egymástól. Te Singapore felé indultál, én pedig útnak eredtem, hogy megnézzem az új birtokomat. Négy napon keresztül utazgattam a Hoang-hon felé. Végre megérkeztem. Képzelheted elkeseredésemet, amikor azt láttam, hogy az egész rizsültetvény vízben áll. A vidék ugyanis nagyon mocsaras é a víz a rizsföldeket is elöntötte! Rögtön hajóra ültem, azzal a gondolattal, hogy mentsem azt, ami még menthető! Csingtau-ban sikerült is potom áron eladni az egészet. Csak annyit kaptam érte, hogy ide Sanghaiba eljuthattam.

Leleményes Lázár szó nélkül végighallgatta barátja elbeszélését, majd megvetőleg kiköpött előtte és így szólt:

— Nemcsak „boldogtalan" vagy te, Benedegúz barátom, hanem élhetetlen és buta is! Könnyen megmagyarázhatnám, hogy miért, de ilyen emberre kár a szót vesztegetni!

Ezután felállott és otthagyta a meglepődött és megsértődött embert.

Mit gondol, hogy miért tartja Leleményes Lázár, Boldogtalan Bendegúz barátját élhetetlennek és butának?

Rejtvényposta

Barabás Ottót (Lehel u. 7.) **és Keczkó Ferencet** (Keleti sor 1.) ezúton felszólítom, hogy a május hó 23-án nyert könyvjutalmaikat vegyék át a kiadóhivatal pénztáránál, hétfőn d. u. 5—6 óra között. Amennyiben a fent jelzett időben nem jelentkeznének érte, úgy arra többé igényt nem tarthatnak.

Lóugrás szerint

Megfejtés: 3 pont.

E	I	I
K		L
S	H	N

A lóugrás rejtvény helyes megfejtése egy európai főváros nevét eredményezi. (Ez küldendő be!)

Hol is olvastam csak

Megfejtése: 5 pont.

Földünk egy kis hangyafészek,
Egy perc hozta tüneмény;
A villám és dörgő vészek
Csak méhdongás s bolygó fény.

(Állapítsuk meg, hogy melyik költőnek, milyen című verséből való ez az idézet!)

Vajh ki ő

Megfejtése: 5 pont.

Még kebelén hordta párhónapos gyermekét ez a hőslelkű asszony, amikor férjétől, — akit a haza iránti kötelesség hadba szólított, — elszakadt. Senki sem tudhatta, meddig tart a háború, mikor látja viszont a magára hagyatott, gyötrődő hitves a messze földön küzdő hős férjét? (Mindez nagyon régen történt s színhelye egy kis sziget volt.) Egymásután jelentkeztek a daiák, akik a hadbavonult férj halálának költött hírével akarták a tündérszép, bánatos asszonyt a hitvesi hűség megszegésére kényszeríteni. Végre hazajött a férj és szét ütött a társaságon, halálos sebeket ejtve az amúgy is sebzett szíveken. Egyszóval: — happy-end!

Betürejtvények

Megfejtése: 2—2 pont.

1.

agy + lakoma + 100 (z=g)

2.

menyasszonyod —.

3.

K K
Y

4.

D
V + r

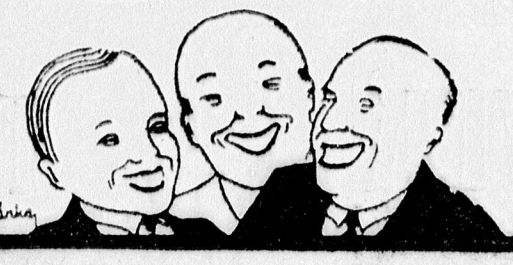
REJTVÉNYOLIMPIÁSZ
4. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név:

Pontos cím:

Foglalkozás:

LUDAS MATYI

BUGYI SÁNDOR

tuharos levele a „Debreczen" szerkesztőségéhez

Veltük a következő levelet:
Tekintetes Ujságesináló Ü!

A felesígem tuttomon kivül azt irta a mult héten a Tekintetes úrnak, hogy én mán ezután nem irok egy betüt se, de ne tessik neki hinni, mer ennen mán is irok. Hogyne irnék! Tessík csak azt is kiszerkeszteni, hogy nagyon elszaporodott nálunk a patkány, akkire való nizve eltökiltem magamba, hogy ezt nem türöm tovább, kiirtok minden firget a ház környikrül. Na jól van, hát először is patkánymirget hozattam a patikából, aztat ételmaradikba kevertem, osztúgy tettem ki hun ide, hun oda. De még bort is tőtöttem ki nekik vagy tiz tányirba.

Azt oszt nem tudom, hogy a mirgezett ételből ettek-i, de azt tudom, hogy a borbúl ittak, mer mikor másnap megnizlem a tányirokat, mind üres vót, oszt mindegyik mellett feküdt egy-egy jól kihizott patkány. De iltek azok, oszt olyan pofákat vágtak, mintha mosolyognának. Esze ágába se vót megdögleni egyiknek se. Én oszt mingy a legelsőnél felemeltem a lőcsöt, hogy mondok agyonütöm, de tüstint le is eresztettem a kezembelit, mer rám kacsintott a huncut, azut úgy férehúzta a szája szilit, hogy a foga kiláccott, megvakarta a fejit, oszt elkezdett rám vigyorogni. Nem vitt rá a lílek, hogy agyonüssem. Elgondoltam, hogy micsoda boldogsága lehet most ennek, magamnak se kivánhatnék jobbat.

Ott hattam, csak ekkicsit gyönyörköttem még benne. Másnapra úgyis megdöglik e mind, gondoltam magamba. De bion nem döglött az egy se. Megesalt a patikás. Olyan port adott, akkitül még vígabban iltek a patkányok. Persze, hogy nem attam nekik tőbet a miregbül, bort se tőtöttem a tányirjukba. Ez oszt olyan zokon esett nekik, hogy fecakának idejin még a házajtót kaparászták, követeltik vóna a bort. De mán ezen én is dübe jöttem, kirogrottam az ajtón, oszt közzéjek vágtam a lőcsöt. De egyúttal megcsúsztam valamibe. Nagyot estem. A jobb lábom alászorult a balnak. A nyeregdörzsölő fertájom meg asse tutta hányadán van. Nem tuttam felállani. A bokám kegyetlenkippen fájt. Akkire való nizve ordítottam oszt, hogy a vinasszony hajja meg, oszt jöjjik segicsígemre.

Nem is tőtt abba több egy fertáj óránál, mán kinn is vót az asszony. Nekem addig úgy hánta a szikrát a szemem a fájdalomtúl, hogy majd leverte a csillagokat az égrül. Ahogy meglát a koros kordoványom, csak összecsapja a két kezit, oszt aszonygya nekem: mir fekütt kend oda, hisz én akartam oda feküdni?

— Ó, hogy az ég roggyik rád, mondok neki amúgy szeliden, hát te meg most is ráirsz teréfálni? Hisz nincs lábom, húzzál fel innen, nem tok felállani.

Na felcibált oszt, de azalatt annyiszor odaverte a kificamodott bokámat a födhö, hogy majd megbolondúltam a fájdalomtúl. Mer csakugyan kificamodott a lábam, még pedig bokába.

Na becipelt az asszony, vígig nyúltoztatott a vackon, azután orvosir szalatt, de szerencsére egy se vótt otthon, mind azt izente ki a cseléggyitül, hogy elútazott.

Visszajött oszt az asszony orvos nekül. Mán akkorára én magam keztem gyógyitgatni a lábomat. Tunnillik Miska unokámmal oda hozattam magambo a szalmás üveget, oszt bedörzsöltem iletpájinkával. De bion nem használt az annak. Én oszt mirgembe mind ecceppig magamba dütöttem az italt, mer bélficamodásom is vót. Oszt csudálatoskippen errül nagyon használi, úgy elannyira, hogy az öreg hitestársat mán alig ismertem meg, mikor visszajött. Arra meg, akkivel jött, úgy niztem, mintha sose láttam vóna. Csak mikor jobban kimeresztettem a szememet, akkor láttam oszt, hogy istenes Nagy Jankóho van szerencsém.

— Gyere mán János, húzd meg a lábomat, szólottam neki, mikor megismertem, elestem odaki, nagyon fáj, csinájj vele valamit. Csinált is. Megtapogatta a lábom fejit, de olvan erviyesen, hogy kínomba majd a padlásig ugrottam a vacokrúl.

— Ne kutyázz János, montam neki, de ü csak kutyázott. Én oszt, hogy nem tuttam okosabbat kitanálni, hát ordítottam, mintha nyúztak vóna.

Ecce csak felbehagyott János a nyomkodással, kirt egy kötelet a felesígemtül, rákötötte egyik vígit a lábom fejire, másik vígit az ajtó kilincsire, azut összesugott a felesígemmel. A viuasszony meg megfogta az ajtó kilin sit, egyet rántott rajta, a bokám nagyot recesent, de helyre ugrott, a szemem azomba a helyibül majd kiugrott, közbe olyat ordítottam, mint két szamár, oszt minden rendbe vót.

Ehe hasonló jókat kívánok a magyarok minden ellensíginek, én riszemrül

Bugyi tuharos m. k.

— Mama, mama, vegyél nekem ilyen fürdőruhás lovacskát!

A haladó asszony.

— Mi az, egy újabb tavaszi ruha?

— Dehogy is, édesem! Ez már három új nyári ruha.

Si-baleset.

— Hát nem néz előre, hová megy?

— Nézni nézek, de honnan tudjam, hogy hová visz a sim.

Zord halálnem.

— Lenyeltem egy hatalmas hernyót.

— Hallod, tenned kellenne ellene valamit.

— Teszek is. Halálra éheztetem a nyomorultat.

Gyöngéd férj.

— Artur, kedves, megtennéd egy kicsi kis kívánságomat?

— Hogyne, édesem, nem lehet olyan ici-pici, hogy meg ne tenném.

Leleményes ifjú.

— Nézd csak, Pap, ezt a hegedüt én magam csináltam.

— Derék dolog! És honnan veted a húrokat hozzá?

— A zongorából.

Rendes ember.

— Pénzhamisítónak csapták fel. És éppen hamis hatosokat készítesz? Hiszen az ki sem fizeti magát.

— Hja, tudod, minden üzletet kicsiben kell kezdeni.

BOROSS GYÖRGY:

Józan ember keservei

Rosszul megy ma mindenkinek!
Tyuhaj!
Pláne a borteremlőknek;
Oh jaj!
Rajtuk kell hát segíteni,
S a kormány most elrendeli,
Hogy:
Mindenkinek bort kell inni!
Tillaárom haj!

Éhes vagy minden délbe,
Tyuhaj!
Bemegyek egy vendéglőbe.
Oh jaj!
Tekintve, hogy Boross vagyok,
Kicsit eszek, sokat iszok,
Mert:
Csak vízmentes menüt kapok!
Tillaárom haj!

Jön a pincér settenkedve,
Tyuhaj!
— Mit parancsol? — szedte-vette!
Oh jaj!
— Csak egy menüt bor-levessel,
Tejbe-rizsling egy késheggyel...
— S még:
— No még szalon (spicc) tüdővel!
Tillaárom haj!

Drága menü és potya-bor,
Tyuhaj!
Részeg leszek már ebédkor.
Oh jaj!
Éhes voltam, de jóllaktam!
— Pincér! Ebédre még mi van?
Ő:
Csak e lőre, édes fiam!
Tillaárom haj!

Felállok hát s hazamegyek,
Tyuhaj!
De a lábaim nem visznek.
Oh jaj!
Összecsuklik térdem nyomba...
Lerogyok hát az asztalra
És?
Estig alszom egyhuzamba...
Tillaárom haj!
Közben csodás álmot láttam,
Tyuhaj!
Fenn voltam a mennyországban!
Tyuhaj!
Lenéztem onnét egy kicsit...
(Örömében májam visit!)
Mert:
Bornemisza is bort iszik!
Tillaárom haj!

Ha a dada előzőleg csokoládéáruslány volt a moziban.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Őszibarack nyári metszése

Az őszibarack tavaszi metszése tulajdonképen csak kiegészítő része a nyári metszésnek. A nyári metszést július hónapban kell elvégezni, amikor a fán minden rügy már kihajtott s amikor a hajtások fejlődése már megmutatja a hajtások egészséges, vagy beteges állapotát.

Ha egy idősebb, de nem metszett, nem szakszerüen gondozott őszibarackfa áll előttünk, azon elszáradt vesszőket, ágakat, satnya fejlődésü hajtásokat látunk s amig a legtöbb hajtás a fa tetején fejlődött, ugyanakkor kevesebb hajtást találunk itt-ott az alsóbb részeken. Előfordul a fán csaknem a töből jött ág, mely teljesen elszáradt. Van olyan goly is, amely valami miatt lehasadt, de még mindig a fán van. Vannak olyan fák, amelyek üden, egészségesen fejlődtek ugyan, azonban csak a vesszők leghegyén van rajtuk zöld hajtás — és termés is!

Főbb jelenségekben igy festenek igen sok helyen az őszibarackfák. Mielőtt rátérnék ezen fák metszésére, legelső sorban arra a gondolatban élő kérdésre kivánok megfelelni: nyárom is lehet a fákat metszeni? Ezt a kérdést természetesnek találom, mert önként jön az a termelő közönség elé, akik nem ismerik a növényélettan törvényeit úgy, mint a szakember.

A növények általában, tehát a gyümölcsfák is, ugyanúgy, mint az ember s az állatok, élőlények, testük sejtekből van felépitve és a sejtek anyaga ugyanazon ősállomány. Ott is, itt is az életerő működése hozza létre a sejtek fejlődését, ami a gyermekeknél élénkebb, mint az öregembernél, a tavaszi hajtásfejlődés megindultával és bőséges nedvességfelvétel idején a növényzetnél élénk, mig a lombhullás után kizárólag a fa belsejében folytatódik, amit a legtöbb ember észre sem vesz, mert azt mondja — tévesen, — hogy a fa nyugalmi állapotban van.

Az ifju megoperált sebe gyorsabban heged, mint az idős egyén sebe. Ha az élénk fejlődésben levő fát megmetszük, annak metszési lapja gyorsan beheged, sőt, ha a metszési lapra valamely idegen hajtás-részt ráillesztünk és ráerősítünk, a sejtek protoplazma-áramlása áthatol az idegen test sejtjeibe és ott újabb sejtfalak képződnek, a sejtek összenövése létrejön. Ahol pedig nyilt seb marad, ott a protoplazma azonnal sejtfalat fejleszt, melyre héj tolódik és a seb beheged. Ezt a jelenséget nem láthatjuk az őszi, a téli, vagy tavaszi metszések alkalmával, ott a fás részen ejtett metszési lap körületén, a fa cambium szövetéből indulhat ki sejtfejlődés, tehát évek mulnak el, amig a metszési lap behegedhet.

Ennek alapján kimondhatjuk, hogy a fákat helyesebb nyáron, fejlődés közben metszeni, mert ilyenkor a sejtek azonnal hegednek; de azért is helyesebb ilyenkor metszeni, mert a fa koronáját szabályosan alakithatjuk, mert látjuk a hajtások alakját, elhelyeződését; és azért is helyes ilyenkor metszeni, mert legjobban megláthato az egészséges hajtás és a beteg, satnya fejlődés, vagy pedig a fa elszárdt, elhalt része; könnyen és tökéletesen kiválaszthatók egymástól és minden elhalt rész vagy beteges képződmény lemetszhető a fáról. Ezt lombhullás után nem tehetjük meg.

Ezek előrebocsátása után kijelenthetem, hogy az őszi baracfák főmesztszének ideje július hónap végén van: akkor, amikor a fa első nedvkeringése befejeződött; de folytathatjuk azt szeptember közepéig is. Maga a művelet a következő:

A fentebb leirt, előttünk álló fáról éles kézi fürésszel és metszőollóval eltavolitjuk az összes száraz és beteg ágrészeket, valamint a helytelenül állő nagyon lehajló gallyakat; a metszési lapokat éles késsel lesimitjuk. Én úgy tapasztaltam, hogy a tiszta, semmiféle anyaggal be nem kent sebek gyorsabban hegednek, mintha a sebeket bármely kenőccsel bekenjük.

Ezután megritkitjuk a fa korona ágait és hajtásait oly módon, hogy mentül alacsonyabb részen maradjon meg lehetőleg szabályos alakú és egymástól jól férő hajtásokból alakult korona. Minden elágazásnál legelőször biztositani kell az elágazás vezérhajtását, mely erőteljes, egészséges fejlődésü legyen. Ezen kiválasztott hajtások felett közvetlenül, csapréseket nem hagyva lemetszük az ágakat, a metszési lapokat éles késsel lesimitjuk. Azokat a hajtásokat, amelyek hivatva vannak a termést fejleszteni, azokat szintén úgy hagyjuk meg, hogy sürün ne maradjanak, egymástól jól férjenek. Ahol tehát egymáshoz közel állanak, azok közül kimetszünk töben és ahol egy helyről három-négy hajtás jön elő, ott is csak kettő hagyunk meg.

Amely fát már előző évben igy kezeltünk és tavaszi metszésben is részesitettünk, vagyis amelyen a tavaszi metszés alkalmával már a termő vesszőket hosszúra, az ugar hajtások fejlesztése céljából egyes vesszőket két szemes csapokra metszettünk, ott a két szemes csapokon lévők közül a felső hajtásokat, amelyek rendeltetése az, hogy jövőre termést hozzanak, azokat csak leghegyükön csipjük vissza abból a célból, hogy rajtuk a szemek kövér, termő rügyekké fejlődjenek; — azokat a hajtásokat pedig, amelyek tavasszal két szemes csapokra lesznek metszve, azokat érintetlenül hagyjuk.

A magas, felkopasztott őszibarackfákat, amelyeket tavasszal alacsonyra visszametszettünk, — megifjitottunk, — azokat ugyanigy kezeljük, vagyis a visszametszés következtében erősen fejlődött hajtásokat és a terméshozásra szolgálókat szükség szerint megritkitjuk.

Ha ilyen módon kezeljük és metszük az őszibarackfákat, akkor nem fordulhat elő az, hogy a termést mesterségesen, hozzá nem értően, de szakszerünek csúfolt eljárással és metszéssel eldobjuk magunktól. — Tudnunk kell ugyanis, hogy egyes őszibarackfajták a vesszők tövéhez közel álló részükön, mások itt nem, hanem a vessző közepétől felfelé a vessző hegye felé, mások ismét a vesszők felső részén fejlesztik termő rügyeiket.

Mindezekből láthatjuk tehát, hogy az őszibarackfák főmetszési ideje nyáron van, a tavaszi metszés csupán kiegészítő része ennek, amikor semmi egyéb dolgunk nincs, mint az ugarhajtásokat két szemes csapokra metszeni és az eltermett vesszőket töből eltávolitani.

Akiket az őszibarackfák szakszerű nevelése, metsze és gondozása érdekel, azok szivesen fogj k venni azt is, ha az őszibarackfák permetezéséről is szólok.

A fákat permetezni csakis akkor kell, ha valami gomba vagy rovarkártevő ellen védjük őket.

Igy előfordul az őszibarackfákon a levélfodrosodás, amit az Exoascus deformans nevü gomba okoz. Ilyenkor a fodros leveleket és hajtásrészeket is le kell metszeni és elégetni. Levélhullás után összel 2—3 százalékos erősen meszes bordói oldattal, február végén, fagymentes napon téli erősségü mészkénlé főzettel és rügyfakadás előtt, amikor a rügyek már duzzadnak, 1—2 százalékos bordói oldattal kell permetezni.

Az esetelg előforduló bármely fajta paizstetű ellen, amikor még paizsuk lágy és a vesszőn, a hajtások tövében mászkálnak, valamint a levelek alsó részén előforduló levéltetvek ellen 100 liter vizben feloldunk 1 kiló kenő (kali) szappant és hozzákeverünk 50 gramm tömény nikotint, ezzel az oldattal permetezünk.

A monilia és minden más gomba ellen mészkénlé oldattal permetezünk.

Czapáry Bertalan.

Az almamoly elleni védekezés

A gyümölcstermelők egyik legnagyobb károkozója az almamoly. Tönkreteszi egyik legértékesebb gyümölcsünket, az almát, de megtámadja a körtét és a diót is. Sokan az alma férgesedését a faj szerint birálják el. Egyik ezt, a másik azt a fajtát ajánlja, mint nem férgesedőt. Pedig a fajta nem véd a férgesedés ellen, hanem csak a jó védekezés. Egyedül az időjárás az, ami segitségünkre lehet a védekezésben. Ugyanis a hőmérsékleti viszonyok jelentékenyen befolyásolják a férgesedési százalékot. Mennél magasabb valamely vidék átlag hőmérséklete, annál több ott a kukacos alma.

E sorok irója a Margitában, a régi jó székelyföldön termett Batult, Kálvilt és Ponyik almát anélkül, hogy bármilyen védekezőszert is használt volna. Ott a férges alma ismeretlen fogalom volt. A fa gondozása a metszésből állott. A gyümölcsfák gombabetegségei, rovar ellenségei az Alföld meleg éghajlatában, nem pedig a hegyvidék hüvös és bő csapadék viszonyaiban érzik otthon magukat.

Nagyon pontos és lelkiismeretes kisérletek igazolják azt, hogy a bábból kikelt molylepkék csak akkor párosodnak, ha az este 7 órakor lemért hőmérséklet eléri a +15 Celzius fokot. A petékből kikelt kis hernyók is az almán ideoda mászkálnak és csak akkor furják be magukat abba, ha az említett hőfokra felmelegedik az idő. Ebben a fizikai megállapitásban adva van a tennivaló is. *Ugyanis amint a hőmérséklet a 15 C fokot elérte, attól számitott 8 napon belül az első védekezést meg kell tenni. A védekezés: arzénes permetezés. Ez áll 100 l vizben feloldott fél kg. régliciból és 35 dkg. vinarzitből, vagy Arzolóból.*

Ezzel azonban nincs vége a védekezésnek, mert az almamolynak 40—50 napi időközben egy vagy két későbbi nemzedéke jelentkezik. Ezekre a nemzedékekre a hernyófogók mutatnak rá. Épen ezért ezeket a fogókat hetenként cseréljük, figyelmesen megvizsgáljuk és amint észrevesszük az első bábokat, attól számitott 4-ik napon újabb permetezést végzünk. Ezeknek a megfigyeléseknek júniusban van az ideje.

Néha a gondos permetezés dacára is talalunk férges almát. Az ilyet, ha felvágjuk, abban mindig nagy hernyó van. Ennek a magyarázata, hogy a földre hullott almából kelt ki ez a hernyó, felmaszott a fára és berágta magát az ott talált almába. Ugyanis amig a fán kikelt, fiatal hernyó furás közben megeszi az alma arzénpermetes héját és attól elpusztul, addig a hullott gyümölcsből kelt öreg hernyó a mérgezett alma héját kiköpi. Ebből pedig az a tanulság, hogy hullott gyümölcsöt nem szabad a fa alatt megtürni.

cs. Péterffy József

A baromfijárványok

A nyári időszak a baromfijárványok ideje és ha nem viselik jól gondját a baromfiaknak, igen nagy károkat okoznak a járványok. A baromfiak réme a baromfikolera, de az a veszélyes betegség is kezelhető és kevés áldozattal védekezhetünk ellene. Az állatok helyes, szakszerű etetése a legfontosabb, mert akkor nem gyengül le a szervezet és akkor nem hatalmasodnak el a kórokozó baktériumok.

A baromfikolera a balkáni részeken erősen pusztit még ma is, de Németországban alig van és Angliában már régen nincsen. Az etetésnél vigyázni kell, hogy elegendő eleséget kapjon a baromfi, sem túl sokat, sem keveset. Két kilogram élősúlyra szükséges 50 gram mageleség és 50 gram lágyeleség. A baromfikorela ellen lehet védekezni oltás útján és maga a tenyésztő olthatja be a megrendelt szérummal a baromfiakat.

A baromfiak másik veszélyes fertőző betegsége a diftéria, amely ellen szintén oltással lehet védekezni. Az oltást azonban csak állatorvos végezheti már. Az a módszer, amely csak a tüneti kezeléssel elégszik meg, nem használ, mert a tünetek elmúlnak ugyan, de a betegség megmarad a vérben és bármikor újra jelentkezhet.

25.121—1937. IV. Hirdetmény. A hortobágyi nyári (hidi) országos állatvásár folyó évi junius hó 29-én kedden a hortobágyi vasúti állomás közelében a hortobágyi csárda előtti vásártéren lesz megtartva.

Ezen az országos állatvásáron kedvező alkalom kinálkozik magyar fajta üszők, tehenek, tinók és jármos ökrök továbbá Nónius fajta igás és növendéklovak, magyar racka juhok, valamint magyar fésüs birkáknak ugy tenyésztési, mint levágás céljára történő beszerzésére. A hortobágyi vásár napján a város belső területén levő állatvásártéren tartani szokott heti ló és szarvasmarhavásár ez alkalommal elmarad. A hortobágyi állatvásárral kapcsolatban kiadó — ipari — vásár is lesz. Debrecen, 1937. junius hó 16. *Polgármester.*

x Zeneszó mellett evezhet a nagyerdei csónakázó tavon! — Első sport és szórakozás.

TERMÉNYTŐZSDE.

Gyengült a búza és a rozs.

A készárúpiacon búzából összesen 73 és fél vagon kelt el 5 fillérrel a tegnapi zárlat alatt. A rozs árát az árjegyzőbizottság 15—20 fillérrel leszállította. Árpából és zabból egyetlen kötés sem történt, az ára változatlan. A tengeri 5 fillérrel olcsóbbodott. Üzlet nélkül 15 fillérrel esett vissza az ára.

Búza tiszavidéki 77 kg 19.45—19.65, 78 kg 19.65—19.85, 79 kg 19.85—20.05, 80 kilós 20.05—20.25. — Felsőtiszai 77 kg 19.40—19.65, 78 kg 19.60—19.85, 79 kg 19.80—20.05, 80 kg 20.00—20.25, rozs pestvidéki 20.60—20.80, rozs más származású 21.00—21.20, takarmánycárpa elsőrendű 15.40—15.80, középminőségű 14.75—15.15, sörárpa kiváló 18.50—19.50, prima 17.00—18.00, sörárpa 16.00—17.00, zab elsőrendű 17.20—17.25, középminőségű 17.10—17.20, tengeri 11.35—11.50, korpa 11.25—11.40, nyolcas liszt 14.40—14.70 P.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza mázsája 18.00—19.00 pengő, rozs 19.20—19.50, árpa 13.20—13.60, zab 13.00—13.50, tengeri 9.40—10.00, lucerna 4.80—5.20, here 4.20—4.50, szalma 1.50—1.80.

x Tündéri szép a nagyerdei csónakázó tó este! Menjünk oda egy-egy órára evezni.

HIRDETMÉNY. Az *erdőkben és az erdők közelében tüzet rakni tilos!* Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottsága gazdasági albizottságának, mint elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az 1935. évi IV. tc. 25. paragrafusának alapján kiadott 2014—1936. k. b. sz. határozat értelmében Debrecen sz. kir. város törvényhatósága egész területén, az erdőkben tüzet rakni tilos. Az erdők közelében 100 m. távolságon belül fekvő földeken és az erdő közé ékelt tisztásokon is csak a kezelő m. kir. erdőhivatal előzetesen megadott engedélye mellett szabad. Aki ez ellen vét kihágást, amennyiben a szabályellenes eljárásból tűzveszély származott vétséget követ el és 1928. évi X. tc. rendelkezései illetve az 1935. évi IV. tc. 276. §-a szerint büntettetik. A tüzeset megelőzése érdekében köteles az erdészeti személyzet az 1935. évi IV. tc. 25. §-ának 4. bekezdése értelmében minden idegent, akit a kijelölt turista, erdei és közutakon kívül talál, az erdőből kiutasítani és az ellen szegülőkkel szemben az idézett tc. 285. §-a szerint eljárni. Debrecen, 1937. június hó 7-én. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

x A debreceni országzászló mindenkié, adakozzék rá minden debreceni!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

KAPHATÓK
kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:
Pince kiadó.
——hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Üzlethelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 6 szobások lakások.

Fényképezőgépek

foto anyagok Takarékosságra is. **Ungár látszerész és** fotoszaküzletében, Széchenyi u. 4. szám. 317 7. 15

Levelezés

Végeladás!
Debrecen, Ferenc József út 10. szám alatt, a Nagytemplom mellett levő rőfös, férfi és női divat, kötött, szövöttárú üzletemet megszüntetem. Árúkészletemet az iparhatóság 14,190/1937 B. számú engedelye alapján július hó 31-ig kiárúsítom. Biró Márton. 204 6. 23

Házasság

Egyedül
érzem magam. Mielőbb megnősülnék, 28 éves izr. kereskedő vagyok, nagyobb dunántúli városból. Hozománnyal rendelkező, csinos úrilányok válaszát kérem. „Meleg otthon" jeligére a kiadóba. 1693

Férjhez
menne 46 éves, kelengyével, pársz. pengővel rendelkező asszony, szerény nyugdíjjú vagy biztos keresetű úrhoz. „Komoly választ" jeligére a kiadóba. 1773

Vidéki
keresztyén, 23 éves, ingatlannal rendelkező uri leány házasság céljából megismerkedne 25—35 közötti intelligens állami tisztviselővel. „Árva" jeligére. 1742

30 éves
izr. kereskedő nősülne hozománnyal. Leveleket „Diszkréció" jeligére a kiadóba. 1698

Magános
idősebb nő férjhez menne idősebb nyugdíjas férfihez. Levelet a kiadóba „Otthon" jeligére. 1778

Alkalmazást nyer férfi

Munkások
felvétetnek, erdőkitermeléshez, azonnalra, Varga utca 11. 1671

Facsztergályossegéd
vegyes munkára felvétetik. Bereczky Sándor műesztergályos, Békés. 1744

Kifutófiut
15 évig fűszerüzletbe felveszek. K. Tóth u. 11. 1710

Borbély-
tanulónak ügyes fiut felveszek, vasuti fodrász, pályaudvar. 199

Egy
fényképészsegéd felvétetik (összmunkás) Karcag Balogh Elek fényképésznél. 1746

Gyors
nagy munkás szabósegéd felvétetik. Biró János, Hajduszoboszló. 1747

Fiatal
segéd, tanuló bentkosztal és kifutó fiu felvétetik. Zsurzsa, Árpád tér 39. 1776

Kifutót
kerékpározni tudót azonnal felveszek. Herskovits pék Szepességi. 1782

Házmesternek
lakásért gyermektelen házaspár keresteltik. — Nemzetőr utca 4. 1796

Cséplésre
fűtőt gyakorlattal felveszek. Hodászi L. u. 13. (Kincseshegy). 1797

Kifutó
fiut azonnal felveszek. Szathmári, Vigkedvű M. utca 34. 1793

Kerékgyártót
felveszünk. — Magos György tér 30. 1801

Bádogos
és fényező tanulók felvétetnek. Gebauer érckoporsógyár, Hid utca 10. sz. 1807

Ügyes
kifutófiú, vagy leány, felvétetik, fűszerüzletbe Deák Ferenc utca 22. 1861

Zenészek!
háromtagú zenekart, — (primást, cimbalmost, dobost), felvesz Halász vendéglő. 1877

Erős munkást
jó bizonyítvánnyal felvesz Hónig, Vár utca 7. 1862

Kifutófiút
felveszek, jó családból Tőkés fűszeres, Burgundia utca. 1882

Konvenciós
kocsist keresek, július elsejére. Jelentkezés vasárnap délelőtt, Bethlen utca 72. szám. 1844

Kovácssegéd
és tanuló felvétetik, Kishegyesi út 38. 1894

Gyorsírni, könyvelni
fiatal tisztviselő, kerékpározó ügynök, fióküzletvezető műszerészsegéd felvétetik, Király, Royal épület. 1899

Alkalmazást nyer nő

Szakácsnőt
vidékre, jól főzőt és hosszabb bizonyítvánnyal rendelkezőt azonnali belépésre keresek. Lehet idősebb nő is, mivel az állás kényelmes. Jelentkezni lehet a „Debreczen" kiadóhivatalának pénztáránál a déli órákban. 1096 vv

Középkorú
intelligens izr. főzéshez baromfi neveléshez értő, megbizható gazdaasszonyt keresek tanyára. Jelentkezés: Hatvan utca 30. első lakás. 1689

Megbizható
fiatal perfekt főzőnőt felveszek azonnalra, vagy elsejére. Jelentkezni reggel 8-tól 10-ig Rákosi Jenő utca 2. sz. II. emelet. 1790

Jól főző
mindenes azonnalra és munkásnők cukorkaüzembe felvétetnek, Nyugati utca 48. 1715

Magános
uriasszony keres jó családból árvalányt, hazi teendőkben jártast. Csapó 88. Trafik. 1751

Bejárónőt
felveszek. Jelentkezzen ma reggel kilenctől. Csapó utca 25. leghátul. 1755

Főző
mindenes jó bizonyítvánnyal uri otthonra találhat. Mikes Kelemen u. 31. sz. 1781

Ügyes
varrólányok és tanulólányok felvétetnek jó fizetéssel. Darabos utca 21. Varroda. 1794

Bejárónő
felvétetik a délelőtti órákra, Eötvös utca 48. (A)

Egy ügyes
fiatalabb nő konyhai munkára azonnal felvétetik, étkezde, Rákóczi utca 9. szám. 1814

Üzleti
munkára varróleány felvétetik, Gyepüsor 17. Hatvanuccaikert. 1839

Tanuló-
leányt felvesz Hegedüs Kata kalapszalon, Rákosi Jenő utca 4. 1838

Perfekt
szobaleány felvétetik. Széchenyi utca 21. 1869

Gyermeklányt,
aki hasonló állásban volt, felveszek. Jelentkezés rtggel 8—10-ig és délután 2—4-ig. Keller, Rákosi Jenő utca 6. 1876

Fehérnemü
varrónőt állandó alkalmazásra azonnal felvesz Aszmann, Piac u. 27. szám. 1875

Mindenes
bejárónő, július elsejére felvétetik, Dugovics u. 3. szám. 1891

Bejárónőt
rendszeretőt felveszek elstjére, parkettás lakásba, jó bizonvítványokkal. Simonyi út 6. földszint. 1828

Trafikba
elárusítónőt keresek. — 100 pengő óvadékkal, Szepességi utca 23. 1835

Mindenes
főzőnő, privát háztartásba, azonnali belépésre felvétetik, Révi, Hatvan utca 76.

Segédlányok,
18 éves tanulónak kifutó varrodába felvétetik, Kálvin tér 5. 1842

Masamód,
segédlányokat, eladónőt jó fizetéssel tanulót felvesz ANNY-kalapszalon. Értekezni lehet: lakásomon, József kir. herceg utca 4. 1868

Varrodába
segéd- és tanulólányokat felveszek, Csőregi Erzsébet, Miklós utca 17. szám. 1881

Tanulóleányt,
jó családból, előnyös feltétellel felveszek, Styl szalon, Széchenyi utca 11. szám. 1878

Ajánlat

Tej napolaj,
a rövidhullámu, testfiatalitó, ultrasugarak kiaknázására, hősugarak közömbösítésére utólérhetetlen, Földes, Vigmozinál. vv

Poloskairtás,
lakások átvizsgálása felelősséggel, Kiss, Kigyó u. 5. Csapó felől. 1167, 7, 6

Oltatlan és oltott mész,
cement és minden építési anyag legolcsóbb a Debreceni Mükögyárnál, Fürdő utca 2, telefon: 10-93. 1572 vv

Figyelem
mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait bútorát fényeztetné kérjen díjmentes árajánlatot **Szekeres** festővállalattól. Debrecen Homok utca 122. szám telefon: 13—19. 145+

Cianoztasson
bizalommal — CSALA cianozo vállalattal, Rákóczi utca 9., telefon: 14-27. 950 7. 1.

Kétezer méter
divatos mintáju krepdesin maradék érkezett ruhára, bluzra 1.5—2.5 méteresek, Dégenfeld téri maradéküzlet, Tisza-palota. 1685

Mindent
vesz, elad, cserél, Vagyonmentő, Hunyadi u. 18. szám. 1728

Poloskairtást,
ciángázzal, bútorokat darabonként is felelősséggel vállalom, Kossuth utca 47. Nánássy. 1821

Harisnya-
szemfelszedés, speciális villamos géppel, Nagy Gyulánál, (püspöki palota). 1857

Sodronyágybetétek
sodronykerítések, vaságyak, mosdók, állófogasok stb. Olcsón készülnek Ottónál. Rákóczi utca 13. 1865

Festés,
cipő, retikül stb. villanygéppel festi Nagy Károly, Batthyány utca 10. szám. 1845

Tenniszlabda,
villanykörte csere, s gramofonlemez. Mindent cserélünk, Vagyonmentő, Hunyadi u. 18. szám. 59+

Varrógépet
kerékpárt veszek, eladok, kölcsönzök, alkatrészek kaphatók, javítások jótállással, — Eisenberger, Csapó u. 101. szám. 113+

Tizennyolc éve
közmegelégedésre jutányos áron szolgáljuk a cserépkályhát vásárló közönséget. Átrakás Hardimut-rendszerre s tisztítás. — Zephir és mindennemü folytonégő kályhák szakszerü javítása, — Gschmeidyné, Timár u. 17. sz., telefon: 13—41. 1918 7. 8.

Fáy arckrémes tégelyeket vissza vesz Grósz Nagy Ferenc, Aranyegyszarvú gyógyszertára. (Szinház mellett). 173+

Modern hálók, hajókoffer, ebédlő, úri szobák, varrógépek, író asztalok, konyhaberendezések, írógép, ebédlőszőnyeg, szezlonok, Dézsenfeld tér 6 123 +

Sempernova, nemes vakolat, kapható minden szinben a Debreceni Műkőgyár Rt. Fürdő ucca 2. telepén, kinek kizárólagos gyártási joga van. 1306+

Nyaralás

Kertes villa nyaralásra erdő mellett kiadó. Hadházi u. 26. Telefon 20-57. 1772

Ujdök által rendezett olasz tengerparti utazásra utitársnőt keres tisztviselőnő, Pacsirta ucca 15. szám. 1823

Kereslet

Forgalmas helyen füszerüzletnek való házat örökáron vásárolnék, esetleg bérelnék, vagy füszerüzletet átvennék. Domokos Lajos ucca 28. 1770

Astro Grafológusnő lelki klinikáján mindent megmond. Tanácsot ad. Széchenyi u. 43. 1771

Keresek higanyt megbizásból megvételre. Acél, Piac ucca 61. szám. 1700

Cséplőgépet, traktorost, béreséplésre keresek, Tejgazdaság, Szotyori ucca 2. szám, telefon 16—32. 1850

Hat, vagy hét hold prima fekete földet keresek megvételre, közvetítő kizárva. Cim a kiadóhivatalban. 1884

Teljes ellátás

Kellemes lakás finom koszt Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra.** Ferenc József út 59. sz. telefon: 23-39. szám. 949 7. 1.

Eleimiszer, ital

Akácméz **van eladó. Csörsz ucca 3. szám alatt.** (Honvédtemető uccából nyiló első ucca). 1895

Dióbél kereskedőknek, cukrászoknak legolcsóbb. — Diótörőde, Apaffy u. 28. 1780

Prima sajáttermésü vámospércsi fajborokat nagyobb tételekben eladok. Ügynököket dijazok. Dr Lévayné, József kir. herceg ucca 4. 1867

Társ

Néhány száz pengővel társulnék vagy állást keresek, 37 éves férfi. „Jövő" jeligére. 1749

Illatszertár létesitéséhez pénzestársat keres szakképzett illatszerész. — Ajánlatot „Jövedelmező" jeligére kiadóba. 1799

Iroda

Kétszobás elsőemeleti iroda, vagy rendelőhelyiség, fürdőszobával azonnal kiadó PPiac ucca 75. alatt. 1723

Oktatás

Egyetemi hallgató felelősség mellett elvállalja középiskolás javitóvizsgára való előkészitését, Nyil ucca 126. 1889

Javitóvizsgára előkészit német nyelvben, magasfokú oktatást nyujt, zongoratanitást vállal pedagógiában jártas, müvelt hölgy, Kardossné, Berek ucca 8. szám. 1903

Rádió

Rádió 4+1 Standard. Igen olcsón eladó. Hatvan u. 6. Kende háztelügyelő. 1841

Hangszer

Utazóbőröndöket jó állapotban levőket, megvételre keresek. — Apafi ucca 16. sz. uccai lakás balra. (A)

Bútor

Eladó komplett teleháló, Virág u. 34. szám. 1759

Antik asztal, félháló, foteles és egyéb bútorok eladók. Teleki 14. 1761

Butorok költözés miatt eladók. Biró Vörösmarthy 16. 1791

Egy féregmentes mahagóni háló eladó. Csapó ucca 96. szám. 1848

Hálószoba, konyhaberendezés elutazás miatt olcsón eladó, püspöki palota II. 40 ajtó. Schvartz. 1897

Tüzelő anyagok

Bükkfadeszka és léchulladék kapható. Cegléd ucca 6. szám, telefon: 25—11. 1854

Ataló üzlet vendéglő

Szódaviz üzem Debrecennek 16 ezer lakosságú telepén, olcsón eladó, Kossuth ucca 47. Nánássy. 1919

Autó, motor kerékpár

„Nasch" gyártmányú négyüléses személyautó, kifogástalan állapotban eladó. Kossuth ucca 54. 1001 cv

HASZNÁLT női és férfi kerékpárokat megvételre keresek Szalai müszerész, Hatvan ucca 17. sz. 1689

Ariel kettőszázötven köbcentis eladó. Rákóczi 3. 1769

„Ganz" gyártmányú 35 lóerős petróleum lokomobil, majdnem új állapotban eladó. Teleki u. 67. 1800

Eladó olcsón benzinmotoros cséplőgarnitura, radialszita, Kossuth ucca 47. Nánássy. 1920

Kis autó, prima állapotban eladó motorkerékpárt veszek Böszörményi út 19. 1836

Eladó generáljavitott kis autó, adója 60 P. Vesselényi ucca 93. 1866

Csepel segédmotor alighasznált olcsón eladó, Kassa út 2 b. sz. C. 13 ajtó. 1879

Puch, James, Indián oldalkocsis, Autromotorett, használt csepelmotorok kerékpár alkatrészek nagyraktára, Király, Royal épület. 1901

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kiadó világos helyiség szabósegédnek ziccre, Kigyó u. 37. 1738

Bolthelyiség lakással vagy raktárral mindenre alkalams, kiadó. Kishegyesi ut 17. 1737

Zafir füszerüzlethelyiség kiadó, Monostorpályi út 46. Háztulajdonos az udvarban. 1775

Püspöki palotában bérbeadó emeleti műtermes lakás és udvari üzlethelyiség. Értekezni lehet: Kálvin tér 17. szám alatt, a ref. egyház gazdasági gondnoki hivatalában. 1874

Hentes- és mészáros üzlet, elutazás miatt azonnal átadó, berendezéssel, — vagy anélkül, Méliusz tér 9. szám. 1886

Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba, konyhás lakás kiadó. Botond ucca 7. 1728

Kiadó Vendég u. 79. sz. ház havi 50 pengőért. Érdeklődni Vendég u. 81. sz. 1745

Egy szoba, konyha, speiz julius és augusztus hónapokra kiadó. Cserepes utca 10. 1745

1 és 2 szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel julius 1-re kiadó. Samsoni út 33. sz. 1754

Szoba, konyha, éléskamara, jószágtartásra külön udvarral julius 1-re vagy 15-re kiadó. Tócóskert, Acél u. 8. 1748

Rendes tiszta udvarban, egyszerű kis szoba elsejére kiadó. Vörösmarthy 18. 1788

Kiadó egy szoba, konyha. Vargakert, K. Tóth u. 15. sz. 1891

Egy szoba, konyha kiadó Lugosi ucca 29. Érdeklődni Piac 70. sz. Posztocki. 1802

Uccai egyszobás, konyhás lakást keres nyugdijas, magános nő. Cimet kérem leadni a szinházi át járó fodrász üzlet. 1810

Egy pince lakás kiadó. Dózsa ucca 11. szám. 1811

Szoba, konyha, spájz, biztos fizetőnek kiadó. Kar u. 26. szám. 1858

Kiadó egy szoba, konyha, kamara, magasföldszint, julius elsejére, Kút ucca 1. szám. 1863

Egy szoba, konyhás, félkomfortos villa, parkirozott udvarral, augusztus elsejére kiadó. Értekezni lehet: vasárnap délelőtt, kedden és csütörtökön, Poroszlay út 25. 1872

Kiadó uccai egy szoba, konyha, spájz, Honvéd ucca 70. szám. 1846

Kiadó lakás kétszobás

Modern kerti lakás, két szoba, s fürdőszobás, gázzal vizzel, villannyal, augusztustól kiadó. Tisztviselő telep, Forgács ucca 5. 1609

Kettő szoba, konyhás lakás, Péterfia ucca 36. alatt kiadó. 1732

Kiadó udvari 2 szoba, konyha augusztus 1-re Nap. u. 16. 1757

Kiadó kétszobás, fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel augusztus egyre. — Borz kilenc. 1786

Kiadó kettő utcai szoba, előszoba, konyha, spájz augusztus 1-re. Kassai ut 15. 1803

Két szép szoba nagy előszoba, nagy konyha és mellékhelyiségekből álló lakás, kis virágos kerttel, augusztusra kiadó. Böszörményi út 5 C., keresztépületben, hatvanuccai villamos szakaszhatárnál. 1816

Két szoba konyhából álló egyszerű udvari lakás a város központjában havi 35 pengőért augusztus 1-re kiadó. Bethlen u. 50. 1809

Dégenfeld tér 4. kettőszobás modern lakás, mellékhelyiségekkel, új festéssel, július elsejére kiadó. 1825

Kettő szoba, konyha, spájz, augusztus elsejére kiadó. Hajó ucca 20. szám. 1834

Kiadó két szoba, előszobás uccai lakás, augusztus elsejére, Nyil ucca 2. 1833

Udvari kétszobás lakás kiadó, Varga ucca 10. 1830

Kiadó uccai két szoba, előszoba, konyha, spájz, Böszörményi út 8. 1859

Három ablakos uccai szoba, kisebb szobával, fürdő, előszobával, garzonlakással varrodának különösen alkalmas, Deák Ferenc ucca 3. sz. 1900

Modern két nagy parkettes fürdő, mellékhelyiségek — Földi ucca 6. tisztviselő telep, augusztus elsejére 1826

Kiadó kétszobás, előszobás lakás, villamos mentén, julius elsejére, Kassa ut 19. szám. 1852

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó 3 szobás lakás, augusztus elsejére, Batthyány ucca 12. sz. Megtekinthető: 9—12 óráig. 1668

Kiadó nov. 1-re egy utcai háromszobás és egy kétszobás modern lakás. Hatvan u. 61. alatt. 1787

Háromszobás, fürdőszobás ház, aug. elsejére kiadó. Nyil u. 59. szám. 1834

Hatvan ucca 42. szám alatt bérbeadó 3 szobás lakás, aug. hó 1. napjától. Értekezni lehet: Kálvin tér 17. sz. alatt, a református egyház gazdasági gondnoki hivatalában. 1874

Kiadó udvari háromszobás lakás, mellékhelyiségekkel, augusztus elsejére, Péterfia 39. 1849

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás, parkettás fürdőszobás lakás azonnalra is kiadó, Werbőczy ucca 12. 1864

Három és négyszobás emeleti összkomfortos lakás kiadó, Hunyadi u. 17. szám. 1843

Nagyon szép, teljes komfortos négyszobás lakás, parkirozott udvarban, novemberre kiadó. Barna ucca 15. szám. 1818

Kiadó augusztusra minden kényelemmel ellátott csendes 3—4 vagy 6 szobás utcai lakás, parkra terrasszal. Péterfia 48. sz. Házmester. 1792

Butorozott szoba

Különbejáratú uccai bútorozott szoba, június hó 15-ére kiadó. Eötvös ucca 48. 961

Butorozott szoba villannyal, tiszta féregmentes, kiadó. Kishegyesi ut 17. 1736

Elegánsan butorozott különbejáratú fürdőszobás utcai lakás kiadó. Eötvös u. 13. sz. 1777

Kiadó kiltünő, parkra néző szoba 1—1 személyre, fürdőzőknek is. — Tóthné, Péterfia 48. 1792

Különbejáratu butorozott szoba — nyaralásra — teljes ellátással, árnyas parkban kiadó. Simonyi ut 13. 1794

Kiadó különbejáratú bútorozott szobat, esetleg két személynek, Csapó ucca 19. szám. 1815

Uccai különbejáratú bútorozott szoba kiadó. — Gólya ucca 8. 1002

Uccai egymásba nyiló két elegánsan bútorozott szoba, esetleg konyha használattal kiadó, elsejére, tisztviselőnek, Erzsébet ucca 32.

Kiadó elsejére csinosan bútorozott szoba, villában, villamos megállónál, — Simonyi út 6. földszint. 1827

Csinosan bútorozott szoba, különbejárattal kiadó. Széchenyi ucca 21. 1869

Különbejáratú elegánsan bútorozott szoba, feltétlen úri embernek kiadó. Meszena ucca 20., jobbra első feljárat. 1898

Teljesen különbejáratú kisebb udvari bútorozott szoba hozzá épített fürdőszobával, kis előszobával, julius elsejére kiadó. Péterfia ucca 12. 1648

Különbejáratu bútorozott szoba kiadó, Megtekinthető 3—5-ig, Svetis III. udvar, földszint 3. 1851

Különbejáratú uccai bútorozott szoba, elsejére kiadó Simonffy ucca 46. szám. 1829

Lakást keres

Modern 4, vagy 5 szobás lakást, megfelelő, mellékhelyiségekkel, november hó elsejére keresek. Külön álló ház előnyben. Cim a kiadóhivatalban. 1860

50 éves úr keres magános nőnél teljes ellátást. Bővebbet Salétrom utca 34 trafik. 1750

Ingóság eladás

„Ideál"
frógép megbizásból 60 P-ért eladó. Piac u. 7. Könyvüzlet. 1740

Eladók
óeska ablakok és épületből kimaradt anyagok. Pesti u. 7. 1487

Építkezéshez
létrák, állványok, drugár gerendák olcsón eladók. Késes 30. sz. 1760

Lampart
úrdőkád, komplett egy drb. terasz ablak 200x200 eladó. — Ertekezni 8-tól 11-ig. Marótby Gy. 23 1764

Gyermekkocsi
jókarban levő eladó. — Pesti utca 57. 1765

Egy
300 literes fűthető fürdőkád eladó Epreskert utca 5-ös szám. 1734

Leander
és egyszemélyes fehér ágy eladó. Homok u. 62. 1808

Eladó
egy jókarban lévő gyermekautó, megtekinthető Pulszky utca 4. Gépész. 1803

Eladó
épület lebontásából kikerülő tégla, faanyag, fehér pult, Faragó utca 24. szám. 1822

Eladó
egy használt kis Singer varrógép, Varga utca 12. szám. 1806

Szatócs
es kenyérüzlet berendezés eladó. Csapó utca 30. szám. 1824

Hinta
vasalkatrészekkel, olcsón eladó. Csörsz utca 14. szám. (Honvédlenető uccából nyilik).

Eladó
konyhaszekrény, gyermek vaságy, könyvállvány, borosbordók, s teknők, egy varrógép, s fürdőkád Erzsébet utca 57. szám. 1896

Ötszáz kilós
mérleg, káposztáskád s üstház és egy pulikutya eladó. Árpád tér 18. 1890

Ingóságvétel

Keveset
használt modern gyermekkocsit vennék. Cim a kiadóban. 1774

Betegtolókocsit
keresek megvételre. — Hajdúszoboszló, Jókai sor 12. Nagyné. 1753

Jó állapotban
levő kapárógépet megvételre keresek. — Batthyány utca 18 1813

Vegyes

Párizsi grafológusnő
megmondja jelen, mult és jövőt. Itt tartózkodik 29-ig. Füvészkert utca 10. 1717

Fiatal
egészséges nő, szoptatós dajkának ajánlkozik, gyerekkel, vagy anélkül Cim: Gyár utca 4. 1873

Vörössalakos,
tenniszpálya kiadó. — Tagok kerestetnek. — Ugyanott betanított foxi eladó, (patkányfogó). Csapó utca 61. 1885

Gazdasági eszközök

Erős szekereket
keresek, jó állapotban, Ujvárossy István Folyás. 1716

Eladó
egy motoros morzsoló. Ertekezni Böszörményi ut 23. 1741

Főszij
traktorhoz és gőzgéphez eladó. Kar utca 30. sz. 1739

Aratógép,
fűkaszáló, szekér és gyomirtó eladók. Böszörményi ut 32. 1785

Jókarban
levő 7—8 sukkos szekeret veszek. Cimet a kiadóba „Szekér" jelgére. 1831

Kútszivattyú,
új ára 40 P. Kassa út 5. 1855

Gőzlokomobilok
MAV 6 HP, MAV 5 HP tűzlégkörösök EMG 6 HP, Shuttlevorth 8 HP, 60 körülgyürüs 62-90. cséplő, elevátorral eladó, bérbeadó, cserélhető, Király, Roval épület. 1902

Eladó
500 darab szováti új cserép, 2 mestergerenda Csillag utca 53. 1887

Ingatlanforgalmi irodák

Földet,
házat, villát, tanyát, s szőlőt, haszonbérletet vásárol és keres az Agrikultúra Kereskedelmi Rt. ingatlanforgalmi irodája, Debrecen, Széchenyi utca 1., telefon: 17—80. szám. 1892

Eladó házhely

Közműves villatelkek!
25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén, megalióhoz közel rendkivül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók. — Felvilágositást ad: dél után 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12 1575. sz.

Villatelek
300 öl Péchy u. 3. Komjósy u. mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban

Libakertben
belvárosban, Viola utca 17. sz. alatt 203 négyszögöles sarok villatelek 40 darab termő gyümölcsfával, olcsón eladó, ezer pengővel átvehető. Szabályozásba nem esik, építkezési engedéllyel. Szeni Anna utca 33. szám. R.

Házhelyek,
Sámsoni kövesút mentén, felparcellázva eladók, Agrikultúra ingatlantorgalmi iroda — Széchenyi utca 1. 1893

DIENES JÓZSEF

INGATLANFORGALMI IRODA
FÜVÉSZKERT-U. 16.

50.000 pengőért: Hajdú szoboszlón penzió.
22.000 pengőért: Varga utca 7. Bethlen uccán ötszobás modern úriház, Magoss György tér 14. sz.
20.000 pengőért: Jókai uccán szép családi ház. Hadházi utca 21. Cserepes utca 7.
12,500 pengőért: Hadházi utca 31/d.
8000: Rakovszky u. 53. Csonka uccán.
7000: Apafi utca 143. Doberdo utca 28.
6000: Homok 68. Botond 7. Epreskert 17.
5800: Dorottya uccán. Ligettér 2.
5500: Könyves Tóth Kálmán 42.
5200: István út 56.
5000: Kisbegyesi út 22.
4800: Honvéd 77.
4500: Méhes 9. Huszár Gál utca 11.
3600: Kar 21. Akácfa 9.
3500: Keresztsgei (Vasuti sor) 45. Szegfü 41. Homok 18.
3200: Keleti sor 3. Kurue 110. Mező 12. Kabar 5. szám.
3100: Keresztesi u. 5 C.
2800: Mátyás király 40 A. sz. Sárossi 7. szám. Klapka 49.
2200: Sárosi 2.
1400: Balaton 51.
1000: Tegez 21.
850: Barcaság 16.

TELKEK:
Balatonföldváron villatelkek 60 havi részletre.
Széchenyi ucca 61 szám alatt több telek, kedvező feltételekkel.
Lajos király téren.
Jerikó 65.
István úton.
Nádor ucca 12.

KERTEK, SZŐLŐK:
Hajdúszoboszlón
Mikepéresen.
Paci iskolánál.

FÖLDBIRTOKOK:
Bellegelőn 10.
Kismacson 17.
Karcagon 7.
Verébdülőben 4.
Ebesen 1.
Mikepéres alatt 6.

FENTIEKEN KIVÜL
ingatlanok a legnagyobb választékban.

KERESEK
eladó házakat, földeket, telkeket, szőlőket, földbérleteket, s nagyobb kiadó lakásokat.

PENZKÖLCSÖNT
közvetitek hatósági engedéllyel.

DIENES IRODA,
Füvészkert ucca 16. sz.

Eladó ház

A József kir. herceg
ucca 50 számú ház, elköltözés miatt sürgősen eladó, szép egészséges száraz lakásokkal, 300 öl telekkel, istállóval, 240 pengő házbérjövedelemmel. 1337

Jól
jövedelmező, több szép lakásos, nagy telkü ház állomás közelében kedvező áron eladó. Teleki u. 98. sz. 1758

Eladó
kétszobás, nem régi épület, lebontásra, Rothermere ucca 34. 1817

PIACI ÁRAK

ELŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka k. kg	0.80—0.90	Tyúk párja	5.00—6.50
Kis liba drb	2.20—3.00	Jérce párja	3.80—4.60
Liba k. kg	1.10—1.40	Csirke párja	1.10—3.50
Kis kacsa drb	.80—1.15	Tojás drb	0.05—0.06
Kacsa k. kg	1.10—1.30	Tojás drb	1.00—1.10
Csirke kg.	1.20—1.40		

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Ribiszke kg	0.28—0.32	Baracк kg	0.60—0.70
Piszméte kg	0.40—0.50	Földieper szamóca	0.40
Zöld dió kg	0.18—0.20	Málna kg	0.30—0.40
Cseresznye kg	.40—0.50	Citrom drb	0.08—0.12
Meggy kilója	0.40—0.60	Naranes drb	0.10—0.15

KONYHAKERTI VETEMENYEK ÁRAI:

Vereshagyma	0.14—.16	csomója	0.05—0.06
Fokhagyma	0.24—0.30	Retek drb	0.06—0.10
Burgonya kg	0.10—0.12	Bab. zöld kg	0.28—0.34
Burgonya kg	0.04—0.06	Borsó literje	0.28—0.32
Fejeskáposzta drb.	0.10—0.40	Ugorka kg	0.40—0.50
Kelkáposzta	0.10—0.15	Spenót s sóska csomója	0.02—0.03
Tök drb	0.05—0.25	Saláta feje	0.01—0.02
Kalarábé csomója	0.10—0.15	Zöldhagyma es	0.06—10
Petrezselyem, sárgarépa		Gomba es.	0.04—0.06
		Paprika drb	0.04—0.10

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kg	0.42	Rozs kenyér kg	0.26
Félbarna kilója	0.38	Péksütemény drb	0.35
Barna kenyér kg	0.34		

PIACI LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg	0.30	Búzadara kilója	0.44
Búzaliszt 0-ás kg	0.36	Rozsliszt kilója	0.30
Búzaliszt 2-ős kg	0.34	Korpa kilója	0.12 fillér
Búzaliszt 2-ős kg	0.32		

Hajdúszoboszlón
ötszobás kúria 1078 négyszögöles ősparkban és gyógyfürdő közvetlen közelében háromszobás villa, 837 négyszögöles gyümölcsösben, haláleset miatt eladó. Dr. Pénztáros, Hajdúszoboszló. 1712

Eladók
városi és telepi házak havi részletre is, tanyás földek, konyhakerteszeti földek, házhelyek, szőlők. Betétekre magas kamatot ad, kölcsönöket folyósit Debreceni Gazdák Bankja Kossuth ucca 17. 1758

Vasutasoknak
Bégány utcában adómentes 2 szobás ház kerttel 2000 P készpénzzel, lakbértörlesztésre eladó. Számos ház és telek eladásra előjegyzésben. Balázs iroda Rákosi Jenő u. 5. 1789

Eladó
Nyilas telep Halasi u. 13. sz. ház. Gazdálkodonak is alkalmas. Kondorosnál 2 hold föld. Értekezni fenti szám alatt. 1779

Családi ház
kevés előleggel részletre is eladó. Kinizsi utca 14. szám. 1798

Adómentes
kisebb új ház, hozzá is épithető, központhoz 10 pere, 300 négyszögöl kerttel eladó. Krudi Gyula ucca 10. sz. (Volt Gyár ucca 11.) 1080

Boldogkert,
Uj-Ghillányi utca 17. sz. adómentes ház, 3 szoba, konyha, spejz eladó. — Labonez. 1805

Eladó
Dévai ut 11. C. szám szoba, konyha, spájz, előszoba, 120 négyszögöl gyümölcsössel. Kamatmentes részletre is. 1735

Eladó
Malom ucca 4. számú házlaló, vágóhid hátamögött. Értekezni lehet Teleki ucca 20. 1830

Ház,
gyümölcsössel, kitünő hely, eladó. Postakert, Gyár ucca 12. Érdeklődni: Deák Ferenc ucca 10. 1853

Eladó
háromszobás, komfortos és egyszobás, konyhás lakás ezerszázötven négyszögöl termő gyümölcsössel, Erőss Lajos ucca 14. sz. 1883

Földbérlet

Bérbeadó
60 kat. hold búzatermő föld Halápon, közvetlenül az állomásnál. Értekezni lehet: Piac u. 75. szám, ügyvédi iroda I. emelet, telefon 34-23 208 ev

40 kat. hold
búzatermő tanyás birtok kiadó. Értekezni Dézsi András, Monostorpályi 1631

28 hold
tanyásbirtok Debrecen és Hajdúszoboszló határában, kövesút mellett bérbeadó. Értekezni: Gépírótaxi. — Gambrinus átjáró. 1868

Kiadó
bérbe vagy telesbe 112 hold föld, Böszörményi ut 8. Könyvnyomda mellett. 1783

Kiadó
24 hold föld, kondorosi állomásnál, két lakással. Értekezni a tulajdonosnál, Baranyi ucca 42. 188

Ebesen
7 kat. hold föld bérbeadó. Értekezni lehet Payer ügyvédnél, Simontfy ucca 2. 1870

Kötelesen
36 hold tanyasbirtok haszonbérletbe kiadó. Cim: Hajdúszoboszló, Nádudvari út 44. 1840

Eladó föld

Eladó
II-Szoboszlón a fürdő közvetlen közelében a „Banom" szőlőkertben, az ORTE gyógyházzal szemben, 200 négyszögöl szőlőföld. Értekezni lehet: özv. Ludmann Elemernénél, Hajdu-Szoboszlon VI. tized, Luther ucca 2. szám. 674 ev.

Eladó
2 hold föld Kádár dülőben. Böszörményi ut 23. 1756

22 hold
tanyás föld egy nagy jövőjü ház eladó. Virág u. 11. sz. 1762

Eladó
Halápi állomásnál ötvenegy hold uri lakással három hold szőlővel, teljes felszereléssel. Értekezni Rákóczi 64. 1768

Perec dülőben
5 hold föld eladó. Varga kert Herceg u. 7. 1765

Eladó
város alatt 26 hold tanyásföld. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1767

Bodán
első dülőben szőlő pajtával, terméssel eladó 550 pengőért. Értekezni Debrecen Kemény utca 5. sz. 1752

Ondódon
Piac dülőben Both tanya mellett 3 és fél hold föld eladó. Számos földingatlan eladásra előjegyzésben. Balázs iroda, Rákosi Jenő u. 5. 789

Hosszúpályi
kövesútnál 14 hold föld eladó. Török Bálint u. 2. Jobboldal 2. ajtó. 1795

Eladó állatok

Méhesládok
eladók, Nyilastelep, — Tánesics ucca 8 délután 5 óratól. 1871

Kitünő
tenyészetből származó, tenyésztésre, beautásra alkalmas koca, kan, illetve ártány süldők eladók, Batthyány ucca 18. szám. 1812

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF

Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.